

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga št. 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Velik govor angleškega zunanjega ministra o Srednji Evropi: Lord Runciman odhaja na Češkoslovaško kot „čolnič na razburkano morje“ Od rešitve češkoslovaškega vprašanja niso odvisne samo koristi ČSR ampak mir na svetu

Čisto nepričakovano — nenapovedano — se je izza zunanje-političnih obzorij Evrope pojavila prikažen lorda Walterja Runcimana in vrgla svojo senco daleč tja po njej. Iz tajinstvenih ozadij je prišel, s tajinstvenostjo je obdano njegovo poslanstvo. Kdo ga je klical in čemu? Kdo ga je poslal in zakaj? Vse je zavito v tajinstveno kopreno. In vendar je to dogodek, ki mu v zgodovini zadnjih 100 let ne bomo našli primere. Da namreč Velika Britanija, ki jo je ministrski predsednik Chamberlain sam imenoval »velikana, ki mu pa ni treba biti bojevit«, pošila svojega zastopnika v neodvisno državo v osrčju Evrope, da pomaga razrešiti vprašanje, ki je čisto notranje-političnega značaja, a se rešuje popolnoma zunanje-politično.

Vsi so prihod lorda Walterja Runcimana v Prago pozdravili, pripadniki enega in drugega tabora enako. V Angliji in Franciji si čestitajo na tej odločitvi. V Nemčiji in Italiji odkrito izpovedujejo svoje veselje. Češkoslovaška sama ne prikriva svoje zadovoljnosti. Vsi so ga veselili. In vendar gre za rešitev bolečega vprašanja, pri katerem zija globoki prepadi med mnenji posameznih držav in je zaenkrat le malo otipljivih upov, da bi se dalo rešiti v doglednem času brez večjih pretresljajev.

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji so Nemci na Češkoslovaškem v Karlovih varih objavili svoje zahteve po lastni nemški samoupravni pokrajini v okviru države in je vsa Velika Nemčija stopila ob nje in jih podprla. Češkoslovaška država je sprva osupnila. Nastala je napetost, ki je dosegla svoj vrh dne 21. majnika, ko je angleški veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson trikrat zaporedno obiskal nemško zunanje ministrstvo in vsakokrat oddal posebno sporočila angleške vlade, nakar je napetost popustila in so se začela pogajanja med vlado v Pragi in nemško narodno manjšino. Šele mnogo kasneje smo izvedeli, da je takrat Anglija izjavila, da bo neodvisnost Češkoslovaške zanimala in da bi morala v primeru, če bi jo kdo ogrožal, storiti isto, kar bi storila Francija. To je zadoستovalo. Beseda angleškega »velikana« je dobila svojo težo. Zatem so se pogajanja vlekla v daljavo. Med Berlinom in Londonom, med Londonom, Parizom in Prago so hodili sem ter tja tajinstveni diplomatski potniki in le redko kedaj je štrknila v javnost kakšna jasna beseda o tem, kaj se dogaja za kulisami. Ali Anglija posreduje, daje nasvete, sprašuje, ali morda celo pritiska? Kje pritiska? Ali v Berlinu, ali v Pragi, ali na obeh straneh, in v kakšnem smislu? Nihče ni mogel prodreti v tajne ozadij češkoslovaškega vprašanja. Ko je angleški kralj odhajal na svoj zgodovinski obisk v Pariz, da tamkaj podčrta trdnost in neolčljivost zveze med Francijo in Anglijo, je ministrski predsednik Chamberlain imel tajinstvene razgovore s posebnim Hitlerjevim odposlancem kapetanom Wiedemannom in je po hodnikih Whitehalla v Londonu precej slšno udarjalo na ušesa tudi šumenje svile visoke dame princeze Hohenlohe. Ko se je kralj Jurij vrnil in je kapetan Wiedemann odšel, se je prikazal kar naenkrat — lord Walter Runciman.

Lord Runciman prihaja na Češkoslovaško, da pomaga urediti spor med praško vlado in nemško manjšino na Češkoslovaškem, odnosno spor, ki je zazijal med Nemčijo in Češkoslovaško ter se tako raztegnil v vse območje evropskih veselil. Kakšna bo njegova naloga? Ali prihaja kot razsodnik, katerega pravdorek bo končno veljaven in ga bosta sprejeli hkrati Nemčija in Češkoslovaška? Chamberlain sam je dejal, da to ne more biti, da Runciman ne bo »arbitrator« (razsodnik), marveč samo »investigator« (preiskovalni sodnik) in »mediator« (posredovalec) med praško vlado in nemško manjšino in da je bil odbran in poslan na željo češkoslovaške vlade same s pristankom vseh prizadetih strank, torej tudi Nemčije in Francije. Toda ne moremo si predstavljati, da bi bila Anglija hotela vezati svoje ime na tako odgovornost polno poslanstvo, ako mu ni že vnaprej zagotovljen uspeh. Lord Runciman se ne more vrniti v London z blamažo, zapisano na svojem čelu. Nastaja torej takoj vprašanje, kakšna jamstva je angleška vlada dobila tako od Češkoslovaške, kakor od Nemčije, da bo delo lorda Runcimana kronano z uspehom; ali še bolj jasno izraženo, kakšen je kompromis, ki ga nosi s seboj ta angleški lord z zavestjo, da bo od obeh spornih strank sprejet, in s kakšnimi sredstvi razpolaga angleška vlada, da bo kompromis izsilila, če bi prostovoljni pristanelek ne bil tako gladek. V tem oziru se pojavlja na eni strani zaskrbljenost, da ne bi Anglija nemara skušala s češkoslovaškim denarjem plačati kakšne druge svoje račune z Nemčijo — podobno se je v novejši zgodovini že večkrat pripetilo — na drugi strani pa je tudi razlog za zadovoljnost dovolj, kajti s tem, da se je Anglija neposredno spustila v uradno posredovalno vlogo tako ne-

London, 28. julija. AA. Reuter: V svojem govoru v gornji zbornici je zunanji minister lord Halifax med drugim dejal:

»Kar se tiče Runcimanove naloge v ČSR, sem jaz že poudaril in vsem zainteresiranim na najbolj jasn način izjavil, da je njegov odhod in njegova naloga popolnoma neodvisna od angleške vlade. Runciman v Pragi v nobenem primeru ne bo zastopal angleške vlade. Tja odhaja na svojo osebno odgovornost, ker angleška vlada v nobenem oziru ne more prevzeti odgovornosti za njegovo delo.«

Lord Halifax je dodal, da je lord Runciman sam izjavil, ko mu je on razložil to stališče angleške vlade: »Jaz vas popolnoma razumem. Pošiljate me kot majhen čolnič na razburkano morje.« Jaz pa sem mu odgovoril: »Točno takole!«

Nato je lord Halifax rekel, da upa, da se bo že našel način, kako zadovoljiti Čehoslovake in Evropo in vse svet se bo otrese velikih skrbi. Kako se bo uredilo to vprašanje in nato izvedlo — od tega niso odvisne samo koristi Češkoslovaške, ampak mir na svetu. Priznavamo načela pravičnosti in potrebo izmenjave misli in popuščanja, vendar smo prepričani, da se lahko uredi vse mirnim potom.

„Vojna ni nujna“

Halifax je nato govoril o zadnjem Daladierovem govoru, v katerem se je francoski državnik jasneje izrazil o francoskih obvezah do ČSR. Samo francoska vlada more tolažiti te obveze. Toda Daladier je obenem izjavil, da je popolnoma prepričan, da vojna ni nujna. Jaz v tem oziru popolnoma delim Daladierovo mnenje.

V teh dneh so bile vzpostavljene nekakšne zveze med angleško in nemško vlado. Angleška vlada je vse to pozdravila, ker upa, da se lahko miroljubno uredi vsa vprašanja.

O razgovorih s Hitlerjevim zaupnikom

O razgovorih s kapitanom Wiedemannom je lord Halifax izjavil:

»Naravno je, da so bili ti razgovori zaupni, vendar pa lahko ob tej priliki izjavim, da sta bila oba zadovoljna, ker sta lahko izmenjala misli o vprašanjih, ki zanimajo obe vladi in ker je bilo med tem razgovorom tudi ugotovljeno, kakšne razlike še obstoje med obema vladama v zvezi z mednarodnimi vprašanji, ki so na dnevnem redu. Jasno je, da niti Nemčija niti Anglija ne želita zamuditi nobene prilike, ki bi se ponudila za še tesnejše zblizanje med obema vladama.«

»Prepričan sem, da vsi — tudi najbolj nasprotniki si tokovi v svetu — danes žele ohraniti mir, ker vsaka vlada mora resno pomisliti na posledice, če se to upanje v mir ne bi uresničilo. Angleška vlada veruje, da se lahko uredi sleherno vprašanje, če obe stranki hočeta zmerzo in pomirljivo obravnavati vsa ta vprašanja.«

„Zapletena zadeva“

Lord Halifax se je nato zopet vrnil na poslanstvo lorda Runcimana in izjavil, da upa, da bo lord Runciman uspel v svoji nalogi, ki jo bo mo-

ral opraviti v ozračju modrosti, miru in zaupanja. Upa, da bodo vsi zainteresirani, tako v ČSR kakor tudi izven nje, podprli njegovo delo, da bi se mu to posrečilo. Če mu ne bodo delali ovir, tedaj je jasno, da bo uspel, posebno pa še, če se v tisku ne bodo ponavljale grožnje in izvajal pritisk na javno mnenje. Ker mi vplivamo na češkoslovaško vlado, naj bo pomirljiva in širokogrudna, smo prepričani, da bo tudi nemška vlada storila vse, kar je treba in da se prepreči neugoden razvoj. Čutim za svojo dolžnost, da izjavim, da je angleško javno mnenje proti tistemu, ki bi skušal zavlačevati in obstruirati to zapleteno zadevo, in da je odkrito na strani tistega, ki hoče vse postaviti na pravo mesto in ki želi, da se mirno in pravično uredi to vprašanje.

Sadovi angleškega obiska

Lord Halifax je nato govoril o obisku angleške vladarske dvojice v Parizu in rekel, da so se vezi med Francijo in Anglijo zvarile v teku zgo-

dovine in iz njunega zemljepisnega položaja. Obisk naše vladarske dvojice je tej zvezi med Francijo in Anglijo dodal še nekatere posebne lastnosti. Pristrčen sprejem v Franciji je globoko ganil našo vladarsko dvojico in milijone ljudi v vseh delih našega cesarstva. Zdi se, da se je pri tem obisku izkazalo, da prevečajo francoski narod iste želje in ista čustva, namreč da mi in Francozi verujemo v zmago pravice in da tudi verujemo v tiste lojalne temelje, na katere se naj nasloni človeštvo v svoji borbi za omiko in blagostanje. Te obveze med Francijo in Anglijo oslonejo nespremenjene, ker slone na istih skupnih naporih za mir in za miroljubno razrešitev vseh mednarodnih vprašanj. Kadar se narodni zavedajo svoje moči, tedaj je malo verjetno, da bi njihov trud za ohranitev miru ne bil poplačan, in bodo zato nadaljevali delo za zmago pravice in miru med vsemi narodi.«

Svoj govor je lord Halifax zaključil z besedami: »Mednarodni odnosi se morajo razvijati po načelih pravičnosti, vendar pa se mora ta razvoj nasloniti na sistematično in razumno delo, da bi se tako onemogočilo sleherno neumno in škodljivo posredovanje.«

Lord Runciman v Prago

Praga, 28. julija. AA. (DNB.) »Prager Tagblatt« objavlja v današnji številki razgovor svojega dopisnika s lordom Runcimanom. Lord Runciman je rekel:

»Z velikim zanimanjem nastopam svojo dolžnost v ČSR. Lahko rečem, da mi Češkoslovaška ni neznana dežela. Pripravil sem se na dolgo bivanje v Češkoslovaški. Se ne vem, kje bom stanoval. Lady Runciman bo potovala z menoj. S seboj bom vzel tudi tolažila, ker govorim nekoliko nemški, toda nobenega drugega jezika, ki se govori v ČSR. O političnih problemih ne morem sedaj še ničesar izjaviti, posebno pa ne

morem tega storiti zato, ker hočem začetli svoje delo brez predhodnih izjav.«

Lord Runciman je v zadnjem trenutku sklenil, da pospeši svoj odhod v Prago. Do konca tega tedna se namerava še posvetovati z angleškim zunanjim ministrom lordom Halifaxom in drugimi ministri, v ponedeljek pa bo bržkone odpotoval že v Prago. Spremljal ga bo tudi Mr. Stockford, ki je več mesecev sodeloval v Simonovi komisiji za Indijo. »Daily Express« poroča, da bo Runciman ponesel s seboj lasten predlog za rešitev češkoslovaškega problema. Runciman bo ta predlog izročil v primeru, ako se bodo razvila neposredna pogajanja med češkoslovaško vlado in sudetsko, nemško stranko.

Kapitan Wiedemann v London

London, 28. julija. AA. Havas. Diplomatski urednik »Daily Maila« piše, da bo kapitan Wiedemann danes zopet prišel v London in prinesel s seboj Hitlerjevo spomenico za Chamberlaina. Spomenica bo obsegala razne nemške predloge o letalskem sporazumu. To potovanje je posredovalo nemško veleposlaništvo v Londonu in zato je Chamberlain odložil svoj odhod na Škotsko.

London, 28. julija. b. Jutranji listi ponovno prinašajo vesti o bližnjem prihodu Hitlerjevega zaupnika kapitana Wiedemann v London. »Daily Express« poroča, da se bo kapitan Wiedemann konec tega tedna ponovno sestal z angleškim ministrskim predsednikom Chamberlainom. Razgovori se bodo razširili na daljše priprave za formalna pogajanja med Berlinom in Londonom, v katerih pa bo spor med češkoslovaško vlado in sudetskimi Nemci igral glavno vlogo. »Daily Mail« senzacionalno prinaša vest, po kateri bo kapitan Wiedemann že jutri odpotoval v London in prinesel Chamberlainu novo Hitlerjevo spomenico. Ta spo-

menica bo vsebovala temelje za pogajanja o letalskem paktu. Wiedemann se bo sestal s premierom Chamberlainom v Chequers. Ministrski predsednik Chamberlain je zaradi tega tudi odgodil svoj odhod na Škotsko. V svojem poročilu iz Berlina poroča »Times«, da Nemčija odobrava mislijo lorda Runcimana, ker ne prihaja na Češkoslovaško kot sodnik in po potrebi posredovalec. Runcimanove izjave pa ne bodo obvezale britanske vlade. Ako bi prišel Runciman v Prago kot sodnik, bi to pomenilo po mnenju Nemčije prehod one meje, ki bi pomenila, da Italija in Nemčija odstopata Angliji intervencijo v srednji Evropi.

Hitler se vrača v Berlin

Pariz, 28. julija. b. Agencija Fournier poroča iz Berlina, da bo Hitler nočjo zapustil Bayreuth in se vrnil v Berlin, ker je jutri dopolne sklicana seja ministrov pod njegovim predsedstvom. Jutri popoldne odpotuje Hitler v Vratislavo, kjer se bo sestal s Henleinom. Trdijo, da se bo Hitler zadržal v Vratislavi do velikega gimnastičnega festivala ter bo imel pri tej priliki tudi velik zunanje-političen govor.

V Berlinu pa izjavljajo, da ne vedo nič, da bi kapitan Wiedemann zopet odšel v London s Hitlerjevo spomenico za Chamberlaina. Prav tako izjavljajo, da ni res, da bi se bil danes vrnil v Berlin Hitler zaradi važnih sej vlade.

Poljski protest v Pragi

Praga, 28. julija. c. Poljska vlada je danes v Pragi vložila novo protestno noto zaradi delovanja poljskih komunistov na češkoslovaškem ozemlju. To je sedaj že druga protestna nota; prvo je poljska vlada vložila v marecu.

Češkoslovaška vlada je dvakrat odgovorila na prvo protestno noto, toda poljska uradna agencija Pat izjavlja, da oba odgovora nista bila zadostna, ker je češkoslovaška vlada vso zadevo obravnavla kot nekakšno malenkost.

Varšava, 28. julija. AA. (ČTK.) Poljski neodvisni demokrati tisk posveča največjo pozornost obisku odposlancstva mladine češkoslovaških vladnih strank na Poljsko, kamor so Čehi poklicali voditelje poljske demokratske mladine. Listi podarjajo svoje upanje, da bosta poljska in češkoslovaška mladina delala za poglobitev stikov med obema državama in za odstranjevanje veega, kar bi državi moglo razdvajati.

Belgijski kralj obišče Pariz

Pariz, 28. jul. AA. (Stefani) Potrjujejo se vesti, da bo v jeseni belgijski kralj Leopold v družbi svoje matere kraljice Elizabete in svojega brata princa Charlesa obiskal Pariz. Kralj bo prisostvoval slovesnemu odkritju spomenika pokojnemu kralju Albertu na trgu Concorde.

Nadaljevanje na 2. strani

Zagreška vremenska napoved: Jasno in stalno, toplo, porast oblačnosti.
Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno in številne nevihte

Nov varuh Stalinovega Kremlja Prejšnji v Lubjanki

Helsinki, 28. julija. Tukaj se je izvedelo, da so v Moskvi čisto iznenada zaprli poveljnika vojaške straže Kremlja, Tkaluna. Ponoči so vojaški oddelki politične policije, znane GPU, zaprli vse ceste, ki vodijo v Kremlj, palača, v kateri stanuje Stalin, pa je bila obdana od tankov. Drugi oddelki se je podal v palačo, v kateri stanuje vojaški poveljnik Kremlja, Tkalun, in so ga aretirali na povelje načelnika GPU Ježova. Tkaluna so v avtomobilu spravili v zapore v Lubjanki, vse ceste, po katerih je vozil avtomobil, pa so bile strogo stražene.

Poveljstvo Kremlja je začasno prevzel Rogov, ki je član GPU. Prvič v zgodovini Kremlja je poveljnik te rezidence policist. Rogov je bivši carski častnik, ki se odlikuje po veliki krutosti in je brezmejno vdan Stalinu. Rogov je takoj dal

navadno širokega obsega, je tudi dala jamstvo za to, da bo neodvisnost in nedotakljivost češkoslovaške države branila. Med zaskrbljenostjo in pomirljivo zadovoljnostjo pa je težko potegniti razmejitveno črto, dokler se lord Runciman ni prikazal na delu in ni razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne vemo, katere meje so za angleško miselnost »skrajnostne«. Tukaj bo igral odločilno vlogo lord Runciman, kajti od njegovega naziranja na delo in na razvil svojega posredovalnega načrta. Vsi vemo, da je Anglija za to, da se nemškimi željam ugodi »do skrajnostne meje«, a tega ne v

Objavljeno besedilo narodnostnega pravilnika še ni dokončano

(Nadaljevanje s 1. strani)

Praga, 28. julija. AA. (ČTK.) Praški listi objavljajo danes podrobnosti o vsebini besedila raznih zakonskih načrtov v zvezi z rešitvijo narodnostnih vprašanj. Čeprav odgovarja morda del teh informacij dejanskemu stanju, je vendar treba povedati, da praška vlada še ni končala svojega dela v teh vprašanjih in da zaenkrat še ne obstoji noben dokončni tekst. Vlada je izrazila pripravljenost razpravljati z opozicijskimi strankami glede izročitve teh besedil parlamentu. Kakor je znano, želi vlada dati parlamentu dovolj časa za temeljito proučevanje predlogov. Na seji parlamenta, ki je sklican za 2. avgust, ne bodo razpravljali o predlogih, ki so v zvezi z narodnostnimi vprašanji. More se torej reči, da bi bilo prezgodaj soditi o vsebini in pomenu imenovanih vladnih načrtov na podlagi informacij, ki jih prinaša tisk, kajti te informacije so samo odlomki imenovanih predlogov. (Mi smo besedilo tega narodnostnega pravilnika objavili včeraj. Op. ur.)

Nemški tisk proti

Berlin, 28. julija. AA. (DNB.) Ves berlinski tisk se bavi z manjšinskim statutom, ki ga je objavila praška vlada. »Völkischer Beobachter« piše, da se sudske vprašanje ne da rešiti z dovoljenji. »Berliner Börsenzeitung« pa pravi, da ta statut ni nič drugega kot samo statut o manjšinah, ki nimajo enakih pravic. V podobnem tonu pišejo tudi ostali listi.

Predsednik parlamentarne skupine sudske Nemce, poslanec Kundt protestira v uradnem listu sudske-nemške stranke »Zeit« proti objavi glavnih točk narodnostnega statuta, kar so včeraj storili nekateri listi. Tako objava, pravi Kundt, ne bo prav nič koristila in pospešila naših razgovorov z vlado.

Obmejni spor pred sodiščem

Plzen, 28. julija. AA. (ČTK.) Pred vojaškim sodiščem v Plznu bi se je imela danes vršiti razprava proti policijskemu agentu Františku Korandl, ki je bil 21. maja zvečer v službi na cesti med Františkovi Laznimi in Chebom, in ki je streljal na Hofmannu in Böhma, ki sta se peljala z motornim kolesom in se nista odzvala njegovemu pozivu, da se ustavita. Kakor znano, je motociklista, oba Nemca, ubil. Razprava je odložena za nedoločen čas, da sodišče zasliši še nekatere priče. Razprava bo v mestu samem, kjer se je dogodek pripetel, to je v Chebu.

Lebrun se zahvaljuje dr. Benešu

Praga, 28. julija. AA. (ČTK.) Predsednik republike dr. Edvard Beneš je prejel od predsednika francoske republike Lebruna brzojavko, v kateri se mu ta zahvaljuje za čestitke ob priliki francoskega narodnega praznika. V brzojavki izraža Lebrun svoje najtoplejše želje za blagostanje in napredek CSR.

Českoslovaški poslanik v Parizu Osusky je včeraj ponovno obiskal zunanjega ministra Bon-

meta in se z njim razgovarjal, kako bi se točno označilo poslanstvo lorda Runcimana. Francoski politični krogi poudarjajo s tem v zvezi, da je vlada ponovno poudarila, da ostane zvesta vsem obveznostim do Českoslovaške.

— da se popravi zamuda iz leta 1914

Pariz, 28. julija. AA. (Havas.) Pariški tisk se še naprej bavi s poslanstvom lorda Runcimana v Pragi in z govorom Halifaxa. »Jour« pravi: »Za dostikrat je bilo rečeno in ponovljeno, da bi mogel leta 1914 lord Grey z eno samo besedo preprečiti vojno. Danes Anglija to besedo izgovarja že vnaprej.«

L. 1939 nove volitve?

Praga, 28. julija. b. Veliko pozornost je vzbudila vest DNB, da se v českoslovaškem taboru, predvsem v skrajno-desničarskih krogih vedno bolj opažajo priprave, da se spomladi leta 1939, ali pa morda še koncem letošnjega leta izvedejo nove parlamentarne volitve.

Zvit načrt o umiku prostovoljcev iz Španije

Z ene strani 10.000 na dan z druge 1000

London, 28. julija. AA. Havas. Snoči so objavili noto španske republikanske vlade. Noto je odgovor na angleški načrt o umiku prostovoljcev iz Španije. Načrt je odobril odbor za nevmešavanje.

V noti sporoča republikanska vlada, da je sprejela angleški načrt, vendar pa dostavlja k načrtu svoje »rezerve« in »pogoje«. Noto ima štiri poglavja. Prvo poglavje govori o umiku prostovoljcev, drugo o pomorski kontroli, tretje o letalski kontroli, četrto pa obsega splošne pripombe.

Republikanska vlada sporoča, da sprejema angleški načrt in bi pri njegovem izvajanju tudi lojalno sodelovala. Vendar mora opozoriti na to, da angleški načrt predlaga, da naj prostovoljci odidejo v koncentracijska taborišča, ki bodo blizu Palosa, Cartagene, Malage in Cadixa. Republikan-

Belgrajsko glasilo JRZ

o jugoslovanski zunanji politiki

v luči dr. Stojadinovičevega govora v Splitu

Belgrad, 28. julija. m. Z zadnjim velikim govorom, ki ga je imel na svojem inspekcijskem potovanju v Splitu predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, se v uvodniku pod naslovom »Splitka izjava« bavi tudi današnja »Samouprava«, ki poudarja posebno ono mesto Stojadinovičevega govora, ki se nanaša na sporazum, sklenjen med Jugoslavijo in Italijo. List navaja: »Pri tej prilici pa je predsednik vlade izpovedal veliko resnico, ki je temeljna točka političnega programa JRZ in še več: izraz razpoloženja vsega jugoslovanskega naroda. Ta resnica pa se glasi: voditi prijateljsko politiko z vsemi sosedi in z vsemi narodi, ki, kakor mi, hočejo mir in želijo ohraniti vse pridobitve civilizacije. Vse naš narod od Karavank do Dojranskega in Ohridskega jezera ima samo eno idejo vodnika, samo eno misel: živeti in umreti za svojo rodno grudo.«

»Samouprava« poudarja, da je predsednik vlade dr. Stojadinović že pred dvema letoma v eni svojih znamenitih deklaracij naglasil, da je osnovno načelo naše zunanje politike: Ne politika blokov, tudi ne politika naslona na desno ali levo, temveč samo politika zdrave pameti — to je jugoslovanska politika. Tej osnovni misli in tej tako

uspehi in tako visoko ocenjeni zunanji politiki je g. dr. Stojadinović ostal neomajno in odločno zvest vsa tri leta in samo po zaslugi take jugoslovanske politike do vseh njenih skrajnih posledic je naša država dobila tak ugled v mednarodnem svetu, kakršnega prej še nikdar ni uživala. V Splitu, kjer je številna množica ljudstva burno pozdravljala dr. Stojadinoviča, je smatral tudi za potrebno znova poudariti osnovno linijo naše zunanje politike: vse za Jugoslavijo in za dobrobit in napredek jugoslovanskega naroda, toda z delom!

Lahkoatletske tekme za prvenstvo Evrope

Pariz, 28. julija. AA. (DNB.) Od 3.—5. sept. prireja francoska lahkoatletska zveza velike lahkoatletske tekme za prvenstvo Evrope na stadionu Colombes. Tekmovanje se bodo udeležile sledeče države: Albanija, Belgija, Bolgarija, Danska, Nemčija, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Anglija, Nizozemska, Irsko, Italija, Jugoslavija, Letonija, Luxemburg, Norveška, Poljska, Portugalska, Rumunija, Švedska, Svica, Českoslovaška, Turčija in Madžarska.

Grozen zločin v Zagrebu

Zagreb, 28. julija. b. Davi ob 7. se je zgodil v Zagrebu v Ježevski ulici grozen zločin. Mladi Stefan Arnoldt, po poklicu ključavničar, je zabodel z nožem Faniko Sverko, njenega moža Ivana, ranil pa je tudi dva otroka Josipa in Marjana. Arnoldt se je zaljubil v Faniko, ona pa vanj. On je bil oženjen ter je imel enega otroka z ženo, ki pa jo je zapustil. Tudi Fanika je imela dva sina. Pred dvema mesecema je zapustila moža ter otroka in se preselila k novemu izvoljencu. Po par mesecih pa se je vrnila zopet k svojemu možu in otrokoma. Mož ji je vse odpustil. Arnoldt je zahteval od Fanike, da se takoj vrne, česar pa ni hotela več storiti. Zato je pograbil kuhinjski nož in masakriral vso družino. Sam je izpil steklenico octove kisline, vendar pa so mu pravočasno izprali želodec in za njegovo življenje ni nevarnosti.

Osebnosti

Belgrad, 28. jul. m. S kraljevim ukazom so napredovali na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani: za profesorja IV/2 Subic Miroslav, za profesorja V. skup. inž. Gregl Roman, za profesorja VI. skup. Urankar Pavle.

S kraljevim ukazom je napredoval v oddelku za kontrolo mer pri okrajnem načelnstvu v Celju za kontrolorja mer VI. skup. Novak Ignacij, pri oddelku za kontrolo mer pri okrajnem načelnstvu v Ljubljani v VII. skup. Fojkar Josip in pri oddelku za kontrolo mer pri okrajnem načelnstvu v Mariboru v VII. skup. Puc Miroslav.

Na trgovski akademiji v Mariboru je napredoval za profesorja VI. skup. dr. Kralj Vladimír, na trgovski akademiji v Nišu pa za profesorja VI. skup. Kasigar Josip. Na državnem osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Lj. je napredovala v VI. skup. strokovna učiteljica Muri Katarina.

Z odlokom finančnega ministra so napredovali: pri glavni carinarnici v Ljubljani za carinike VIII. skup. Džinić Omer, Pekić Stevan in Bibica Vinko; pri glavni carinarnici v Mariboru za carinike VIII. skup. Pirović Dimitrij, Hamer Anton, Božović Marjan in Bišević Vito, za pomožnega carinika IX. skup. pa uradniška pripravnik Dučić Milorad in Stojković Pavle; na carinarnici I. stopnje v Virovitici za carinika VIII. skup. Kocbek Albert; na carinarnici I. stopnje v Gor. Radgoni za carinika VIII. skup. Jurković Slavomir; na carinarnici I. stopnje na Jesenicah za carinika VIII. skup. Vučimirović Virgil in Stiglic Anton; na carinarnici I. stopnje na Rakeku za pomožnega carinika IX. skup. Gočmanac Borivoj in Dobovišek Karel.

Belgrad, 28. jul. AA. Z odlokom finančnega ministra so napredovali za katastrske pomožne geometre v IX. pol. skupini v oddelku za katastre in državna posestva sledeči pripravniki IX. pol. skupine: Emil Reisinger, Igor Rogajski, Fr. Poljšak, Viktor Gril, Bogumil Pregelj, Hugon Žitnik in Franjo Colić (Colarić?).

Belgrad, 28. julija. m. Prosvešni minister je podpisal odlok, da se na novo odpro trije razredi na ljudski šoli v Koroški Beli v radovljiškem okraju, ki so bili lani zaprti.

V Sveti deželi se začneja državljanska vojna

Jeruzalem, 28. julija. AA. (Havas.) Neredi, ki se vsak dan dogajajo v Palestini, dobivajo od dne do dne značaj nove državljanske vojne. V Haifi arabsko prebivalstvo še naprej zažiga judovske trgovine, meče bombe v judovske hiše ter napada judovske popolnike. Ceste so še vedno neuporabne. Arabci so razrušili cesto od Naplusa do Jeruzalema v dolžini 8 km. Cesta od Tel-Aviva do Jeruzalema je bila včeraj deloma prekinjena na več mestih ter je bilo več vozov napadenih. Nek Jud ki se je vozil v avtobusu, je bil prijet prav v trenutku, ko je hotel vreči bombo v arabsko mesto Ramles.

V Amudi v provinci Cezire so imeli voditelji arabskih plemen sestanek, katerega se je udeležilo okrog 200 poglavarjev. Sklenili so, da provinca Gornja Cezira ne priznava več sirijske vlade ter zahteva posebnega vrhovnega komisarja in direktno francosko upravo. Provinca ne bo več plačevala davkov sirijski vladi. Kakor znano, so v tej provinci bogata petrolejska polja.

INS poroča, da je ponoči ponovno prišlo do krvavih spopadov. V luki Acca je bil ubit šejk Sedim, muslimanski verski sodnik. Ubil ga je nek Arabec iz neznanega vzroka. V bližini Carkura so pričele britanske čete čiščenje v treh vaseh zaradi umora nekega policista. Vsi za orožje sposobni moški so bili prijeti in odpeljeni na zališanje v Carkuro. Tudi v drugih mestih so Ang-

geli izvedli zaradi terorizma elične akcije. V Jaffi je bilo ranjenih 9 Arabcev. Ubil je bil en muslimanski duhovnik in trenutku, ko je stopil iz džamije. Prav tako je bil ubit en Žid. V zadnjem času pa so se pričeli tudi maščevalni požigi. Devet hiš je bilo preteklo noč v plamenih.

London, 28. julija. b. »Times« poroča, da bo britanska vlada odgovorila na nemire v Palestini z novo okrepitevijo policijskih straž in vojskih posadk.

Drobne domače in tuje

Nova trgovinska pogodba med Nemčijo in Turčijo

Ankara, 28. julija. AA. (Anatolska agencija): Generalni tajnik zunanjega ministra se je včeraj vrnil iz Berlina v Carigrad. Generalni tajnik je namreč v Berlinu podpisal novo trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Turčijo.

Carigrad, 28. julija. c. Uradno so objavili, da bo egiptovski kralj obiskal predsednika turške republike Kemala Atatürka.

Nesreča ameriškega letalca na zemunskem letališču

Belgrad, 28. julija. m. Davi se je na zemunskem letališču pripetila huda letalska nesreča, ki je zahtevala življenje mladega ameriškega letalca Gordona Mause. Maus je kot propagandni letalec znane ameriške letalske družbe z letalom »Flite« potoval po Evropi in na letališčih razkazoval podrobnosti letala »Flite«. Tako je pred petnajstimi dnevi iz Bukarešte priletel tudi na zemunsko letališče, na katerem je vsak dan izvajal v zraku najsmelejše akrobacije. Tako tudi danes. V zraku je napravil drugega za drugim 24 loopingov. Po zadnjem posrečenem loopingu je pa začelo letalo z motorji navzdol padati na zemljo ter je pri podvozu, ki ga gradilo izpod železniške proge, priletelo z vso silo na tla ter se čisto razbilo. Letalec je bil pri prihiti mrtve. Zastopniki oblasti so prihiteli takoj na kraj nesreče in uvedli preiskavo o vzroku nezgode.

Za nov način izvoza živine v Italijo

Belgrad, 28. julija. m. Italijanske oblasti so po trgovinskem ministru povabile Zavod za pospeševanje zunanje trgovine na pogajanja zaradi izvoza naše živine v Italijo. Kolikor je znano, stoji italijanske oblasti na stališču, da bi se sistem italijanskega uvoza živine iz naše države uredil podobno, kakor so rešili Italijani to vprašanje z Madžarsko. Madžarska namreč vso svojo živino, določeno za Italijo, izvaža na Reko, kjer jo prevzame za to pooblaščen italijanska oblast. Ta oblast jo tam tudi steha in določa ceno, nato pa prepušča živino italijanskim trgovcem. Ta način uvoza živine iz Madžarske v Italijo pa Madžarom ni ugaljal in bodo prihodnji teden ustavili izvoz v Italijo. Madžari se tudi pritožujejo zaradi svojevoljnega ocenjevanja njihove živine s strani talije in na

prepogosto menjavanje cen. Tudi naši državi že sedanji način uvoza živine v Italijo ne ugaja zaradi tega, ker so Italijani pri nas svobodno kupovali živino v okviru določenega kontingenta. V kratkem odide v Italijo posebna naša delegacija, ki bo skušala z Italijo doseči najboljši način izvoza v Italijo, ki bi bil ugoden za obe strani.

Ob obisku italijanske in angleške vojne mornarice

Jadran — zvezna točka sredozemskih velesil

Jugoslovanski Jadran sta obiskali vojni mornarici dveh velikih velesil, to je Anglije in Italije. Angleške vojne ladje so že stari gostje in dragi prijatelji v naših pristaniščih. Italijanska mornarica pa je letos prvič obiskala jugoslovansko morje. Kakor smo poročali, je najprej obiskala Boko Kotorsko, kjer je bila zelo svečano sprejeta, nato pa je odpeljala v šibenško pristanišče. Starodavno mesto Šibenik je vedno znalo z dostojanstvom sprejemati tuje goste z vsem slovanskim gostoljubjem in z narodnim ponosom. Tako šibenško, kakor kotorsko pristanišče velja za pravi naravni točki narodnega obrambnega značaja. Prijatelji in gostje, ki so obiskali naše morje, so imeli tako priliko, da so spoznali tako naše mornarje, ki so zrastle v večstoletni mornarski tradiciji, in pa tudi naša vojna pristanišča, ki jim po prirodnih lepota in po strateški važnosti ni para.

Ta dvojni obisk na našem Jadranu ima velik pomen. Na Jadranskem morju sta se srečala dva mlada in napredna naroda, italijanski in jugoslovanski, ki sta se spoznavala lani marca meseca in sedaj se vijo za stave obeh narodov, hkrati pa se vije zastava tudi angleškega imperija. Jadransko morje je postala zvezna točka dveh sredozemskih velesil: Anglije in Italije. V Jadranskem morju se sestajajo sedaj predstavniki obojih moči starega britanskega in novega italijanskega cesarstva.

Mednarodna vloga Jugoslavije je prišla na ta način do svojega pravega izraza, ne samo v protokolarnih spisih in sprejemih, temveč v prvi vrsti, kar je najbolj važno, v pristnem zblizanju angleške, italijanske in jugoslovanske mornarice na eni strani ter širokih slojev jugoslovanskega naroda na drugi strani. Na ta na-

čin se žele more ustvarjati pristno človeško oziroma vzajemnega razumevanja, strpljivosti in običajnega mornarskega tovarištva, ki je najbolj zasidrano v globoki in v vseh narodih vsidrani težnji po miru.

Italijanska mornarica je prišla, da kot prepričujoči odposlanec nove italijanske sile in volje duceja za jadranski mir potrdi vse globoko prijateljstvo z Jugoslavijo. Jugoslovani na Primorju smo pristrčno pozdravili italijanske goste. Redko kdaj je bil službeni obisk tako pristrčen, kakor ta mornarski obisk zedinjene Italije v svobodni Jugoslaviji.

Danes ni več čas, ko so mogli le odgovorni ministri, kakor na primer g. Musolini in dr. Stojadinović, proglašati mir in prijateljstvo med narodi. Danes je potrebno, da narodi sami odobre delo svojih voditeljev. Mednarodne pogodbe o prijateljstvu in bratstvu morajo biti potrjene od najširših narodnih slojev in to je namen tudi sedanjega obiska italijanske mornarice in njenega sprejema na našem Primorju ter prav trumfalnega sprejema jugoslovanske premiera dr. Stojadinoviča na našem Primorju. Narodne množice, ki so navdušeno pozdravljale dr. Stojadinoviča in obe vojni mornarici prijateljskih imperijev, so pušile ob strani vsak ozir na politično pripadnost in na vse doktrine ter so sodelovale z enakim navdušenjem pri vseh sprejemih.

Angleški gosti, predstavniki najbolj močne države na svetu, s katero Jugoslavija še nikoli ni imela tako dobrih odnosov kakor sedaj, so na licu mesta videli, da je jadranski mir med najbolj zanesljivimi pogoji in najbolj čvrstimi elementi miru na Sredozemskem morju in srednji Evropi.

Št. Rupert — paradiž Dolenjske

V prelepi Mirenski dolini, dolini gradov, leži starodavni Št. Rupert, paradiž Dolenjske, kakor ga je že Valvazor imenoval, tako zaradi lepote kraja kakor tudi zgodovinske znamenitosti. Obdajajo ga živahno razrezani griči, okrašeni z belimi cerkvami. Z gričev vabijo prijazne zidance, ki nudijo ne le utehe po hudi poletni žej, temveč tudi lep razgled po okolici.

To valovito dolino prerežeta na eni strani reka Mirna, čez sredino pa hitro tekoča Bistrica. Na jugu obsega široko dolinsko dno ob Mirni, pokrito z vlažnimi travniki in logom, na severu pa sega v hribovje do višine 800 m pod široko gozdno jato.

Št. Rupert, eredi rodovitnega polja, je omejen na ravno in bližnje prisojne griče. Sredi vasi se dviga 70 m visok stolp mogočne 500-letne gotске cerkve. Sedež nekdanje šentrupertske prafare, ki je mati šestih današnjih fara. Pred cerkvijo se razvija prostorni trg, kamor se stekajo okoliške ceste. Ljubkost kraja in vabljivost okolice priključijo vsako leto številne letovištarje, da se tu odpočijejo in naučijo lepote Dolenjske.

Bližnji griči, posejani s številnimi cerkvami, pričajo o goreči verski prepričanosti naših prednikov. Nad vsemi kraljuje po svoji lepoti baročna cerkev sv. Frančiška Ke. na Veseli gori. Pod oskrbo jezuitov je bila tu sloveča božja pot, kamor so se zatekali romarji iz vse Dolenjske, Stajerske in celo Hrvaške. Za vlade Jožefa II., ki je pregnal jezuite, pa je cerkev izgubljala pomen božje poti. Danes pa se k njej ponovno vijejo številne prošnje procesije. V spomin na kugo, ki je divjala tu v 16. in 17. stol., stoji ob cesti med Tržiščem in Št. Rupertom še danes zelo ob-

iskana, sloveča božjepona cerkev sv. Roka, zgrajena v preprostem gotskem slogu. Sredi vinskih gorje na Okrogu pa se dviga mogočna cerkev sv. Barbare, zgrajena že v 15. stoletju.

Kot nam zvoniki teh številnih cerkva pričajo o veseli naši preteklosti, pa nam stolpci mogočnih gradov govorijo le o bolesti in trpljenju naših prednikov. Prav naša dolina se upravičeno nazivlje dolina gradov, dvigajočih se na več ali manj naravno utrjenih gričih in holmih, katerih gospodarji so bili tuji. Zgodovinsko najbolj pomemben je grad Škrlevo, ki se že leta 1044 omenja kot last svete Heme, grofice v Krki na Koroškem. Med poznejšimi gospodarji slove grofje Auerspergi, danes pa je v posesti graščakinje Piesch. Na ravni blizu železniške postaje pa kraljuje že stoletja star grad Rakovnik z Dobom. Med leti 1193—1222 je bil last šentpavelskega samostana na Koroškem, pa je prešel v roke rodovine pl. Barbo. Sredi raztresene vasi Trstenik se na griču, pol ure oddaljenem od Mirne, dviga grad Kot, nekdanj last vitezov Ravbarjev, katerega je leta 1858 kupil dr. Primož Dolar. Na kraju občine pa se dviga na pobočju na levem bregu Mirne grad Zagorica. Pripadal je prvotno mirenski gosposčini, prešel na stiškega opata, danes pa mu gospodari daleč na okrog ugledni kinet Andrej Kržič.

Cudovita prirodna urejenost šentrupertskega kraja, tako ljubka okolica, bogata po svojih zelenih gozdovih, polna rodovitnih vinskih gorje, je eden najlepših delov slovenske domovine, pa tudi ponos našega ljudstva. Pridite in ogledite si Št. Rupert v nedeljo, 31. julija, ko bo tam velik jubilejni prosvetni tabor.

† Lovro Horvat

V sredo ob pol 10 dopoldne je v Kamniku umrl v 75. letu starosti znani koroški rodoljub in zaslužni javni delavec g. Lovro Horvat. Rojen je bil v Bistrici v Rožu, po starših pa je bil kranjskega rodu. Pri stricu Zormanu, župniku v Nevljah, se je v dijaških letih navdušil za narodno stvar in je vztrajal na učiteljsko kljub temu, da je zaradi ustanovitve slovenskega pevskega društva in razširjanja Einspielerjevega »Mirac« dobival ukore. Služboval je v Kosezah ob Zili, v Gorjah in Cačah, kjer je posvetil svoje moči in znanje ljudstvu in ga učil sadjarstva, vrtnarstva in čebelarstva. Povsod je tudi ustanavljal pevske zbornice in zbiral narodne pesmi ter jih pošiljal zbirateljem za njihove zbirke. Tako ima na primer Oskar Dev nekaj bisero svojih zbirk vprav od Lovra Horvata.

Nemško-nacionalni krogi so mu neprestano delali težave, posebno odkar je po smrti Fr. Ellerja, župnika na Zili, ostal edini slovensko misleči učitelj med Slovenci na Koroškem. Nemško nacionalno časopisje se je zalevalo vanj in doseglo, da je bil od Zile, kjer je deloval 23 let, premiščen v nemški Pontafel ob italijanski meji, tam pa so Nemci spet zahtevali njegovo premestitev, češ da slovenski učitelj ne more vzgajati nemških otrok v nacionalnem duhu. Šolski nadzornik mu je ponujal razna dobra mesta v nemškem delu Koroške, a jih ni hotel sprejeti. Končno je le dobil mesto nadučitelja v slovenski Globasnici. Leta 1918 je bil imenovan za nadučitelja v Prevaljah ter je nastopil službo že pod jugoslovansko vlado ter je tam presnoval šestrazredno nemško šolo v slovensko. Pa tudi tu ga je dosegel polednji udarec nemških nasprotnikov. V maju leta 1919 je udrli Volkswehr v Prevalje in oropal šolo in stanovanje. Leta 1922 je bil upokojen, nato pa se je naselil v Kamniku, kjer je na svojem posestvu gospodaril, vrtnaril in pisal. Izdal je tudi zbirko koroških narodnih pesni.

Ob krsti vzornega slovenskega rodoljuba in dobrega družinskega očeta žalujejo soproga ga. Terezija roj. Ušan, sinova Lovro in dr. Mirko ter hčerke Marija, Emi por. Michaëls-Farrington in Režika por. Bravard.

Pogreb zaslužnega šolnika in kulturnega delavca Lovra Horvata bo v petek, 29. julija ob 5 popoldne na farno pokopališče na Zalah. Naj mu bo ohranjen trajen spomin, Zaljujočim naše iskreno sožalje!

Smrt domačega umetnika

Mošnje, 27. julija. Včeraj smo izročili materi zemlji truplo 76-letnega uglednega posestnika, svoječasnega župana bivše občine Mošnje in veččasnega kiparja g. Janca Reemana p. d. Reznikovega očeta iz Gorice. Rajni je bil oče radovljiskega župana in ravnatelja mestne hiralnice g. Franca Reemana in brat pred par leti umrlega g. Vinka Reemana v Radovljici. Kako zelo je bil priljubljen in spoštovan, je pričal njegov pogreb, kakršnega Mošnje še niso doživeli. Častna četa gasilcev iz Mošnje in Radovljice ga je spremljala na zadnji poti, dalje mošenjska šolska mladina, ki ji je bil kot skrbni oče, zastopnik Prosv. društva Mošnje, čigar edini še živeči ustanovni član in dožletni velezaslužni predsednik mu je bil, v vseh zadevah najboljši svetovalec. Za kredo pa je šla velika množica njegovih prijateljev in znancev od blizu in daleč, saj ga brez dvoma ni imel sovraženika. Pogrebne obrede je opravil radovljiški dekan g. Jakob Fatur ob asistenci 7 duhovnikov. Združeni pevski zbori iz Radovljice, Mošnje in Brezje pa so močno zapeli pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču, saj je bil pokojnik velik ljubitelj lepe pesmi. Ob odprtem grobu so se od njega v lepih besedah poslovili radovljiški dekan g. Fatur, ki je orisal življenje pokojnika kot zgled skrbnega gospodarja svojim občanom, velikega kulturnega delavca na vseh poljih, skratka človeka, ki je bil vsem vse. V imenu krajevnega šolskega odbora v Mošnjah je spregovoril šolski upravitelj g. Dacar, za njim pa pokojnikov ožji prijatelj g. Jan iz Podhoma pri Gorjah, poudarjajoč njegove zasluge in splošno prizadevanja za blagor svojih občanov, zlasti v najtežjih vojnih letih. Res blaga duša je bil naš pokojni Rezman, globokoveren mož in vesakozni vnet pristaš biveše SLS in sedanje JRZ in v tem duhu je vzgojil tudi vseh svojih 7 otrok. Če pa si, dragi bralec, že hodil križem naše lepe domovine mimo ljubkih križev in kapelic in stopil še v kako cerkev, zlasti v radovljiški dekaniji, pa si se gotovo zadivil ob lepih kipih in drugih rezbah, ki jih je večinom ustvarila vse njegova umetniška roka, ki v teh umotvorih nikdar ni mirovala. Vsa kiparska dela v domači župni cerkvi in večina tudi pri njeni podružnici na Brezjah, zlasti krasno rezbana glavna vrata, ki jim daleč naokoli ni enakih, so izpod njegovega diletča. Velik talent je bil v tem poklicu, vse je izdelano tako skrbno in natančno, iz vsakega diha cela njegova duša in ljubezen, ki jo je do vsega gojil. Zdej pa je svoje življenjsko delo dokončal in odšel k svojem nebeškemu Mojstru po plačilo. Nismo v dvomu, Prejel si ga v polni meri, kot si ga zaslužil. Počivaj v miru!

za otroke ni cestišče
igri služi naj dvorišče!

Jubilej našega zvestega naročnika

višji pol. stražnik v p., ki je hkrati tudi že 20 let naš naročnik. Naš jubilar se je rodil v Družinski vasi pri Beli cerkvi, po dovršeni ljudski šoli je šel v Zagreb, kjer se je izučil za škostavca pri Schul-tzu, obenem pa je dovršil strokovno šolo.

Danes praznuje na Vinjem vrhu pri Beli cerkvi na Dolenjskem 60-letnico svojega rojstva g. Franc Gričar, Nato je odšel v Trst, kjer je stopil v finančno službo, kjer je služboval tri leta do 1899, nato pa je bil vpoklican k vojakom, in sicer k 17. pp. v Celovec. Dosegel je čin narednika, nato pa je leta 1902 vstopil v policijsko službo v Trstu. Ko je bila leta 1913 policija v Ljubljani podržavljena, je prišel v Ljubljano. Leta 1923 je bil po starem zakonu upokojen zaradi bolezni kot višji policijski stražnik. Bil je namreč sedemkrat operiran. Leta 1925 mu je umrla žena, s katero je živel dolgo v srečnem zakonu in ki mu je podarila 4 otroke, od katerih je Frančiška sedaj uradnica pri Poštni hranilnici v Ljubljani, sinova Rudolf in Josip sta strojna mehanična vodnika pri vojni mornarici, najmlajša hčerka Marija pa je letos maturirala na meštanski šoli v Smihelu. Kljub svoji skromni pokojnici, s katero se težko preživlja, je torej svoje otroke skrbno vzgojil, in sicer v dobrem krščanskem duhu. G. Gričar še danes trdno dela, da se more ob svoji pokojnini vsaj za silo preživeti, je pa vendar naš stalni naročnik in vnet bralec. G. Gričarju kličemo ob njegovem jubileju: »Bog ga živi še dolgo vrsto let!«

Jakličev dom

V Dobropoljah nameravamo postaviti Jakličev dom.

Kdo je bil Jaklič? — Vzoren katoličan, plemenit človek, naš priljubljeni ljudski pisatelj, znan vsem Slovincem, velik narodni organizator, zlasti odlični pospeševatelj združništva, ki je ustanovil skupno z dr. J. E. Krekom prvo rajfajzovko v Sloveniji, in sicer v Dobropoljah. Bil je tudi vzoren krščanski učitelj in vzgojitelj, soustanovitelj Slomskove družbe (zveze). Bil je pošten, valen in skrben dravni in deželni poslanec.

Temu velikemu in za vse slovenski narod velezaslužnemu možu hočemo postaviti trajen spomenik v njegovem rojstnem kraju v Dobropoljah. Ta spomenik ne bo iz bron, temveč veličastno poslopje, v katerem bodo razne prosvetne, dobrodelne in druge koristne naprave.

Dne 21. avgusta bomo blagoslovili vogelnj kamen Jakličevega doma. S to slovesnostjo bo združen tabor fantovskih odsekov in dekljskih krožkov. Vse prijatelje in znance pokojnega Jakliča in prijatelje naše mladine opozarjamo na to slovesnost in jih vabimo, da se je udeležijo.

Odbor za Jakličev dom.

— Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju z uporabo naravne »Franc-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Gasilska slavnost v Sodražici

V nedeljo, 31. t. m., bo trška gasilska četa v Sodražici praznovala tridesetletni jubilej, kar se je ustanovila na pobudo bivšega župana g. Lovrenčica Antona. Novo ustanovljena je dala pobudo sosednim občinam in vsem za ustanovitev novih društev, tako da je danes v občini 5 gasilskih čet. V teh tridesetih letih je četa z vso poštvalnostjo preprečila večje požare, a vsak požar se ji je posrečilo omejiti. V nedeljo priredi slovesnost s sv. mašo, ki bo ob 10, potem se nadaljuje po programu, ki je prav pestro sestavljen.

Vabimo vse prijatelje, dobrotnike in ustanovitelje na slavnost z željo, da se tudi vsaj bližnje čete udeležijo proslave.

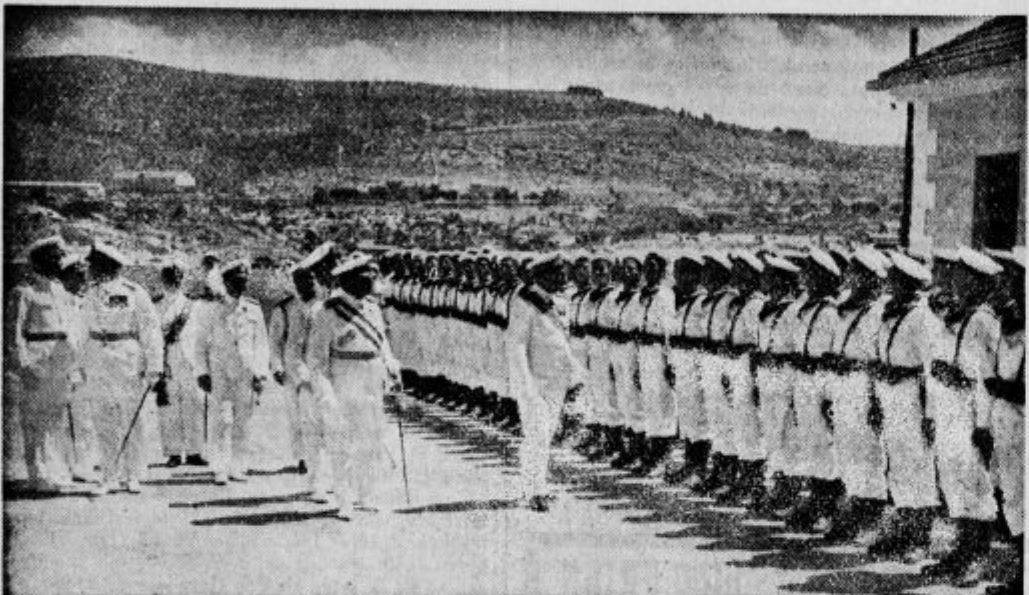
Lepa slovesnost v Mestnem logu

V sredo jutraj je bila v Mestnem logu prirska slovesnost, katere se je udeležilo tudi lepo število Trnovčanov. Zavetišče sv. Jožefa, ki ima poleg velikega števila hiralcev v svoji oskrbi tudi skoraj 200 umobolnih, mora preživljati vsak dan okrog 600 ljudi. Tako veliko število zahteva seveda veliko gospodarstvo, ki je bilo doslej deloma raztreseno po okolici Ljubljane, deloma pa tudi v mestu na Vidovdanski cesti. Brez pritiska mesta pa se je vodstvo zavetišča sv. Jožefa

odločilo, da bo umaknilo vso ekonomijo iz mesta že iz higienskih razlogov. Lani in letos se je gradila res vzorna pristava ob cesti v Mestni log, kjer bo združeno vse gospodarstvo zavetišča. Vsa gradbena dela je res solidno in okusno opravil stavbenik M. Cirk iz Trnovega. Pristava sama sestoji iz štirih poslopij. Na razsežnem dvorišču stoji vzporedno drugo ob drugi dve gospodarski poslopji, med katerima stoji dvonadstropno upravno poslopje. Vse te zgradbe pa zaključuje remiza. Eno od gospodarskih poslopij je v pritličju urejeno v vzorne svinjake z vsemi potrebnimi pripravljalnimi prostori in kletmi. V drugem gospodarskem poslopiju pa je hlev za goveda in konje. Obe gospodarski poslopji imata visoko ostrežje, tako da se zdi, da sta enonadstropni. V obeh podstrežjih so razsežne shrambe za krmo in steljo. Ličnost zgradb povzdiguje zlasti to, da je ostrežje postavljeno na masivnih betonskih stebrih, ki segajo od pritličja navzgor, medtem ko so vmesne stene izdelane iz lesa, ki je okusno okrašen z odprtinami v narodnem slogu. Velikost obeh gospodarskih poslopij je precejšnja, saj meri vsako po 70 m v dolžino in 12 m v širino. V upravnem poslopiju, ki je dolgo 40 m in široko 9 m, pa vzbujajo posebno pozornost okusno izdelane stropišče s stebri. V pritličju so kuhinje in pisarne, jedilnica in druge pritlikline. V prvem nadstropju je lična kapela in potrebni stanovaljski prostori. V drugem nadstropju pa so učilnice za slaboumne. Remiza je tudi dolga 70 m in je pritlična, tu so shrambe za vozove in avtomobile, drvarnice in potrebne delavnice.

V sredo dopoldne je škof g. dr. Gregorij Rožman blagoslovil kapelo in ostala poslopja. Vse posestvo je lepo ograjeno in že od daleč s svojo ličnostjo vzbujajo pozornost. Po blagoslovu je škof dr. Rožman opravil v kapeli prvo sv. mašo, pri kateri so bili navzoči tudi številni Trnovčani. Za blagoslovitev so bila vsa poslopja lepo okrašena, kar je še bolj povzdigovalo vso slovesnost.

Italijansko vojno brodovje v naših vodah

Poveljnik italijanskega brodovja, viceadmiral g. Ricardi s poveljnikom naše mornarice viceadmiralom g. Poličem v spremstvu častnikov ob častni četi mornarjev v Šibeniku

Slovenj Gradec napreduje

Dne 24. julija je praznično lice Slovenjega Gradca v zastavah, cvetju in zelenju pričalo, da doživlja nekaj izrednega. Po težkem naporu in žrtvah pionirjev naše, zaradi zadnje komasacije znatno povečane občine s predsednikom občine gospodom dr. J. Picejem na čelu, se je končno vendarle uresničila ideja, imeti lepo kopališče. Na ta dan se je odprlo kopališče in še nekaj, kar je za naš okraj prav tako važno: blagoslovljen je bil nov most čez Mislinjo.

Ob pol sedmih je mariborska železnižarska godba zaigrala budnico in naznanjala prebivalstvu veliki dan ko ima Slovenj Gradec sprejeti po enem letu zopet odličnega pokrovitelja teh svečanosti, g. bana dr. M. Natlačen. Po sv. maši je bil pred mestno občino godbeni koncert. Do desetih je že zagrnila glavni trg in Cesto kraljevice Andreja tisočglava množica domačinov, okoličanov in tujecev-letoviščarjev. Ob pol 11 je bil pred mestno občino sprejem g. bana. Godba je zaigrala državno himno. Nato je deklica Silvinjkarjeva po priručnem pozdravu izročila pokrovitelju šopek lepih rdečih nageljev. V iskrenih in jednatih besedah je mestni župan g. dr. Picej pozdravil g. bana in se mu zahvalil za tako izdatno pomoč. V znak hvalečnosti mu je poklonil lep album slik. G. ban se je po zahvali za pozdrave posebno pohvalno izrazil o g. dr. Piceju, ki je s svojo vztrajnostjo in uvidevnostjo oživil tvoril 60-letni sen Slovenjega Gradca.

Nato je bila blagoslovitev mosta čez Mislinjo na severnem delu mesta. Most je krasna zgradba in je veljal nad 400.000 din. Po svoji konstrukciji in lepi izdelavi se res lahko kosa z najlepšimi mostovi naših mest. Ponosni mlaji in zeleni venci so ga krasili. G. Ivan Smolčnik, trgovec in odbornik mestne občine, se je v imenu okr. cest. odbora prirsčno zahvalil pokrovitelju in tudi vsem, ki so k temu kaj pripomogli. Nato je dekan msgr. Fr. Kr. Meško, naš veliki pisatelj, s toplimi besedami polagal vsem prisotnim zavest skupnosti. Tudi na g. bana je naslovil prav iskrene besede. On je vodil tudi duhovna opravila. Preden je g. ban dr. Natlačen odprl most, je spregovoril bodrilne besede, ki naj bi res zgradile trden duhovni most tudi med nasprotnimi bregovi našega prebivalstva, most ljubezni in bratske skupnosti. Naglasil je velik pomen te zgradbe tudi z ozirom na našo severno mejo, od katere smo oddaljeni le 13 km.

Otvoritev kopališča

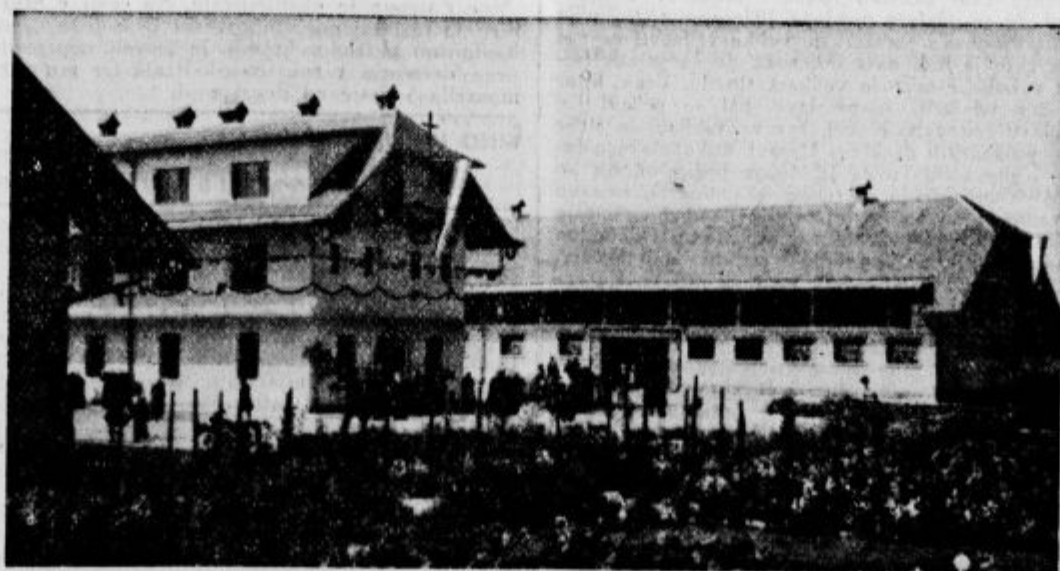
Po slovesni blagoslovitvi mostu je vse občinstvo hitelo na kopališče. Tudi tu so nas pozdravili mlaji in venci. V državnih barvah okrašena tribuna za častne goste je nudila krasen razgled po vseh kopaliških prostorih. Po blagoslovitvi je govoril o pomenu in važnosti kopališča mestni svetnik g. Jakob Soklič, župnik v Slovenj Gradcu. Zdrav duh v zdravem telesu se mora vzgajati v naši mladini, ki bo obiskovala to kopališče. Nato je v zahvalo dobrotnikov tega kopališča spregovoril obč. svetnik g. M. Tome. Posebno naklonjenost je pokazal za to zgradbo pok. Fr. Ks. Potočnik, tovarnar usnja. On je dal po svoji oporoki brezplačno zemljišče. G. Tome se je zahvalil tudi vsem ostalim, ki so pripomogli do uresničenja naših idej: g. ban. inž. dr. Maček, ki je izdelal načrt, dalje podjetniku g. Greinu, ki je vodil ta dela, in vsem ostalim. Poudaril je, da je to za naš kraj veliki korak naprej v zgodovini Slovenjega Gradca.

Nato je kot zadnji govoril pokrovitelj g. ban. Poudaril je, da je vse to res plod dela neumornega in podjetnega gospoda župana in občinskega ter cestnega odbora. Orisal je položaj kopališča — pod smrekovim gozdičem, med travniki na levo in desno, ob vznožju zelenega Pohorja. Lepšega prostora si ne bi mogli misliti. Nato je podal tehnično poročilo o tem kopališču, ki je združeno z najmodernejšimi športnimi in kopalnimi napravami. V svoji velikosti odgovarja potrebam Slovenjega Gradca. Narejeno je po vseh pravilih športa in higijene in je zgrajeno po najmodernejših načelih. Oris tega kopališča je v kratkem: dolžina 33,33 m, širina 12,5 m, globina 1—3 m. Železobetonski bazen je preplešan z vodno barvo. Je to prvi bazen v Sloveniji, ki je zgrajen tako, da se lahko kosa z najlepšimi kopališči naše širne domovine. Na zadnji strani kopališča so skupne garderobe, celice za preoblačenje. Ob vhodu je blagajna in restavracija. Ob bazenu je betonski tlak v širini 2 m. Na gornjem koncu pa je majhen otroški bazen z globino 40—50 cm. To bo ena najbolj privlačnih naprav za tuje. G. ban je končal z besedami: Zelim, da bi ta naprava koristila mladini, prinašajoč ji telesnega okrepitja, razvijajoč duhovne sile, da pa ne bi nikdar služila nemoralu.

Popoldne je bila ob kopališču veselica, kjer so domačini in okoličani dajali duška svojemu navdušenju in zadovoljstvu.

Slovenski inteligent!

Če ljubiš narod, iz katerega si izšel, izkaži mu spoštovanje, ki mu ga dolguješ! — Zato pridi tudi ti v nedeljo, dne 31. julija 1938, v Šoštanj na narodni tabor!

Pogled na pristavo Zavetišča sv. Jožefa. Na desni gospodarsko poslopje, v sredi upravno poslopje, prav na levi vogal drugega gospodarskega poslopja.

Kaj pravite?

V času, ko se toliko piše, da smo in da moramo biti vsi enakopravni, pa gotovi krogi tega še vedno ne vedo ali, bolje rečeno, ne vedo vedeti. Med te spada tudi »izbrani odbor 1. zemaljske znanstvene izložbe u Beogradu«, ki te dni razpošilja obrtnikom v Sloveniji poziv, naj tudi oni pošljejo na razstavo jugoslovanskih obrtnih izdelkov izdelke slovenske obrti in umetnosti ter prilaga prijave, ki jih je treba izpolniti. Ta poziv in te prijave pa so izključno v srbohrvatskem jeziku, čeprav je tudi slovenska država jezik in bi se spodobilo, da bi nam gospodje svoje želje sporočili v našem jeziku, če na nas računajo. Jako čudno razumejo gotovi gospodje v naši državni prestolnici enakopravnost, ko prezirajo naš jezik, ki je jezik slovenskega državnega naroda, medtem ko bi bržčas napravili zelo začudene, če ne naravnost ogorčene obraze, ako bi jih mi vabili na razstavo v Ljubljano v slovenskem jeziku. Treba bo enkrat v tem oziru napraviti red, da se bo vsakdo v naši državi navadil spoštovati naš jezik in naš narod.

staji K 13, ki velja 2 din. Priplaščenci naj dvignejo izkaznice, po možnosti naj opravijo tudi spoved že doma.

— Aljažev klub obvešča prijatelje planin, da bo v nedeljo 31. julija sv. maša ob 6 na Kredarici, ob 9 v Kamniški Bistrici in na Vel. Planini, ko bo blagoslovljena nova planinska kapela. Stalna služba božja je na Kofcah in na Mrzlem studencu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grednice.

— Izpred malega senata. Pred malim kazenskim senatom je bil včeraj obsojen zaradi zločinstva vlogne tatvine v Zg. Bitnjah rojeni 40 letni Polde Debeljak, stanujoč v Primorskem pri Kranju, na eno leto in dva meseca robije ter v izgubo častnih državljanških pravic za tri leta. Debeljak je 24. junija letos vlomil v Demšarjevo hišo v Logu, občina Zmicec nad Skofjo Loko, pri belem dnevu, ko so bili vsi domači z doma pri poljskih delih, ter jim je odnesel 1057 din gotovine. Debeljak je vlom priznal, izgovarjal pa se je, da mu je pri vladu pomagal neki neznani »vandrovec«. Debeljak je kazni sprejel.

KINO SLOGA Tel. 27-30

OSVETA JE SLADKA

Grandiozen film divjega in napetega lova za zločincem, ki je toliko brezobziren in okruten, da izdaja tudi lastne tovariše, če to zahteva plen — Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 uri

POSEBNOST!

Pri vseh predstavah predvajamo 3 žurnale!

POSEBNOST!

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Meja ima svojo posebnost

Plakati z velikim mejnikom v državnih barvah vas vabijo na mejo v Maribor. Kaj je meja, vemo vsi, ki živimo na njej. Meja ima svojo posebnost. Bolj kot valovi domačega življenja butajo ob mejo vplivi zunanjega sveta. Tu ne gledamo le drug drugega, vrnili v sredi svoje domovine, tu nas vse gleda sosed. Sme li li dorastli, da znamo pozabiti sebe in na vse razlike med nami, kadar nas kliče meja! Samo dorastli! Vsa Slovenija se je razgibala in se pripravila na pohod k meji. V Mariboru, tu ne bo nihče večji ali manjši, nihče glasnejši, nihče vidnejši, nihče prvi, nihče zadnji, tu si ne bomo merili svojih moči med seboj, pač pa domo merili veličino svoje ljubezni do domovine. Tu na meji bomo vsi razumevali, kaj nam je domovina in lastna država in narodna dinastija. Res ni treba, da smo vedno in povsod taki, na meji pa mora biti tak! Maribor se je pred 20 leti z lastno borbo osvojil ravno zato, ker je razumel ta svoj dan. Nad Mariborom se plava duh dr. Verstovskega, generala Maistrca, dr. Jerovskega in drugih ter nas kliče, da čuvamo mejo, kakor so jo oni čuvali.

Poslušajmo besede častnega predsednika tabora dr. Antona Korošca, ki jih je pretekl teden govoril: Naša rena želja je, da smo vsi edini in da vsi gremo edini za istimi dobrimi cilji!

Bratje in sestre, ki se pripravljate da prihitite v Maribor, mislite na to, da ima meja svojo posebnost! Pridite, a pridite v razpoloženju Maistrca, dr. Jerovskega in drugih ter nas kliče, da čuvamo mejo, kakor so jo oni čuvali.

Maribor pripravlja praznično okrašenje mesta

Mesto Maribor ve, da bo taborni dan velik obsejni narodni praznik in zato se pripravila na njega, da bo praznično obložen. Kolodvor in ulice se že pripravljajo za okrasitev kakor tudi taborni prostor. Zasebne hiše, posebno kjer bo šel spoved, bodo bogato okrašene. Na tisoče metrov blaga za zastave so nakupili odbor kakor tudi privatniki. Tudi udeleženci sami bodo nosili poleg tabornega znaka, to je lipov list z državnim trobojnikom, tudi šopek. Naj vas vsa okrasitev dvigne v pravo praznično veselje!

Gregoričev, „Borosan“, najboljši prašek za masažo. Zahtečajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Koledar

Petek, 20. julija: Marta, dev.: Beatrika, muš. Sobota, 30. julija: Abdon in Senen, mučenca; Judita, mučenka.

Novi grobovi

† V Pamečah je umrl Vinko Vrbnjak, edini sinček g. inž. Vinka Vrbnjaka, posestnika, bivšega župana in člana banjskega sveta. Naj se veseli med nebeškimi krilati! Žalujocim staršem ob bridki izgubi naše globoko sožalje!

Dr. Grebenc Anton

zopet ordinira

— Prosimo vse župne urade, da bi nam poslali čimprej štev. 27. in 28. tednika »Domoljuba«, ako ga jim je kaj ostalo. Pošljite nam, prosimo, gornje številke »Domoljuba« čimprej, da bomo mogli ustreči novim naročnikom, ki žele tudi »Domoljube« št. 27. in 28. — Uprava »Domoljuba«.

— Ruska kapelica pod Vrščem. V nedeljo, dne 31. julija, ob 11 dopoldne bo v ruski kapelici pod Vrščem slovesna služba božja. — Odbor Ruske Matice v Ljubljani.

— Radio Ljubljana. V soboto, 30. t. m. bo ob 23. poročala o pripravah za XX. jubilejni mednarodni katoliški kongres gđ. Minka Komanova, nato pa bo režiser g. Milan Skrbinek recitalni uvod »Krst pri Savici« v esperantu. Celotna pesnitev pa bo izvajana na slavnostni akademiji dne 7. avgusta ob 20.30 v franciskanski dvorani. Prireditelj vodi g. Milan Skrbinek.

— K elektrifikaciji Dolenjske. Skupno s KDE in drugimi dolenjskimi občinami se je udeležila mestna občina Novo mesto akcije za najetje posojila v znesku 7.000.000 din pri Pokojninskem zavodu. Na novomeško občino odpade posojilo 2.180.000 din. S tem posojilom namerava Novo mesto izvesti elektrifikacijo dolenjske metropole.

Brezkonkurenčne Lutz-peči.

— Vojvoda Kentski obišče Cavtat. Iz Cavtata pri Dubrovniku poročajo, da je prihodnje dni tam napovedan obisk vojvode in vojvodinje Kentske, ki sta zdaj v gosteh pri knezu namestniku na Brdu. Visoka gosta se bosta v Cavtatu nastanila v vili Banac ter se tam nekaj dni zadržala.

— XVI. višarsko romanje bo v soboto, dne 6. avgusta. Priglasilo se je 560 romarjev, novih ne moremo več sprejeti. Posebni vlak odpelje iz Ljubljane 6. avgusta zjutraj ob 7.30. Romarji potujejo s kolektivnim potnim listom. Zvečer bo pridiga, nato procesija z baklami. Naslednje jutro ob 5 skupno obhajilo, pridiga in sv. maša. Pri verskih svečanostih bo ljudsko petje. Bakle dobijo romarji na vlaku po 1 din. Vrnijo se v Ljubljano 7. avgusta popoldne ob 5. Romarji imajo tudi ob vstopne postaje do Ljubljane polovično vozino. Na svoji postaji kupijo celo vozovnico do Ljubljane, katere ne smejo oddati, temveč velja za vožnjo nazaj, kupiti pa morajo tudi rumeno izkaznico na vstopni po-

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča naslednje knjige po izredno znižanih cenah: Baudrand Barthol. P.: Die innerliche Seele oder Wegweiser zum wahren Leben in Christo, 189 strani, vez. 20 din; Berg-hofer Andreas Franz Dr.: Edelmann und Gottsueher, 292 strani, vez. 30 din; Dimmler Emil: Der Orden der frohen Kinder Gottes, 112 strani, vez. 18 din; Hagge-ney Carl P.: Der göttliche Bräutigam, 238 strani, vez. 25 din; Hugor Georg Sebastian: Vom Christentum zum Reiche Gottes, 175 strani, vez. 18 din; Knapp Otto: Der katholische Mensch, Laiengedenken zur Lebens-führung, 146 strani, vez. 25 din; Dr. M. Kreuser: Gott, Geist und Wahrheit, 227 strani, vez. 18 din; Dr. M. Kreuser: Mensch, Würde und Kraft, 179 strani, vez. 18 din; Kiven Carl: Seele in Erwartung, Christliches Stundenbuch, 178 strani, vez. 20 din; Mönnichs Th.: Inneres Leben, Unterrichte und Lesungen, 232 strani, vez. 20 din; Scholl Kaspar Dr.: Jungfräulichkeit ein christliches Lebensideal, 237 strani, vez. 15 din.

Brezkonkurenčne Lutz-peči.

— Kdo gre še razven? Izrabite izredno ugodno priliko, privoščite si veleznimivo poučno 9-dnevno potovanje po Italiji! Samo znamenite kraje omenimo: Trst, Benetke, Padova, Gardsko jezero, Milan, Bologna, Loreto, Neapelj, Rim, Assisi, Firenze, Gorica, 18. do 26. avgusta. Skrbno izbran spored, preizkušeni izletni vodja! Nov, moderen, udoben izletniški avto. Cena 800 din, z brzovlakom 600 din. Vpisovanje do 7. avgusta. Za spored in navodila se priglasiite takoj »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

HARRY BAUR

SKRIVNOST RDEČEGA MORJA

(Les secrets de la Mer Rouge)

Ljubljana

I V mestni župniji sv. Jakoba bomo praznovali v nedeljo, dne 31. julija župnega patrona sv. Jakoba. Sv. maše se začne ob 5. Ob 6 bo govor in sv. maša pred Najsvetejšim. Ob 10 govor in slovesna sv. maša. Ob 7 zvečer govor in slovesna litanije. Ta dan bo tudi darovanje za cerkvene potrebe. Vabimo vse, da pridete počastiti sv. Jakoba, obenem pa si boste ogledali krasno prenovljeno cerkev od zunaj, ki jo hvalijo in občudujejo vsi, ki so jo videli. Tu v resnici delo hvali mojstra. Ob tej priliki se boste čudili tudi mojstrovini našega Plečnika, ki je tako posrečeno prenovil Marijino znamenje na trgu sv. Jakoba.

I Maša zadušnica po pok. ge. Karli dr. Šaplovi bo jutri, v soboto, ob pol 8 v franciskanski cerkvi.

I Članicam dekliških krožkov ljubljanskega okrožja. V dne 13. in 14. avgusta bo v Mariboru proslava 20 letnice Jugoslavije. Glavni program bo 14. avgusta. Vabimo vse članice k udeležbi in prosimo, da se takoj prijavijo svojim krožkom, ki naj sporoče število in imena udeležencev na naslov: Vodstvo dekliških krožkov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. VDK mora število in imena udeležencev prijaviti Prireditvenemu odboru najkasneje do 1. avgusta. Zadeva je torej nujna! — Članice in mladenke potujejo skupaj 14. avgusta zjutraj. Točna ura bo pravočasno objavljena. — Vodstvo dekliških krožkov.

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Danes in jutri ob 1/9 uri najbolj napet kriminalni vefilm sezone:

Dan plačila

Za dodatek: Film mladih junakov iz neukrotljive džungle Mladi orli

I Mojstre in obrtnike kakor tudi vse prijatelje obrtnega in rokodelskega stanu ter pomočnike in rajence vabi Društvo rokodel. mojstrov v Ljubljani, da se udeležijo proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru. Ta proslava je velike važnosti za nas vse, zato je tudi naša dolžnost, da se je udeležimo v kolikor mogoče velikem številu. Vsak, kdor se želi udeležiti te proslave, naj se prijavi pri Društvu rokodelskih mojstrov v Ljubljani in sicer v popoldanskih urah pri Upravi Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12. Vsem prijavitelcem bo društvo preskrbelo potrebne izkaznice za znižano vozino in če bo dovolj priplaščencev, bo skušalo dobiti tudi svoj posebni voz pri vlaku. Odhod bo v nedeljo zjutraj pri prihodu nazaj isti dan zvečer. Natančnejša navodila dobi vsak ob prijavi. Ne zamudite prilike in takoj se priglasiite. Prijave se sprejemajo samo do 1. avgusta zvečer.

I Slomskova družba. Sestanke članov ljubljanske podružnice Slomskove družbe bo jutri (v soboto) ob 6 popoldne v Rokodelskem domu.

I Razstava D. Inkiostri, P. Loboda, ki je doživela lep sprejem od strani javnosti in kritike, je povečana z dvema deli, in sicer: D. Inkiostri »Pokrajina« in P. Loboda »Portrete«. Razstava ostane odprta le še čez nedeljo 31. julija.

I Prijave za narodni tabor v Mariboru sprejemajo vse ljubljanske organizacije, ki so že na seji 27. t. m. na mestnem magistratu dobile posebne tiskovine za vpisovanje inen udeležencev. Kdor pa ni član prav nobenega društva

Iz veličastne trilogije človeštva: milijonski vefilm

Paul Muni **Dobra zemlja** Luise Reiner
Kino Matka Radi ogromne dolžine filma so predstave ob 16, 19 in 21.30 uri!

ali kakršnekolik organizacije, ki se udeležijo te splošno narodne proslave 20 letnice Jugoslavije, naj se pa zgleda v obrtnem oddelku mestnega poglavarstva, Mestni trg 2-1, da navede svoje ime ter plača 2 din za taborsko knjižico in 2 din za taborski znak. Vse organizacije naj takoj zbera imena udeležencev ter jih do 2. avgusta gotovo dostavi, napisane na prejetih tiskovinah, ljubljanskemu pripravljalnemu odboru v mestnem obrtnem oddelku s pristojbino 4 din vred za taborsko knjižico in znak. Te seznane ljubljanski pripravljalni odbor takoj pošlje pripravljalnemu odboru v Maribor, da Ljubljanci čimprej dobe taborske znake in knjižice, ki z njimi na železnici dobe legitimacije za četrtinsko vozino po železnici.

I Plastični ljubljanski grb z letimim zma-jem, simbolom letanja, je izrezljal kipar Tone Kralj iz javorovega lesa. Kipec je visok skoraj 70 cm in je bil zaradi svoje ideje in lepega dela všeč vsem tujcem in domačinom. (Celo »Jutro« ga je posebej omenilo in pohvalilo.) Na črnem podstavku kipa je napis, ki pravi, da je dr. Juro Adlešič, župan ljubljanski, dal ta kip I. mednarodni tekmi letalskih modelov leta 1938. »Slovenec« je poročal z Bleda, da se je za darilo ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča, ko ga je angleška skupina prejela poleg kraljevega pokala, v izbranih besedah zahvalil Anglež Hurston. Posebno hvalevredno je pa, da je ljubljansko mestno poglavarstvo za take namene pričelo naročati darila pri domačih umetnikih. Z darovanjem izdelkov naše umetnosti in umetnostne obrti podpiramo domače ljudi, hkrati pa obdarovanim tujcem pokažemo visoko stopnjo naših izdelkov na tem polju. (Slika kipa smo objavili včeraj, po ne-ljubi pomoti pa je pod sliko podpis, da je kip poklonjen torpedovki »Ljubljana«. Op. ur.)

I Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi člane na ogled preizkušnje betona z Empergerjevimi gredami, ki bo v ponedeljek, 1. avgusta, ob 4 popoldne na zgradbi banke »Slavije« v Gajevi ulici.

I Danes začne kino Sloga zopet obratovati! Po dvatrednem odmoru se od danes naprej zopet vrše predstave v kinu Slogi. Uprava kina je porabila odmor za temeljito prečiščenje, slikanje in prenovitev dvorane tako, da bo kino Sloga v novi sezoni eden najlepših in najudobnejših kinematografov v Ljubljani. Prvi program po otvoritvi je napet in silno zanimiv film iz divjega Zapada »Osveta je sladka«. Ta film bo vsem posetnikom kina Sloga v prijetno razvedrilo. Nizke cene kina Sloga omogočajo poset kinematografa najširšim slojem občinstva, ki bodo s skrbno izbranim, lepim in pestrim filmskim sporedom vedno izredno zadovoljni.

I Strelsko okrožje v Ljubljani poziva vse strel-ske družine, da javijo upravi do 2. avgusta število

v edinstveni, mogočni vlogi or-jentalnega mojstra v fantasti-čni drami iz kraljevega tajni-svenega vohoda Borba morskih roparjev na življenje in smrt, lov na prekrasne hisere, pustolovščine pod vročim soncem v opolu opila tvorijo ozadje tega napetega in senzacional. filma

KINO UNION

Telefon 22-21

Danes premiera!

Predstave ob

19.15 in 21.15 uri

članov, ki se bodo udeležili proslave 20 letnice Jugoslavije dne 14. avgusta v Mariboru.

I Sprememba posesti. G. Franc Laznik je prodal svojo hišo v Zgornji Šiški št. 153 g. Petru Zamanu.

Sestanki

Fantovski odsek »Ljubljana«-mesto. Drevi ob 8 je v sobi Gospodarske zveze obvezen sestanek za vse člane. Istotam se vpisujejo novi člani.

Fantovsk odsek Trnovo ima drevi ob pol 9 sestanek.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarno: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Celje

c Romanje na Sv. Gore in k Mariji Bistriški dne 4. avgusta, to je v četrtek, kjer bo ta dan romarski shod. AvtoBUS bo vozil iz Celja zjutraj ob 6.35 po prihodu savinjskega vlaka izpred kolodvora. Ob 9 bo na Sv. Gorah sv. maša za romarje, popoldne okrog 3 pa pri Mariji Bistriški litanije z blagoslovom. Ob 8 zvečer bo avtoBUS zopet v Celju. Cena za osebo je 52 din. Prijave sprejemajo ok. kapucini najkasneje do 2. avgusta.

c Dvodnevne duhovne vaje za delavska in nameštenska dekleta bodo v Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožetu nad Celjem od 13. avgusta ob 8 zvečer do 16. avgusta ob 5 zjutraj. Oskrbovalnica znaša le 50 din. Priglasite se na naslov: Vodstvo Doma duh. vaj, Hrib sv. Jožefa 33, Celje.

c Na belgrajski pravni fakulteti je bil diplomiran vodnik celjskega orožniškega voda g. Veljko Dj. Jaukovič. Iskreno čestitamo!

c Mestna občina celjska razpisuje oddajo del za nadzidavo dvorišnega trakta meščanske šole v Celju. Pojasnila in računski pripomočki se dobijo pri mestnem poglavarstvu, soba št. 40, teh. odd.

c Patrona je eksplodirala. Na cesti v Stranice je 18-letni posestnikov sin Esih Jože našel dinamitno patrono, katera je zaradi nepravilnega ravnanja v roki eksplodirala ter mu razmesarila 3 prste na desni roki.

KINO UNION Danes nad vse zabaven film

»AVANTURA V PARIZU«

c V sredo ob 5 popoldne so položili k več-nemu počitku na celjskem mestnem pokopališču zemeljske ostanke davčnega inšpektorja v p. Josipa Žumra. Velika množica ljudi, ki je pokojnega spremljala na njegovi zadnji poti, nam priča, kako splošno priljubljen, od vseh poznan in spoštovan je bil rajni gospod. Pevsko društvo Celjski zvon je ob mrtvašnici in pozneje ob odprtem grobu zapelo žalostinke. Naj mu bo zemlja lahka!

c Članski sestanek članov in članic SK Jugoslavije bo drevi ob 8. Seja odbora SK Jugoslavije bo v torek, 2. avgusta, ob 8 zvečer.

c Mestna občina celjska ponovno razpisuje oddajo nabave člena za centralno peč v II. ljudski šoli v Celju. Morebitna pojasnila in računski pripomočki se dobijo na mestnem poglavarstvu, soba št. 42.

Maribor

m Nemški arheologi obiščejo Maribor. V drugi polovici avgusta obiščejo Maribor nemški arheologi, ki bodo potem iz Maribora napravili znanstveno ekakur-zijo po naši državi ter bodo obiskali Zagreb in Split. Nemške učenjake bo vodil vodilni nemški arheolog Reinecke iz Monakovega.

m Otvoritev mariborskega muzeja 1. decembra. Zunanje preureditve mariborskega gradu so skoraj že gotove, povsem pa jih še ni mogoče končati, dokler ne bo gotova kanalizacija Grajske ulice ter odobreni načrti za regulacijo Trga Svobode. Zato so se sedaj delavci umaknili zopet v notranjost gradu, kjer se vršijo s podvojeno hitrostjo nadaljnje preureditve. Pričakovati je, da bodo dela tako hitro napredovala, da bo dne 1. decembra že slovesna otvoritev mestnega dela mariborskega muzeja v gradu.

m Nova maša pri gđ. jezuitih. V zvezi z našim včerajšnjim tozadevnim poročilom še javljamo, da g. Laura ne bo imel nove maše v nedeljo 31. t. m., ker bo ta dan posvečen, ampak bo nova maša v ponedeljek 1. avgusta ob 6 zjutraj.

m Prostovoljna gasilca četa Razvanje priredi v nedeljo, dne 31. julija 1938 v Razvanju veliko dobrodelno tombolo. V primeru slabega vremena se vrši tombola prihodnjo lepo nedeljo.

m Letos samo domačini na Mariborskem tednu. Končana je dodelitev gostilniških in kavarniških obratov na veseličnem prostoru letošnjega Mariborskega tedna, in sicer tako, da so dobili vse te obrate izključno mariborski domačini.

m Zaradi prahu na državni cesti v Košakih se zopet pritožujejo nekateri tamonjski stanovalci v včerajšnjem »Jutru« ter valijo krivdo na mestno občino. Mestna občina nam sporoča, da nje ne zadene prav nobena krivda. Dokler je občina v Košakih plačevala mestu skropiljanje državne ceste, toliko časa so mestni skropilniki cesto večkrat na dan skropili. Ker pa je sedaj občina Košaki doprinos za skropitve ustavila, pa je tudi mestna občina ustavila skropiljanje ceste.

m Radvaničani vabijo. Agilni fantovski odsek je našteludil igro »Sleherniki« ter jo bo igral na prostem pred radvaniško cerkvijo v soboto zvečer in potem še v nedeljo. Radvaničani vabijo Mariborčane, da jih ob tej priliki v čim večjem številu obiščejo.

m Kazen so mu zvišali. 20. junija je bil obsojen pred mariborskim malim senatom upokojeni ključavničar dr. železnik Peter Heber iz Studencev na 4 mesece strogega zapor, ker je napadel policijske organe ter kričal: »Kaj iščete Slovenci na Spodnjem Stajerskem, to je vendar nemška zemlja!« Na priziv državnega tožilca pa je zvišalo apelacijsko sodišče v Ljubljani kazni na 1 leto strogega zapor.

m Popravilo vojaških objektov. Dne 9. avgusta bo v pisarni štaba inženierije dravske divizije oblasti v Ljubljani pismena licitacija za generalno popravilo objekta I. intendantskega skladišča v Mariboru.

m Vlomicu na sledu. Poročali smo o drzni vlomni tatvini v vilo »Mirni dol«, ki je last mariborskega trgovca Jožefa Tscharrjeja. Vlomici so oplenili 14 opremljenih sob ter napravili 25.000 din škode. Pokazali so pa še svojo sled, in sicer je v aredu skušal prodati neki mlad možki dragoceno violino, ki je bila ukradena iz Tscharrjejeve vile ter se ceni na 6000—7000 din. Policija ima sedaj natančen opis tega moža ter upa, da bo vlomici kmalu izsledila.

m Življenja so v nevarnosti. Delavci železniških delavnic se nam pritožujejo, da se ustavlja večer za večerom, kadar konča ob 10 zvečer druga zmena dela, tovorni vlak na koroškem kolodvoru tik pred iz-hodom iz delavnice ter morajo delavci plaziti med kolesi pod vagoni, če hočejo na prosto. Prav lahko bi se pripetila na ta način usodna katastrofa.

Pred veliko obrtniško razstavo v Št. Vidu

Ljubljana, 29. julija.

Št. Vid nad Ljubljano se marljivo pripravlja za svojo veliko razstavo lastnih obrtniških izdelkov, ki se bo začela dne 31. julija. To bo že peta obrtniška razstava v Št. Vidu. Vse dosežanje razstave so privabile mnogo obiskovalcev, kupcev in interesentov, ki so raznesli glas o izvirnih obrtniških izdelkih v Št. Vidu po vsej državi in tudi izven nje. Kakor smo občudovali sedaj vse šentviške razstave, posebej pa se sijajno pohištvo, tako bom etrneli na letošnji razstavi še bolj. Šentviški obrtniki so v zadnjem letu, ko so srečno prebrodili krizo ter si končnoveljavno zopet osvojili zaupanje vseh vrst kupcev, še bolj samozvestni in trdijo, da bodo šele na tej razstavi pokazali, kaj v resnici znajo. Vsa prostorna šentviška šola je že oddana razstavljalcem. Prijave so bile tako številne, kakor do sedaj še nikoli.

Važen poudarek tej razstavi je pokroviteljstvo, ki ga je prevzel ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ki ga bodo pred šolo sprejeli šentviški predstavniki in občinstvo v nedeljo ob 11 dopoldne. Nato ga bo pozdravil g. župan Karel Erjavec, zastopnik šolske mladine, predsednik JRZ v Št. Vidu g. Anton Briški, predsednik obrtnega odseka Zbornice za TOI g. Ivan Ogrin, pred-sednik Zveze slovenskih obrtnikov g. Karel Kavka, predsednik društva obrtnikov v Št. Vidu g. Ivan Vrhovec, nato pa bo govoril g. ban dr. Natla-čen sam. Sledil bo ogled veličastne obrtniške razstave.

Razstava bo trajala od 31. julija do 21. avgusta, ko se bo zaključila z domačo zabavo. Tedaj bo tudi žrebanje vstopnic obiskovalcev te obrtniške razstave. Srečnega udeleženca čaka lepa moderna kuhinjska oprema. Poekrbljeno bo tudi, da bodo obiskovalci imeli ugodnosti pri tramvajski vožnji.

Šentviška obrtniška razstava ima že do sedaj lep sloves in nikomur ne bo žal, kdor jo obišče letos, ker bo letošnja najbolj uspešna, kar jih je do sedaj Št. Vid priredil.

Proslava 20 letnice Jugoslavije na Pohorju

Slovenjbistriška podružnica SPD priredi v nedeljo, dne 31. t. m., pri Sv. Treh kraljih na Pohorju proslavo 20 letnice Jugoslavije s sledečim sporedom: Na predvečer kresovanje, iluminacija ter zažiganje raket, v nedeljo ob 10 sv. maša, po ev. maši blagoslovitev Ciril-Metodove kapelice, nato odkritje spominske plošče s pozdravnimi govori ter šteti pohorski shod. Pri proslavi sodeluje pevsko društvo »Lipa« iz Slovenske Bistrice ter tovarniška godba iz Zgornje Bistrice. K tej planinski proslavi priredijo svoje društvene izlete sledeča društva iz Slovenske Bistrice: CMD, Sokolsko društvo, Prosvetno društvo, Pevsko društvo »Lipa«, Gasilska četa, Narodna odbrana, Prvo delavsko kolesarsko društvo »Vzajemnost«, Združenje rezervnih oficirjev, Rdeči križ, Ljigsko-prometno in olepsvalno društvo, Protituberkulozna liga ter Streleka družina. Udeležijo se vsi uradi, društva, organizacije in korporacije. V nedeljo vsi k Sv. Trem kraljem na Pohorje k proslavi 20 letnice Jugoslavije!

Usmeritev zunanje trgovine po državah

Ne samo v notranji strukturi zunanje trgovine, ampak tudi glede njene usmeritve na posamezne države so v zadnjih letih nastale precejšnje spremembe. Italija, ki je še v prvem polletju l. 1935 bila v našem izvozu na prvem mestu, v uvozu pa na drugem, je prišla letos na šesto in peto mesto, njen delež na naši zunanji trgovini postaja vedno manjši.

V naslednjem podajamo pregled našega izvoza in uvoza za države, ki so v naši zunanji trgovini najbolj udeležene.

Ze nekaj let je Nemčija v naši zunanji trgovini na prvem mestu. Izvoz v Nemčijo in njen uvoz v našo državo sta se v prvem polletju zadnjih štirih let gibal naslednje (v milijonih din):

I. polletje	izvoz	uvoz
1935	299.6	264.8
1936	415.0	471.1
1937	577.2	759.6
1938	561.6	845.8

Ze številke same kažejo, da je delež Nemčije v naši zunanji trgovini vedno večji. V prvem polletju 1935 je predstavljala izvoz v Nemčijo 16.9% našega celokupnega izvoza, uvoz iz Nemčije pa 15.2% našega uvoza, letos pa je njen delež znašal 23.5% izvoza in skoraj 32% uvoza. Pripominjamo pa, da v letošnjih podatkih še ni upoštevana Avstrija skupaj z Nemčijo, in bo torej delež Nemčije prav za prav še večji.

Država, ki je letos v našem izvozu zavzela drugo mesto, je Anglija. Njena zunanja trgovina z našo državo se je od l. 1935 razvijala naslednje:

I. polletje	izvoz	uvoz
1935	79.1	173.3
1936	112.8	228.9
1937	219.4	199.6
1938	332.9	264.3

Dočim je pred štirimi leti naš izvoz v Anglijo znašal komaj 4.5% našega celokupnega izvoza v prvem polletju 1935, se je ta delež zvišal na 13.9%, delež Anglije na našem uvozu pa je znašal letos 10% in je ostal skoraj neizpremenjen od leta 1935 vključno absolutnemu zvišanju. Naš celokupni uvoz je namreč od leta 1935 narasel v večji meri kot pa uvoz iz Anglije, zaradi česar njen uvoz, čeprav je večji, ne predstavlja relativno večjega deleža.

Avstrija je bila letos med odjemalci našega blaga na tretjem mestu. Naslednji podatki kažejo naš izvoz v Avstrijo in uvoz iz Avstrije tekom zadnjih let.

I. polletje	izvoz	uvoz
1935	257.3	264.8
1936	259.5	204.2
1937	396.6	233.8
1938	283.3	213.2

V odstotkih je znašal naš izvoz v Avstrijo v prvi polovici leta 1935 14.5%, letos pa je bil 11.9% kljub temu, da je bil absolutno večji. Od 12.1 na 8.1% pa je padel delež Avstrije na našem uvozu. Avstrija je sicer sama imela prav pomembno mesto v naši zunanji trgovini, sedaj pa, ko se bo njen delež pridružil Nemčiji, bo ta zavzemala tako v našem izvozu kot tudi uvozu zaenkrat dominanten položaj v prav izredni meri, saj je naš izvoz v Nemčijo in Avstrijo skupaj znašal letos 35.4% vsega izvoza, uvoz pa celo 40%.

S Češkoslovaško smo imeli trgovinske odnose v obsegu, kot sledi:

I. polletje	izvoz	uvoz
1935	254.2	212.3
1936	238.4	347.1
1937	257.1	257.1
1938	228.9	321.7

Kar se tiče uvoza, je bila letos Češkoslovaška na drugem mestu, njen delež je znašal 12.2%, isto toliko je znašal tudi leta 1935, v izvozu je participirala letos z 9.6% napram 14.3% v prvi polovici leta 1935.

Končno navajamo še podatke za našo zunanjo trgovino z Italijo. Ta je bila naslednja:

I. polletje	izvoz	uvoz
1935	963.9	221.3
1936	82.2	0.3
1937	249.7	246.8
1938	171.3	205.6

Ogromni padec naše zunanje trgovine z Italijo v letu 1936 je seveda posledica sankcij. Vidimo pa iz tega pregleda, da si naš izvoz v Italijo od takrat ni mogel prirediti prejšnjih pozicij. Letos je bil izvoz v Italijo več kot polovico manjši od l. 1935. Še bolj pa pride ta padec do izraza, če primerjamo izvoz v Italijo na celokupnem našem izvozu. Leta 1935 je bil delež Italije 20.5%, letos je 7.2%, na uvozu pa je bil delež Italije 12.7%, sedaj pa je 7.8%.

Kot razvidimo iz tega pregleda, se je naša zunanja trgovina prav precej povzročila tekom zadnjih let. Ta preusmeritev povzroča seveda našemu gospodarstvu mnogo težav, računati pa moramo z dejstvi, pred katerimi nas postavlja gospodarska politika drugih držav, zaradi katere bomo najbrž tudi v bodoče prisiljeni, da preusmerjamo našo zunanjo trgovino.

angleških funtov. Razen tega obvešča družba tudi imetnike delnic, ki se glasijo na prisostitelja, da namerava po izvršeni fuziji in povzvišanju delniške glavnice izdati okrog 1.680.000 komadov delnic po 5 šilingov, proti plačilu v gotovini, in sicer al pari, za finansiranje gradnje topilnice svinca in cinka v Jugoslaviji. Te delnice bo družba ponudila v nakup delničarjem v razmerju s številom delnic, ki jih imajo, in sicer približno 4 nove delnice na 13 starih.

Italijanska zunanja trgovina v prvem polletju. V prvi polovici letošnjega leta je italijanski uvoz znašal 5.94 milijard lir napram 6.95 milijard v lanskem letu. Izvoz pa se je povečal od 3.78 milijard v lanskem letu na 3.89 milijard. Dočim je lansko leto deficit trgovinske bilance znašal 3.17 milijard lir, se je zmanjšal letos na 2.05 milijard. Zmanjšanje deficita znaša 35%.

Borza

Dne 28. julija.

Nemški šekli so na ljubljanski borzi notirali 14.665—14.965, na zagrebški 14.695—14.835, za eredo avgusta 14.45—14.65, za konec avgusta 14.535—14.735, za sredo septembra 14.50—14.70, na belgajski borzi pa 14.66—14.86.

Angleški funti so na belgajski borzi beležili 238 blago, na zagrebški in na belgajski pa 237.20—238.80.

Grški boni so bili v Zagrebu 29.15—29.85 in v Beogradu 28.65—29.35.

Devizni promet na zagrebški borzi je znašal 1.437.018 din, na belgajski 1.260.000 din, promet v efektivih na belgajski borzi pa 1.210.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2398.41—2408.01
Berlin 100 mark	1747.03—1760.91
Curih 100 frankov	996.45—1008.52
London 1 funt	213.84—215.90
Newyork 100 dolarjev	4318.51—4354.82
Pariz 100 frankov	119.94—121.38
Praga 100 kron	150.13—151.24
Trst 100 lir	228.15—231.23

Stanje Narodne banke

Spremembe o stanju Narodne banke so bile dne 22. t. m. napram stanju z dne 15. t. m. sledeče:

Zlata podlaga se je zvišala za 0.86 milij. din na 1.836.9 milij. devize, ki ne spadajo v podlago, so se znižale za 45.1 na 354.68 milij. din, kovani denar je narasel za 5.97 milij. na 438.1 milij. din, posojila menična in lombardna so se znižala za 13.0 in so znašala 1.556.9 milij. din, razna aktivna pa so narasla za 2.4 na 2.141.0 milij. din, ostale aktivne postavke pa so bile nespremenjene, oziroma brez bistvenih sprememb.

Na pasivni strani pa je obtok bankovcev znašal 5.890.97 milij. din in je bil za 58.88 milij. manjši od prejšnjega izkaza. Narasle so pa obveznosti po vidu za 29.4 milj. na 2.477.8 milij. din, razna pasiva pa za 7.58 na 358.8 milij. din.

Skupna podlaga z 28.5% prima je znašala 28.20% proti 28.09%, samo zlata podlaga v blagajnah pa 27.94% napram 27.83%.

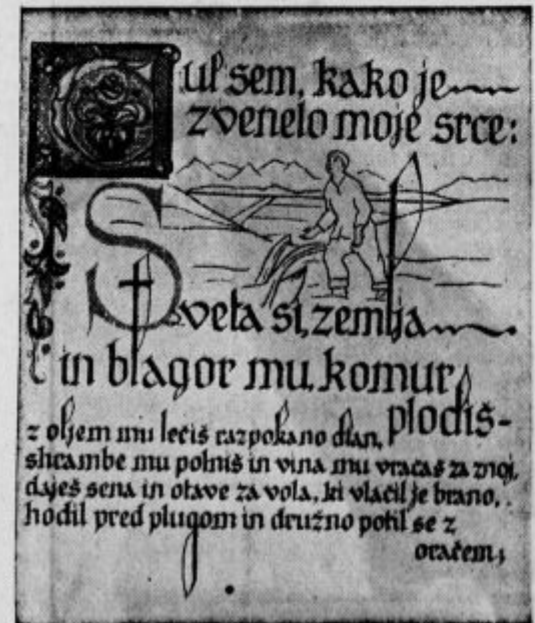
Izvoz pšenice v Italijo. Kot poroča »Jugoslovanski Kurir«, je naša država pristala na to, da se v Italijo izvozi 1000 vagonov pšenice proti plačilu v kliringu. Razen tega smo ponudili Italiji še nadaljnjih 1000 vagonov pšenice za devize, toda po naših uradnih cenah. Italija bi dala te devize od raznih svojih terjatev za devize v naši državi prodano blago.

Konverzija belgajskega švicarskega posojila. Mesto Beograd je najelo leta 1929 v švici posojilo v znesku 26 milij. šv. frankov. Sedaj se je izvršila konverzija tega posojila, in sicer se zniža obrestna mera od 6.5% na 5.5%, odplačilo v l. 1938/39 bo znašalo 3%, v dveh naslednjih proračunskih letih pa 4%. S plačevanjem obresti in odplačili glavnice prične mesto Beograd še letos.

Povišanje kapitala pri Trepa Mines, London. »Službene novice« prinašajo poziv na izredno glavno skupščino družbe Trepa Mines, ki bo 16. avgusta t. l. v Londonu. Na dnevnem redu te skupščine bo sklepanje o fuziji rudarskih podjetij Kopaonik, Novo Brdo in Zletovo s Trepa Mines Limited. Z ozirom na to se bo tudi sklepalo o povišanju delniške glavnice na 2 milij.

Kulturni obzornik

O. Župančič - S. Gladnik: Duma

Za 60letnico pesnika Otona Župančiča je grafik Stanko Gladnik, ki ga poznamo že po luksuzni grafični izdaji Prešernovega »Krst pri Savici« in »Sonetnega venca«, napisal v originalnem umetnem rokopisu največjo in najbolj znano Župančičevo pesnitev domovinski ljubezni »Duma« in jo izdal prav tako v bibliofilski priredbi v 500 izvodih. Tako imamo sedaj pred

seboj že tretjo Gladnikovo grafično delo, o katerem pa lahko povemo takoj, da je med vsemi najboljša. Če je »Krst pri Savici« vzbudil entuziastično veselje naših bibliofilov, ki so ga podprali tudi zaradi nove tehnike in nove umetniške obrti, ki se je s tem začela med Slovenci, v tujini pa je že zdavnaj razvita in cenjena, je »Sonetni venec« zaradi svoje samo črkovne notranje opreme morda za koga nekoliko popustil. Izdaja Župančičeve »Dume« pa je zopet pokazala vse vrline Gladnikovega umetnega rokopisa in ornamenta, ki je v linearnih ornamentih in črkah svetl in iznajdljiv ter pristno slovenski, dočim je v figurativnih stilizacijah videti ponekod še vedno neka okornost, verjetno zaradi nove tehnike — slikanja na kamen. Zato pa mu razdelitev ploskve z grafičnimi sredstvi, s črkami in cvetnimi in živalskimi (ptič) ornamenti vedno izredno uspe. Kako nazorno je prišel do izraza v tekstu jok vdovice, in udar zvona, osrednji motiv vse »Dume«, s svojimi rdečimi, krvavimi klici in dolgimi potezami črk, ki so kot valovanje in nihanje zvona! Ta motiv je Gladnik uporabil tudi na naslovni strani, kjer je lepo strnil slovenski ornament, bistveno razpoloženje vse pesnitve, udarjanje zvona ter jok vdovice. V Gladnikovi transkripciji »Dume« je lepo poudarjena trodelnost pesnitve s posebnimi, razkošnejše opremljenimi stranmi, namreč — ženska pesem z lepo, da najlepšo vinjetko, kulturno delo vsemesta in zvenenje pesnikovega srca. In to je namen vsake ilustracije ali grafične obdelave pesnitve: razložiti delo v jasne sestavine in jih poudariti iz notranje vsebine ven. Gladniku je pri »Dumi« to v celoti uspelo ter spada zato brez dvoma med njegove najboljše interpretacije. V razmerju do njegovih prejšnjih izdaj vidimo tu večjo razkošnost in barvah, saj dela ponekod celo štirbarvno in s zlatom ter rumeno podlogo, ki jo je podložil vsemu tekstu, kar ima tudi svoj čar.

Kar pa se tiče materiala papirja, kože, pergamenta in zlata, pomeni to sam zase dragocenost, vredno notranje lepote pesnitve. V tem ravno, v kakšni obliki se daje javnosti lepa pesnitev, se kaže spoštovanje pred umetnino in v tem je tudi bistvo bibliofilskih izdaj. Ljubitelji knjižnih umetnin, ki zna ceniti lepoto, zaprtjo v besede, jo hoče imeti kot biser v školjki, ka-

Curih. Beograd 10, Pariz 12.065, London 21.485 Newyork 436.5, Bruselj 73.875, Milan 22.97, Amsterdam 240, Berlin 175.35, Dunaj 33, Stockholm 110.775, Oslo 107.96, Kopenhagen 95.90, Praga 15.07, Varšava 82.40, Budimpešta 86.50, Atene 3.95 Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.47, Buenos Aires 113.5.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 98—99.50, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 480—482, begl. obv. 92.50—93.50, dalm. agrarji 91.75—92.75, 4% sev. agrarji 52—53, 8% Bler. pos. 97.25—98.25, 7% Bler. pos. 98—98.75, 7% pos. DHB 99—100, Narodna banka 170—180, Trboveljska 7275—7300.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99—100, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 481—483, begl. obv. 92.50—93.50, dalm. agrarji 91.50—92.50, 4% sev. agrarji 62—63, 8% Bler. pos. 98—99, 7% Bler. pos. 98.25—94, 7% pos. DHB 99.50 denar, 7% stab. pos. 98.50 denar. — Delnice: Narodna banka 7250 denar, Priv. agrarna banka 230 denar, Trboveljska 175—190, Gutmann 51—59, Tov. eladk. Bečkerek 600 blago, Osj. liv. 180 denar, Dubrovačka 350 denar, Jadranska plovba 350 denar, Oceania 600—700.

Beograd. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.25 denar (99.43), agrarji 62.50 denar, vojna škoda promptna 482.50—483 (482), begl. obv. 98.25—98.50 (98.50), dalm. agrarji 92.50—92.75 (92.50), 4% sev. agrarji 61.75 denar (62), 8% Bler. pos. 98.50—99 (98.50), 7% Bler. pos. 98.75 denar (98.75—94), 7% pos. DHB 99 denar, 7% stab. pos. 98.50 denar (98.50). — Delnice: Narodna banka 7275—7300, Priv. agrarna banka 234—235.

Autobusna postaja v Ljubljani

Pod tem naslovom je prinesel »Slovenski Narod« članek, v katerem razpravlja o tem vevlevarstvu in perečem vprašanju. Ker je pri tej priliki omenil tudi moje ime, sem prisiljen pisca tega članka na njegove trditve odgovoriti.

Zamisli, postaviti autobusni kolodvor, ni nova. Ze leta 1932 je pokojni g. prof. Jarc sklical anketo o tej zadevi, katere so se udeležili poleg njega takratni predsednik Združenja avtobusnih podjetnikov pok. Jože Magister, takratni tajnik združenja g. Vencajz, ravnatelj »Putnika« g. Pintar in moja malenkost. Na tej anketi nam je g. prof. Jarc predložil idejni načrt avtobusnega kolodvora, kateri naj bi stal v središču mesta, t. j. na Kralja Petra trgu. Zakaj se ta načrt ni uresničil, mi ni znano. Medtem je poteklo nekaj let in danes, ko je postalo to vprašanje zopet aktualno, se razpravlja v javnosti o nekaterih novih predlogih poleg že omenjenega.

Kralja Petra trg bil bil gotovo zelo prikladen, kakor bi bil tudi prikladen prostor na Figovčevem dvorišču ali pa prostor ob Fordovi garaži na Tyrševi cesti. Vsaka izmed teh treh rešitev bi bila dobra in bi odgovarjala željam potnikov, na katere se moramo avtobusni podjetniki brezpogojno ozirati. Obistnovo se hoče pripeljati namreč čim bolj v središče mesta, tako da ima čim krajšo pot do onih točk v mestu, kjer ima svoje opravke. Čas je namreč zlato in to velja predvsem za vse one, ki prihajajo iz bližnje in dajne okolice z avtobusi po opravičnem vmesu.

Da sem se zavzel od teh treh možnosti najbolj za prostor na Figovčevem dvorišču, je bil razlog ta, da bi bila ta rešitev za občino absolutno najcenejša in zato tudi brez kakršnihkoli komplikacij. Če bi hoteli uporabiti Kralja Petra trg, bi morala občina po predlogih, ki so bili stavljeni, tam zgraditi razne stavbe in odpraviti park. Če bi pa vzeli prostor ob Fordovih garažah, bi morala občina odkupiti ves kompleks tamkajšnjega sveta in stavbo garaže. V obeh primerih bi to veljalo velikanske vloge in ker sem vedel, da občina ne more žrtvovati v ta namen tolike vloge, sem se zavzel za rešitev problema na prostoru Figovčevega dvorišča. To pa zato, ker je rešitev avtobusnega vprašanja absolutno nujna in neodložljiva, česar se avtobusni podjetniki najbolj zavemo, imenovana rešitev pa je edina poleg primerne lege v središču mesta tudi enostavna in takoj izvedljiva. Samo ta razmišljanja so me dovedla do tega mojega stališča, samo interes javnosti, potujočega občinstva in našega mesta so bili torej za mene merodajni. In bi morali biti edino merodajni za vsakega, kdor se s tem problemom bavi ali o njem piše.

Ali sta vodila pisca v »Slovenskem Narod« tudi samo absolutna objektivnost in interes javnosti? Zakaj je potem pisec članka v tem listu na primer omenil, ko je navajal stališča zainteresiranih institucij, samo stališče Avtokluba, in pa niti z eno besedico opozoril na stališče, ki ga je zavzelo Združenje avtobusnih podjetnikov, ki je v stvari gotovo najbolj zainteresirana ustanova? In zakaj ni omenil niti z besedico stališča, ki ga je

V nedeljo, 31. julija Blagoslovitev Prosvešnega doma v Komendi

Ob pol 8: zbirališče v Mostah pri Komendf; ob 8: sprevod pred novi dom, kjer bo sprejem gostov; ob 9: sv. maša z ljudskim petjem na prostem, pridiga prevzvišenega škofa g. dr. G. Rožmana; ob 10: blagoslovitev novega doma. Po blagoslovitvi sberovanje. Ob pol 3: litanije; ob pol 4 javni nastop. Po nastopu prosta zabava na veseličnem prostoru.

Vsa društva, ki se bodo udeležila slovesnosti blagoslovitve prosvetnega doma v Komendi, prosimo, da pridejo z zastavami.

Zitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Živina

Živinski sejem na Vinici v okraju Crnomelj dne 18. julija t. l. Na sejem je bilo prignanih 106 volov, 3 teleta, 125 juncov, 45 krav in 28 prašičev. Cene so bile naslednje: voli I. vrste 5.25, II. vrste 4.75, teleta 4—5.50, junci 4—5.50, klavne krave 3—4, piemenske krave 4—5 din kg žive teže. Mladi pujski 120—150 din komad.

zavzela Zveza za tujski promet za Slovenijo, ki jo gotovo tudi silno važen činitelj, da poda v tem vprašanju svoje mišljenje? Ali morda ne zato, ker sta se obe ustanovi odločno izjavili proti prostoru ob glavnem kolodvoru? Mimogrede moram opozoriti g. člankarja še na to, da je ravno v zadnjih dneh zavzel tudi Avtomobilski klub stališče o tem vprašanju, ki ga bo zelo razočaral.

Člankar trdi nadalje, da leži glavni kolodvor v središču mesta. Kot dokaz za to trditve navaja, da je od kolodvora bližje do bolnišnice kakor od Ajdovščine, ravno tako bližje do gimnazije na Poljanah in do učiteljskega doma, da je ravno tako daleč, če ne bližje, na žviški trg, do Mestnega doma itd.

Predvsem moram člankarja povabiti, da si nabavi načrt mesta Ljubljane, da si nadalje vzame merilo, ter si na načrtu točno izmeri razdalje med omenjenimi točkami. Ugotovilo bo, da je bolnišnica v razni črti res bližja od glavnega kolodvora nego od Ajdovščine, v črti najkrajše pošto po cesti pa je od Ajdovščine enako oddaljena kakor od glavnega vhoda kolodvora. Naravnost presečen pa bo od rezultatov ostalih meritev, ko bo ugotovil, da so vsi ostali od njega navedeni objekti (gimnazija na Poljanah, žviški trg, Mestni dom, učiteljske) bližje Ajdovščini nego glavnemu kolodvoru, nekateri še celo mnogo bližje. Zakaj navaja člankar samo omenjene točke? Zakaj ne navaja, odkod je bližje do sodišča, do mestnega magistrata, do banske uprave, do univerze in do tehniške fakultete, do klasične gimnazije, do ženske realne gimnazije, do realne gimnazije v Vegovi ulici, do glavne pošte, do palače Pokojniškega zavoda, do Poštne hranilnice, do Narodne banke, Drž. hip. banke, Ljubljanske kreditne banke, Kreditnega zavoda, Mestne hranilnice, Banovinske hranilnice, Prve hrvaške štedionice, Kmet-ske posojilnice itd. itd.

Najvažnejše za občinstvo s podežlja, ki pride v mesto, da si nakupi razno blago, pa so glavne trgovine v mestu, predvsem z železnico in orodjem, z manufakturo, z obutvijo, s steklenino in porcelanom itd. Kje so vse trgovine in odkod so bližje pristopne, s kolodvora ali z Ajdovščine? Sploh je vse to tako jasno in nedvomno, da se mi zdi odveč navajati še kake primere. Vsa javnost in naše z avtobusi potujoče občinstvo je za to, da naj bo centralna avtobusna postaja v središču mesta in ne pri kolodvoru. To bi se dalo, ako razen omenjenega člankarja in gotovih zainteresiranih oseb sploh še kdo dvomi o tem, dokazati najbolj na ta način, da bi se vršilo med občinstvom, ki se stalno poslužuje avtobusnih prog, glasovanje o tem vprašanju. Člankarju v »Slov. Narod« jamčim, da se bo nad 95 odstotkov izrekli proti avtobusni postaji pri glavnem kolodvoru. Avtobusni podjetniki, ki gotovo najbolj poznajo tozadevne želje občinstva, saj smo stalno z njim stali, smo glasovanje o tem vprašanju že imeli. In mi smo se na obnem zboru avtobusnih podjetnikov soglasno izrekli proti avtobusni postaji ob glavnem kolodvoru.

Prepustimo odločanje o tem vprašanju predstavnikom mestne občine in banovine, ki se trudijo rešiti to vprašanje v polnem sporazumu z za to kompetentnimi ustanovami. — Magister Franc,

vidi (kot je bilo izraženo na neki seji odbora Cecilij-nega društva), da anketa ni bila potrebna, pač pa, da so pisci večinoma zajeli vprašanje zelo osebno, pri čemer so se čutili večkrat osebno prizadete, zaradi česar so razumljivo prišli do sklepov, da vprašanje cerkvene glabe ni važno. Kljub temu bo pomembnost vprašanja obetala; prispevki pa bodo mikavni za znanec, ki bodo na njih ugotavljali raven naše glasbene prosvetljenosti. — V ostalem se nahajajo v teh številkah še drugi lepi in pomembni članki. Fran Ferjanč končuje epis o Žigi Bohinju in piše o Janezu Gnjedji, o prvem pionirju cerkveno glasbene reforme; k spornemu vprašanju o poreklu Gallusa je prispeval zaključek J. Zazula in malo poročilo v obliki pisma I. Lahmar. Lep »zgodovinski list« o Gregorju Riharju je napisal Dr. A. Merhar. Za zgodovinarja je pomemben donesek H. Dru-zoviča o nekem slovenskem napredu iz 17. stoletja. O važnosti transponiranja je napisal nekaj F. Kramar, E. Hochreiter pa nadaljuje s svojimi spomini na p. H. Satt-nerja, posnetimi iz pisem. Razni drobni spisi in podatki dopolnjujejo list.

Glasbena priloga vsebuje več različnih cerkvenih skladb. Med njimi je Pavčičeva »Kraljica majnika« polna sladke čustvenosti, a je grajena kleno v smislu romantičnih slogovnih potez. — V pesmi »Zdrava Marija« se nam predstavlja Iva Klemenc kot skladateljica bolj v polifonost nagnjene smeri, ki se pa drži tradicije. Deloma malce nerodna skladba priča o talentu. — »Tiho sonce« dr. Kimovca je umetniška, ki prepičuje po trdni kontrapunktni in svobodno intuitivni zgradbi. — Skromen in eklektičen spev je Kramarjeva »V praznik sv. Rešnjega Telesa«. — V »Novomajniški« je Stanka Premrla besedilo tudi zaneslo v preteklost, a skladbo dviguje iskren zanos in dosledna gradnja. — Prijazen, čeprav zelo preprost je glasbeni izliv A. Mi-heličiča v pesmi »Zdrava Marija«. — V »štirih daritvenih pesmih« je doprinesel Stanko Premrl zelo mikavno delo. V njem je poskušal spojit značaj stare koralne psalmodije z dognanji novejšega časa. In res nosi umet-nina v sebi neko religiozno zadržanost ter iskreno du-hovnost; privlačno se dviga v objektivnost, ki jo osebni skladatelj glasbeni značaj rahlo, a prikupno barva. — V. U.

Kitajska se ni spremenila

Zapadna kultura prodira z mrzlično naglico v vse sioje kitajskega naroda. Oblasti si veliko prizadevajo ter organizirajo etno in mlado: kar čez noč hočejo spremeniti Kitajsko. Je že res, da prinese izobrazba veliko koristi na moralnem in materialnem polju. Toda z druge strani ima pa tudi svoje zahteve, ki se jim je treba pokoriti, in to naše svobodnjubne Kitajce boli. Leto za letom se vračajo cele vrste študentov iz Evrope, toda žal, po navadi prinesejo s seboj le blato, kot v stari zibelki kulture res ne bi bilo drugega. Pa zaenkrat pustimo te stvari in pojdemo med naše preprosto kitajsko ljudstvo.

Kitajska je kljub japonskim osvoboditvam še vedno velika. Zapadnih dobrot in senčnih strani so deležni bolj obmorski, prometni kraji. V notranjosti pa vlada večinoma še vedno zlata kitajska svoboda; svoboda veroizpovedi, svoboda v oboroževanju, svoboda tiska, misli in mnenj.

Kitajskega fanta ne skrbi, kdaj bo šel na nabor in izvršil svoje druge dolžnosti. Kitajci se rade in umirajo, ne da bi jih registrirali. — Po mili volji lahko prehodite naš Kvangtung, in mislim, da tudi druge province, na dolgo in široko brez vsake izkaznice ali potnega lista.

Ce si lovec, ti je vse na razpolago. Izberes si lahko poljuben kraj in čas, kakor se ti pač zljubi. — Tudi na modo Kitajci malo dajo. Nihče se ti ne bo čudil, ako si oblečen po najnovejši ali najstarejši modi. — Hočeš-li zidati? Brez vsakega pooblastila in dovoljenja lahko to storiš, če imaš le denar.

Ako misliš umreti, si lahko že prej izvoliš kraj svojega počitka. Enemu bo prinesel srečo vrh visoke gore, drugemu zeleni gaj ali rodovitna dolina. Enemu je všeč tam ob poti, drugemu lastno dvorišče ali vrt. Ako pa hočeš biti pokopan, te shranijo v nalašč za to pripravljenem poslopju. Tam boš trohnel, in po nekaj letih spravijo tvoje kosti v velik lonec, ter prenesejo v kak drug kraj, kjer se bodo parile v vročini, dokler se ne bo kakemu vedeževalcu zahotelo denarja in bo nasvetoval kak drug, boljši kraj.

Svobodno izvršuješ kakršnokoli obrt, brez vsake strokovne izobrazbe. General postaneš, ako imaš pogum iti nad roparje, in inženir, ako sezi daš kako bajto. Se mandarin si lahko, ako si dovolj premeten in zvit.

Ce te je kdo razžalil, ti ni treba klicati orožnikov, če si mu le kos in ga lahko sam pripelješ pred mandarina. Zmaga seveda oni, ki več plača. — Tudi reklama se dobro obnese. Kot zobni zdravnik boš zaslovel, ako nosiš venec na motvoz nanizanih zob, pa naj so to pasji, opijski ali pa celo svinjski. — Velika kitajska busola ti pove, bo li mlad par srečen, in pokaže kraj sreče za tvoj večni počitek.

Tudi zloglasni razbojniki izvršujejo svojo obrt svobodno. Orožnikov se nič ne boje, ker so na-

vadno bolje oboroženi, vojakom pa se ognejo, če le morejo.

Kitajci so znani kot strastni kadilci opija. Nankinska vlada si sicer prizadeva in izdaja stroge dredbe, da zatire kajenje, toda te odredbe so zelo relativne. Vedno si ga lahko privoščite, ako imate le denar. Tu v Kvantunški provinci menda ni vaeice brez javne kadalnice. V njih se nudijo žalostni prizori. Na dolgih širokih mizah leže ob oljnatih svetilkah možje, mladeniči, in tudi kakšen priletan možiček. Vsi strastno verjavajo morien strup v nesrečo sebi, družini, ako jo imajo, ter domovini. Navadno vodi iz kadalnice med roparske tolpe in se konča na morišču.

Zadnja leta se govori tu veliko o higijeni, pa žal le govori in nič ne stori. Nekoč bi se skoraj zameril trgovcu z rižem, ker sem ga vprašal, prodaja-li muhe ali riž. Ves riž je bil namreč pokrit z muhami. Kitajcem se ne zdi vredno odganjati muhe. Kaj bi se neki vznemirjal zaradi take malenkosti!

Šolsko vprašanje naglo napreduje. Državne šole urejajo bolj po ameriškem vzorcu. Večina šol pa je družinskih; premožni predniki so zapustili nepremičnine in s tem se vzdržuje učitelj. Učenci ne plačajo ničesar in največkrat dobe zastoj tudi knjige in druge šolske potrebščine. To dela seveda precej težko našim katoliškim šolam, ki se morajo v vsem same vzdrževati.

Suženstva kot takega več ni. Rado pa se zgodi, da Kitajec, ki je kadilec opija in vdan strastem, kaj kmalu proda hčerke in ženo. Nad tem se ne bo nihče pohujšal in tudi oblasti same ga ne bodo vznemirjale.

Tako sem vam skušal v glavnih obrisih prikazati, v kakšnih razmerah živimo med teh zmehnjav. Kakor drugod, tako je tudi tukaj edina rešitev v Kristusovem križu. Misionarji se dan za dnem borimo zanj. Pri tem pa nas lahko podpirate z molitvijo, žrtvami in gmotno podporo tudi vi, dragi misijonski prijatelji v domovini.

(P. Joško Geder.)

Angleška kraljevska dvojica ob vrnitvi v domovino.

Najvišje stanovanje na svetu

Kot najvišje stanovanje sveta velja hiša, ki stoji v Indiji, v himalajskih pokrajinah, na severu od Sikkima, na vrhu prelaza Donkia, v višini 5486 metrov. Ta hiša je preprosta kamenitna koča, v kateri skozi vse leto biva četvero ali petero možkih, ki so čuvarji in predstraže na sedlu. V tej višini je v zraku le polovico toliko kisika kot v zraku neposredno nad morsko gladino. Vendar ljudem v tej višini ni tako težko živeti, kakor bi bilo pričakovati, ker so domačini z visoke tibetske planote in so vajeni življenja na višinah 4500 do 4800 m. Čudno je, da vprav prebivalci teh višin dosežejo visoko starost, pa bodi da so to domačini ali pa menihi samostana sv. Bernarda, ki so se pred leti iz Švice preselili semkaj.

Slon požrl roj čebel

Iz Nairobija v Vzhodni Afriki poročajo, kako čudno je končal slon v Tanganjiki. Domačini so našli orjaško žival mrtvo v džungli. Ko so slona razkosali, so dobili v njegovem žrelu roj čebel. Brez dvoma je slon, ko je lomastil po džungli, požrl z grmičjem in listjem vred tudi čebele, ki so ga v žrelo tako opikale, da mu je grlo oteklo in se je zadušil.

Konec najstarejšega časopisa sveta

Najstarejši časopis sveta »Peping Bao« je po 1500 letnem delovanju prenehal izhajati. Leta 400 po Kr. ga je ustanovil Su Kung, ki je bil pač prvi časopisni izdajatelj, časnikar in tiskarnar na svetu. Od ustanovitve pa do današnjih dni so list »Peping Bao« sestavljali s pomočjo lesenih črk. Pravijo, da je bilo v vsej dobi njegovega izhajanja obglavljenih 1500 urednikov tega lista, torej je skoro vsako leto umrl kak urednik »na višje povelje«.

Ko so Japonci Peking zavzeli, so sploščali še pustili list pri življenju, a ker ni pisal Japoncem prijazno, so ga ustavili.

Gnezdo številnih bolezni v Indiji

V Indiji razseja kolera in je do 30. junija pobrala že 30.000 ljudi. Tudi koze divjajo in od 5. do 12. marca je zbolelo zaradi njih 2253 ljudi, a pomrlo jih je 1056. Legar in malarija uničujeta na milijone ljudi. — Po navedbah uradnih podatkov živi v britski Indiji 278 milijonov ljudi. Od teh je umrlo v enem letu 65 milijonov, kar je pač največje število smrtnih primerov na svetu. Izračunali so, da doseže Indijec povprečno le 24 let starosti. Največ pomrje otrok izpod 5 let, kar je 34 odstotkov vseh smrtnih primerov. Otroška umrljivost je neskončno številna. Indijske oblasti so primerjale umrljivost otrok z drugimi državami, pa so dognali, da umrje v Indiji 164 otrok od 1000 na leto, ko se niso dopolnili prvega leta; v Angliji pa 61, v USA 67, na Japonskem 107. Vendar se v Indiji rodi dosti več otrok kot drugje na svetu. Rodi se za 35 odstotkov več otrok, kakor pa jih umrje.

Tropična vročina v južni Španiji

V južni del Španije se je te dni zagnal tak val vročine, kakršne že mnogo let ni bilo. V Seville so imeli v četrtek 44,5 stopinj vročine — v senci.

Dišavsko središče sveta

Malo ljudi je, ki bi vedeli, da je na svetu posebna dišavska industrija, ki šele njeni proizvodi omogočajo dišavskim tvornicarjem, da morejo proizvajati svoje blago. Pridobivanje teh dišav je posebna znanost, ki je del kemične industrije.

Dišavska industrija uporablja najčudovitejše in najdražje surovine. Tako, na primer, izvažajo v kemične tvornice v Nemčijo, posebne dišavske žleze cibetove mačke, ki živi v Abesiniji. V Afriki imajo te mačke, ki prav »nemilo« dišijo, v ujetništvu in jih redno »molzejo«. V prirodnem stanju je cibet smrdljiva, rumena tekočina. Če jo pa razredčijo po posebnih, tajnih pravilih, je dišeča in svoj duh dolgo obdrži.

V Tibetu živi žival mošus. To je neke vrste jelen, ki ga je treba loviti in usmrtiti, da dobijo majhen mošnjiček, v katerem je dragoceni »mošus«. Kilogram mošusa stane 68.000 din. Ker bi ga pa lahko ponaredili; je v Tibetu za ponarejanje mošusa razglašena smrtna kazen. Tudi kanadeki bober ima dragoceno dišavo, »castoreum«, ki je poseben videti kot celolud.

Ambra, ki je bolezenska tvorba v vratu neke vrste kita in ki nastane kakor biser, spada k najbolj iskanim in najdražjim surovinam za proizvodnjo dišav. Zatorej je ambra, ki plava po vodi ali še tiči v vratu kita, največji dohodek kitolovcev. Jako zaželen in iskan je tudi labdanum, ki je oljnata, smolnata snov, katero izločajo dilačice listov posebnega grmičja na otokih Kreta in Ciper. Ko se ovce in koze emukajo na paši ob tem gr-

movju, se jim dlaka na debelo pokrije z labdanumom. Ko pridejo domov, jih lastniki tudi po dlaki »pomolzejo«, da dobijo dragoceno dišavo.

Te surovine uvažajo iz vseh delov sveta v Nemčijo, v Militz pri Lipskem, kjer jih kemično preiskujejo in predelavajo v dišavo. Tu je

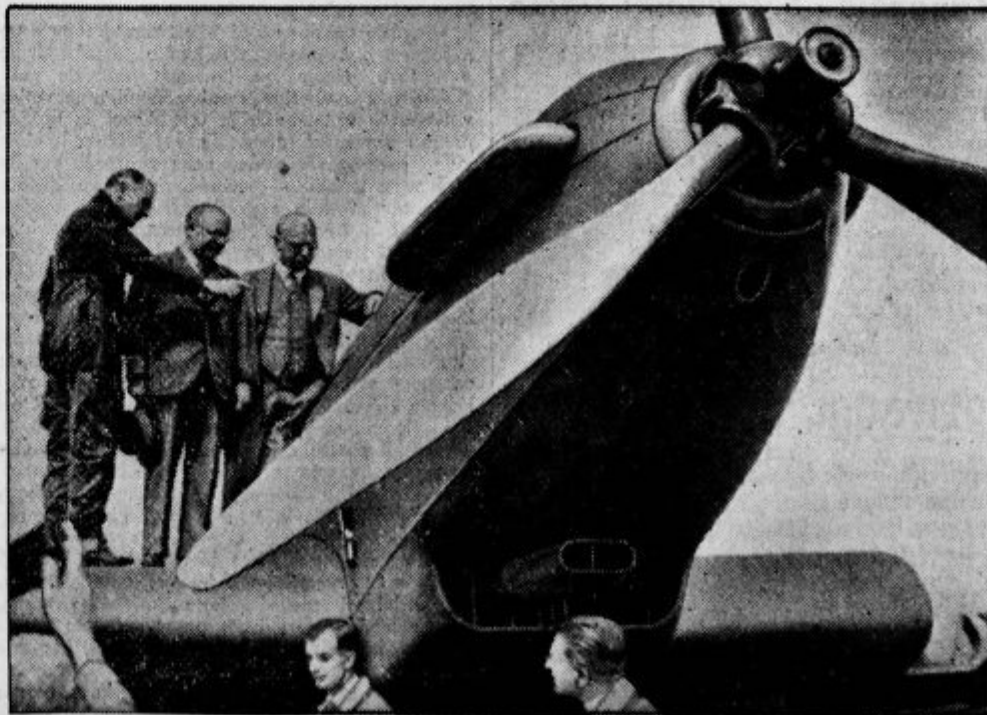
največja dišavska tvornica sveta.

Toda tu ne predelavajo samo inozemskih snovi v dišave, marveč izdelujejo dišave tudi iz kumine, gorčice, popra, nageljnov, cimeta; celo iz tobaka, jesiha citron in muškatovega oreška.

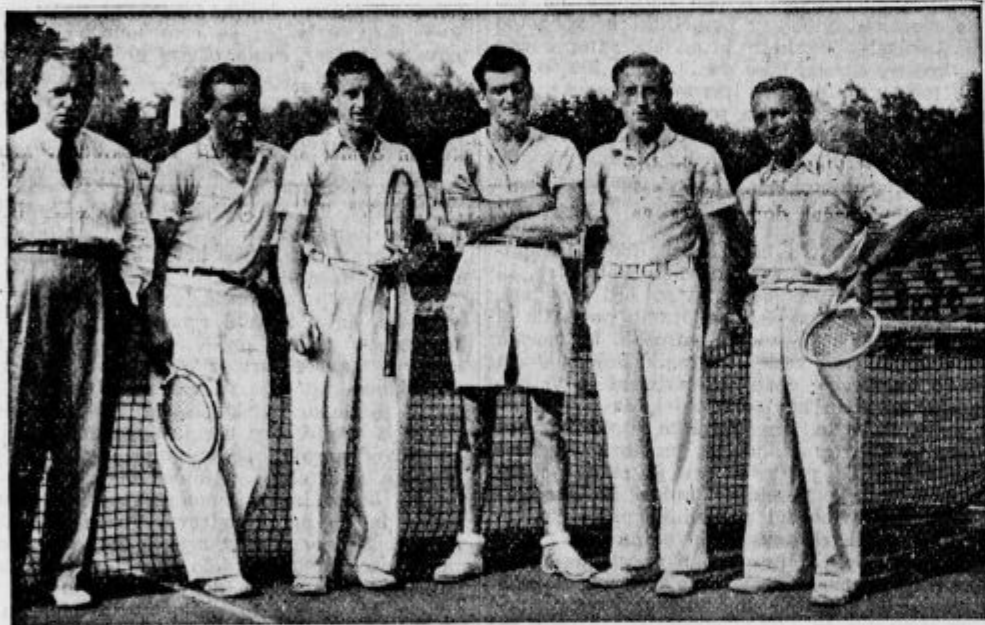
Jako važno je tudi sestavljanje dišav. Tu, na primer, je navodilo za umetlj labdanum: prašek aluminijevega klorida polijejo z bencolom in ohladijo. V to kanejo malo acilovega klorida, iz česar se tvori malo solne kisline. Vse to obdelavajo z ledeno vodo, prikaže se rjavo olje, ki ga spet obdelavajo z ledeno vodo, umivajo s soljo, osušijo s klorovim apnom, dajo v steklenice, destilirajo, zbirajo kot acetofenon in uporabljajo kot dišavo za milo.

Za novo dišavo bi parfumerije šle do konca sveta. In kar vzhicene so vprav ondi, kjer se navaden človek prime za nos. Ali se naj še čudimo, da so tudi plinarne izdaten vir za fine dišave? Kemik vse preišče in prenareja.

Skoraj vse umetne dišave proizvajajo iz primesti plinov. Navzlic temu, komu bi prišlo na um, da bi svojemu dekletu kupil steklenico parfuma, kjer je kemični napis: »Feniletilalkohol«? Pa je vendarle dišava, ki dehti po vrtnicah!

Bojno letalo angleških tvornic tvrdke Austin na preskušnji. V sredi: sir Kingsley Wood, državni čelnik zrakoplovstva, na desni lord Austin.

V Berlin je dospelo naše moštvo za Davisov pokal in so se že začele vaje. Od leve: Dr. Boško Müller (zvezni kapitan), H. Vissault, Josip Palla, Franjo Kukuljevič, Drago Mitč, Franjo Punčec.

IVANHOE

Sl. 188.

Oče in sin

»Bog mi je priča, da ni tako!« je prepričevalno zaklical Rihard. »Prišel sem k vam z zaupanjem, kakršno ima hraber mož v besedo hrabrega moža, hoteč vas prositi, da bi svojo obljubo izpolnili.«

»Prav je tako!« je dejal Cedric. »Pustiva vse drugo, čeprav mi ne manjka sredstev in sile, da bi se vam upiral.«

»Mogoče,« je mirno rekel kralj. »Vendar to ni važno. Tukaj stojim zato, da vas primem za besedo, za tisto besedo, ki ete mi jo bili dali.«

»In kaj zahtevate?« »Nič drugega kakor to, da se pobotate s svojim sinom Vilfredom Ivanhoe, ki stoji tukaj ob meni, ter mu zopet daste svojo očetovsko srečo!«

»Ali si res ti, Vilfred?« je ves tresoč se vprašal staros.

»Da, oče moj!« je zaklical mladi vitez in padel pred svojim očetom na kolena. »Jaz sem in vas prosim, da mi odpustite!«

»Odpušam ti!« je oče razburjeno odgovoril. »Svojo besedo držim celo Normanu. Če pa hočeš, da bo moje srce zopet bilo zate, moraš biti pravi Anglež: živeti moraš, kakor živimo mi, oblačiti se moraš kakor mi... Ne, ne preklinjaj me! Vem, kaj hočeš reči. O Roveni bi rad govoril. Ona pa je Athelstanova vesta in naša šega velevala, da mora dve leti za njim žalovati!«

Sport

Organizacija obvezne telesne vzgoje

Ko so oblasti v poletju l. 1937 pričele popisovati moško izvenšolsko mladino od končane ljudske šole do izpolnjenega 20. leta, so starši v skrbi spravevali, zakaj se vrši to popisovanje. Po deželi so mislili, da bo vojna. Obnavljali so spomine na ju-naško in težko borbo srbskega naroda, ko so se borili ob strani zrelih mož celo otroci. »Nič drugega ne more to popisovanje pomeniti kot vojno,« so modrovali. Pa so kmalu zvedeli, da ne bo tako kmalu vojne, temveč da se za vsa država uvaja zakon o obvezni telesni vzgoji in da občne vršijo popisovanje moške mladine, da bi mogle imeti evidenco nad obvezniki.

Predvsem je bilo potrebno ljudstvu najprej raztolmačiti zakon in ga popularizirati. Vse naše časopise, je pri tem pomagalo in tudi oblasti so se zelo pobrignile, da bi ljudstvo čimprej spoznalo koristi, ki jih državi in državljanom prinaša ta zakon. Po raznih krajih so se vršila predavanja o obvezni telesni vzgoji. Predavani so se udeleževali predvsem rezervni oficirji, tehnični organi telesno-vzgojnih društev, učitelji in profesorji, razni kulturni delavci in stari obvezniki. Po vsakem predavanju so se vsi poslušalci z obžalovanjem povpraševali, zakaj se ta pametni zakon ni uvedel že prej, da bi se danes že videli koristni uspehi, ki jih ta zakon nudi mladini. Da bi občne materielnih izdatkov, ki so v zvezi s telesno vzgojo, ne občutili kot težko breme, temveč da bi se zavedale, da se bodo izdatki v ta namen bogato obrestovali, je po-skrbela »Samoupravac« glasila Zupanske zveze v Ljubljani, ki je objavila več tozadevnih člankov. Kralj. banska uprava je odredila, da se mora zakon o obvezni telesni vzgoji predavati v tečajih za strokovno izobraževanje obč. uslužbencev, kajti občne in njih uslužbenci morajo predvsem poznati koristi in namen tega zakona. To vse je povzročilo, da se je ustvarilo ugodno razpoloženje, ki danes vlada med ljudstvom do te nove zakonite organi-zacije obvezne telesne vzgoje.

Vendar s podukom v telesnovzgojnih tečajih še ni mogoče pričeti, ker ni na razpolago dovolj kvalificiranih vaditeljev. Predvsem so poklicani za vaditelje učitelji ljudskih šol, rezervni častniki, učitelji telovadbe in tehnični organi telesnovzgojnih organizacij, ki pa morajo imeti vsaj srednješolsko malo maturo. Po naših šolah se opaža, da je na-stavljenih vse preveč ženskih moči, tako da šte-vilo učiteljic, ki pri organizaciji obvezne telesne vzgoje niso uporabljive, daleč presega število učiteljev. Na nekaterih šolah ni niti enega učitelja in v nekaterih občinah ni najti niti enega vaditelja, ki bi imel za podučevanje v občinskih telesnovzgoj-nih tečajih potrebno kvalifikacijo.

Ministrstvo za telesno vzgojo naroda je doslej priredilo še več tečajev za strokovno izobrazbo vaditeljev obvezne telesne vzgoje. Ti tečajji so se do-

slej vršili vsi v Belgradu. S področja dravske ba-novine je bilo doslej izšolanih komaj 46 vaditeljev.

Znano je, da je na področju dravske banovine zaradi zasebne iniciative in idealizma izkušenih športnih organizatorjev našlo svoj postanek in raz-voj mnogo športnih in telovadnih panog, da se je zgradilo lepo število športnih naprav, igrališ in domov ob osebni požrtvovalnosti športnikov samih ni da je to pionirsko delo povzročilo, da je šel razvoj v ostale dele naše države in da je v ne-katerih panogah dosežena odlična mednarodna stop-nja. Ministrstvo je z ozirom na to prišlo do pre-pričanja, da morejo na področju te banovine, ki je matrica vsega jugoslovanskega športa, podučevati mladino v telesnovzgojnem oziru le kvalificirani vaditelji.

Da bi se čimprej izobrazilo zadostno število vaditeljev, ki bodo podučevali v občinskih telesno-vzgojnih tečajih na področju dravske banovine, na-merava ministrstvo prirediti tečaj v Ljubljani. Ga-rancija za velik uspeh tega tečaja v Ljubljani je podana, če se pomisli, koliko je v športnem po-gledu na področju te banovine ustvarjenega, koliko ima ta banovina v organizatornem in športnostro-kovnem oziru večjih moči in koliko tehnično in higienično nad vse izpopolnjenih športnih naprav je v Ljubljani.

Ta tečaj se bo vršil v Ljubljani v dobi velikih šolskih počitnic in bo trajal štiri tedne; v ta tečaj bo sprejetih okrog 80. tečajnikov. Tečaj se bo pri-čel okrog 10. avgusta.

Kandidati, ki žele biti sprejeti v ta tečaj, mo-rajo izpolnjevati sledeče pogoje: Biti morajo dr-žavljeni kraljevine Jugoslavije, da so odslužili vo-jaski rok, da so popolnoma zdravi in sposobni, kar se ugotovi ob sprejemu v tečaj z zdravniškim pre-gledom, da so neoporečnega obnašanja in da še niso bili sodno kaznovani, da niso starejši od 35 let in ne mlajši od 20 let. Nadalje morajo izpolnjevati enega izmed sledečih pogojev: Da so ljudskošolski ali strokovni učitelji, da so rezervni oficirji ali pa da so tehnični organi telesnovzgojnih društev, ki pa morajo imeti vsaj srednješolsko malo maturo.

Pri absolutnih teh tečajev, ki so državni ali banovinski uradniki, se bo prav gotovo upoštevalo, če bodo želeli biti premeščeni v kakšne večje kraje, kjer je večje število obveznikov obvezne telesne vzgoje. Ker so ti tečajji zvezani za državo z veli-kimi materialnimi stroški, je od oblasti pričakovati, da bodo absolvente teh tečajev razporedili po služ-benih mestih tako, da bo njihovo delo kar najbolj v korist organizacijam obvezne telesne vzgoje.

Opozarjajo se vsi, ki izpolnjujejo gori navedene pogoje in ki žele delovati na tem za državo tako važnem in koristnem torišču, da takoj, a naj-kasneje na do 5. avgusta t. l. vložijo tozadevne prošnje pri kralj. banski upravi v Ljubljani. A. L.

Concordia (Zagreb) : Ljubljana

Za svoj zadnji trening pred vstopom v ligino tekmovalno je vodstvo SK Ljubljane angažiralo zagrebško Concordio, ki je po letošnjih kvalifica-tijskih tekmah izpadla iz državne tekmovalne liganje. Zaradi tega bo to prijateljsko srečanje tem zani-mivejše, ker »sigurno« had leto dni ne bomo »videli« ta našim terenu simpatičnih Zagrebčanov. V tekmi v varaždinsko Slavijo je Concordia pokazala odlič-no igranje, vendar z neprimerno smolo, ki se je vedno držila, kadar igra s tem klubom, ter je ne-rečno izpadla iz tekmovalnjaka za državno prvenstvo. Vendar bodo pa belo-zeleni obdržali vse svoje guralce ter bodo skušali, da se uvrstijo prihodnje leto zopet v vrsto onih, med katere spadajo. — V Ljubljani bodo nastopili s svojo najmočnejšo postavbo in se nam obeta ostra in napeta tekma, kateri bodo Zagrebčani hoteli dokazati, kdo prav za prav spada v ligo. Tudi Ljubljana bo nastopila predvidoma v postavi, katere nas bo zastopala pri tem tekmovalju, ter smo prepričani, da bodo naši fantje napravili vse in tako potrdili svoj obstanek v ligi.

Meddržavni plavalni dvoboj Italija : Jugoslavija (moški) od 30. do 31. julija, ob 18

Še par dni, in doživeli bomo prvo srečanje med plavalnimi reprezentancami Italije in naše države na Bledu.

V avomiru je brez dvoma zadnji nastop naše državne reprezentance proti oni iz češkoslovaške repub-lik v Dubrovniku v minulom letu, ko so naši polno-številni reprezentanti mogli v sijajnem nastopu pre-magati kompletno moštvo bratske države, ki je po dolgih tekmovalnih vseh treh plavalnih zvez na njenem terito-riju: češke, nemške in madžarske. Toda naši repre-zentanti so se nahajali v polni formi in bili kompletni. Izid borbe je bil za nas sijajen; saj smo Čehoslovake premagali v vseh treh plavalnih panogah: v plavanju, waterpolu in ekokih.

Letos pa stojijo naši reprezentanci, ki nastopi ok-rnjena zaradi diskvalifikacije Jugasve iz Dubrovnika — dogodki, ki so povzročili njihovo diskvalifikacijo, so javnosti že več ali manj znani — nasproti ekipi, ki za-premagali v vseh treh plavalnih panogah: v plavanju, sportu velik napredek.

Ali se bo naša okrnjena ekipa, ki se letos še ne nahaja v najboljši formi, mogla uspešno boriti proti kompletni Italijanom. Pričakujemo, da bodo repre-zentante prekoračili oni maksimum, ki so ga nudili v borbi za naslov državne prvaka, zavedajoč se dej-sstva, da zastopajo državne barve.

Borba bo skrajno napeta, v vseh disciplinah ne-gotova, zato pridite v čim večjem številu in podprite naše mlade reprezentante.

Tekmovanje bo oba dneva v Grajski kopeli ob 8. tekmovalje v ekokih pa dopoldne ob 11. Dopoldne je vstop prost. Cene za večerno tekmovalje pa so: so-deži 30 in 15 din, stojlišča 10 din.

Po svetu

Nemčija : Francija 3 : 2. V Berlinu sta bili v nedeljo odigrani še obe posamični tekmi, ki pa na končni rezultat nista mogli več vplivati, saj je Nemčija v polfinalni borbi za evropsko zono Da-visovega pokala že v soboto zvečer vodila s 3 : 0. V nedeljo je najprej Petrá premagal Metaxo z 9 : 7, 8 : 6, 6 : 4. Nato pa je Destreman porazil še Redla z rezultatom 6 : 8, 8 : 6, 6 : 4, 6 : 4. Končno stanje je torej 3 : 2 za Nemčijo, ki bo že jutri igrala v Berlinu z Jugoslavijo finalno tekmo v evropski zoni; zmagovalce bo šel nato v Ameriko, kjer se bo pomeril v medzonskem finalu z zmagovalcem ameriške zone (po vsem vi-dezu bo to Avstralija), če mu bo v tej tekmi šlo vse srečno izpod rok, se bo pa udaril z Ame-riko v izizvalni rundi. Amerika je lanskoletni končni zmagovalce. Nemci so presneto samozavestni. Ali veste, kaj je govoril Henkel, ko so ga po tekmi s Francijo vprašali, kdo bo po njegovem odšel v Ameriko, s »čisto-rasno« samozavestjo: »Aber selbstverständlich wir!« (»Samo ob sebi umevno mi!«) Namreč nem-ški teniški igralci, seveda! Nemci so — kakor tož Punčec v »Včerajšnji« »Politiki«, napravili na-sim tudi silno lepo »presenečenje«, ko so

dopotovali v nedeljo ob 10 zvečer v Berlin. Na kolodvoru ni bilo nikogar, ki bi naše sprejel ter jim vsaj povedal, v katerem hotelu so zanje rezervirane sobe. Šele drugo dopoldne so prišli odbor-niki Nemške teniške zveze, ki so nekaj menicali, da so naše čakali pri vlaku, ki je prišel ob de-setih zvečer, ko pa jih ni bilo, so odšli. Punčec pa pravi, da so naši Nemcem poslali povsem raz-ločno navedbo, kdaj bodo prišli, v posebnem tele-gramu. Vlak je prišel v Berlin ob pol 11, toda na kolodvoru ni bilo o nemških funkcionarjih ne du-ha ne sluha. Tako omalovaževanje je pa že ne-koliko prehuda reč in je prav, da si športni svet želi iz srca, da bi naši beli mušketirji v Berlinu Henkle in Metaxi in preveč samozavestnim moža-karjem zasirali čedno »tužaljko«. Naše prognoze so, da bomo v najslabšem primeru premagali Nemce s 3 : 2, zelo verjetno pa je, da bo Jugo-slavija zmagala s 4 : 1. Zdi se nam, da je Nem-cem po zmagi nad Francozi, ki so očitno slabši, kakor so jih bili ocenjevali pariški športni listi, silno zrastle greben. Upamo, da jim ga bosta Pa-lada in Punčec precej prirezala! Drobny, ta-lentirani češkoslovaški junior, ki je pred nedav-nim premagal Henkla, v Belgradu pa Mak-o-ja, je na tekmovalju za teniško prvenstvo Češko-slovaške premagal v finalu samega Menzla z rezultatom 2 : 6, 6 : 4, 4 : 6, 6 : 2, 6 : 3. Na ta-način je ta mladi fant postal letošnji teniški prvak Češkoslovaške. Čaka ga še lepa bodočnost.

V srednjeevropskem pokalnem nogometnem tekmovalju sta bili odigrani prvi polfinalni tekmi. V Torinu je Juventus premagal Ferenc-varoša s 3 : 2, v Genovi pa je Genova po-razila praško Slavijo s 4 : 2. Obe gostujoči moštvi sta dali prav dobro igranje, tako da se upravičeno nadejate zmage, efektivnejše in večje v po-vratnih tekmah v Budimpešti in v Pragi. Zdi se nam, da bo letošnji finale odigran med Slavijo in Ferencvarošem. Ni dvakrat reči, da bi praška Slavija končno vendarle ne postala zmagovalce v tekmovalju za Osrednjeevropski pokal.

Šestnajsta etapa Tour de France.

Na progi Aix les Bains-Begaus je zmagal Belgijec Kint, drugi je bil Francoz Maric, tretji Francoz Dissot.

V sedemnajsti etapi je zmagal Nemec Wecker-ling. Proga je šla od Becansona do Strassbourga

Užitek je fotografiranje s

Naj bo dež ali sonce, jutro, poldne ali večer vedno do brl posnetki!

27°

8 EX. 6 x 9 cm. KODAK FILM PANATOMIC F620

(233 km). Weckerling in Mason sta vozila 6:57.38, Fressant 7:00.18, Tannerveau in Majerus 7:01.9, Le Youvel 7:02.10. V skupni klasifikaciji še vedno vodi Italijan Bartali.

Vrstni red:

1. Bartali (I) 121:35.02,
2. Verwaecke (B) 121:56.19,
3. Cossou (F) 122:05.13,
4. Wyssers (F) 122:11.39,
5. Clemens (F) 122:18.46,
6. Vicini (I) 122:23.58.

Vse kaže, da bo končni zmagovalce ostal Ita-lijan Bartali, ki ima že zdaj pred drugoplasiranim veliko časovno prednost, 21 minut.

Veliki nemški smuški talent, osemnajstletni Hans Bader iz Mittenwalda se je smrtno ponesrečil v steni Otelekopa. Na nerodnem mestu je omahnil ter padel najprej 180 metrov globoko v strm žleb,

nato pa je zdrsnil še 60 metrov niže. Njegove poškodbe so bile že pri prvem padcu smrtno. Pre-taklo nedeljo je bilo v Alpih sploh mnogo smrtnih nesreč.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Motosekija ZSK Hermesa. Drevi ob 20.30 seja od-bora pri »Sestici«. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Tajnik.

Belokranjski dan priredi Slovensko planinsko dru-štvo v Črnomlju v nedeljo, dne 7. avgusta 1938, v svoji postojanki na Mirni gori. Prireditelj bo nacionalna manifestacija Dolenjske ter je zato nujno potrebno, da se je udeležijo čim več planincev. Osrednje društvo SPD v Ljubljani bo priredilo na ta dan avtobusni izlet iz Ljubljane do Semiča, ki je izhodišče za poset Doma na Mirni gori. Iz Ljubljane bo vozil avtobus v nedeljo, dne 7. avg. t. l., ob pol 5 iz Tavčarjeve ulice. Prijave za izlet sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Alek-sandrova cesta, najkasneje do 5. avgusta 1938. Ker je število sedežev omejeno, je priporočljivo, da se inter-resenti takoj prijavijo.

Uboj iz ljubosumnosti

Maribor, 28. julija.

Pri Sv. Barbari se je zgodilo krvavo zločin-stvo, ki je zahtevalo mlado življenje. Dva neznanca sta v gozdu napadla v temi 18-letnega Vi-ljema Vičanskega, posinovljenca nekega posestni-ka od Sv. Barbare. Vičanski je zahajal zadnje čase k nekemu dekletu, kar je zbudilo pri drugih fantih hudo sovražstvo. V pretekli noči, ko se je Vičanski zopet vračal domov, sta ga dva fanta napadla v gozdu in ga z noži tako obdelala, da je izkrmavel. Orožniki so enega izmed napadalcev izsledili, nekega 16-letnega fanta, izročili so ga sodišču.

Ose zažigal, pa povzročil požar

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. so imeli velik po-žar. Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnika Jo-žefa Krmeka. Poslopje je bilo 52 metrov dolgo ter 12 metrov široko in pokrito s slamo. Zgorelo je tako hi-tro, da so komaj rešili živino. Gospodar in gospodinja nista bila doma, ko ju je zadela nesreča. Podala sta se zjutraj v Maribor na sene, zvečer pa, ko sta se vrnila domov, sta našla samo pogorišče. Doma sta pu-stila 11-letnega pastirja Franca Pavliča. Pastir je za-sledil na hlevu osje gnezdo. Nahajalo se je v šopah pod streho. Nabavil si je neke zvepleni zakad, ki se uporablja za žveplanje sodov ter je hotel z žveplom prepočiti ose. Pomagal mu je pri tem poslu še sosedov fant enake starosti. Deček je privezal zakad na kol, prižgal žveplo ter ga vtaknil v osje gnezdo. Ker so se ose zapodile za njim, je pred nevarnimi žuželkami po-begnul s hleva. Osje gnezdo pa se je vnelo in od njega tudi slamnata streha in v hipu je bilo močeno po-slopje en sam plamen. Sosedje so komaj rešili živino in vozove, vse drugo — krma, gospodarsko orodje, stroji, ves pridelek žita je ožgen uničil. Domačim gasil-cem gre zahvala, da so sosednje zgradbe obvarovali ogoja. Škoda se ceni na 80.000 din, pa je le deloma krita z zavarovalnino. Pastirček je potem, ko je videl, kaj je povzročil, pobegnul ter ga še do sedaj niso našli.

Litija

Predavanje o obvezni telesni vzgoji naroda bo v nedeljo, 31. t. m. ob pol 9 zjutraj v dvorani na Stavbah. Predaval bo banov. referent za ob-vezno telesno vzgojo. Mladenci, rojeni v letih 1918—1925, gg. rezervni oficirji, športniki, telo-vadci in vsi prijatelji mladine iskreno vabljeni.

Narodni tabor v Šoštanju

v nedeljo, dne 31. julija

Da se izognemo vsaki nepotrebnemu zamudi, pro-simo, da se posamezne skupine spreveda zberejo vsaj že ob pol 9, odnosno takoj po prihodu obeh vlakov na sledečih točkah: Konjeniki pri Slo-m-škovem domu, slov. fantje in dekleta, v krajih in narodnih nošah na Cankarjevi cesti, gasilci na Kolodvorski cesti, okrašenih vozovi na Dr. Jos. Vošnjakovi cesti od Strojnika do sodišča, kolesar-ji na isti cesti od sodišča do Langusa. Kmet-ska zveza na cesti od Virbnika proti Agrariji. Častni četi slov. fantov in gasilcev bodita pripravljene pred hotelom »Jugoslavija«. Cenjeno občinstvo prosimo, da se točno ravna po navodilih, ki jih bodo dajali reditelji.

Zagorje

Zagorjane opozarjamo na prireditve fantov-skega odseka, ki bo v nedeljo popoldne na pre-novljenem stadionu. Pri prireditvi igra mestna godba iz Radeč. Spored prireditve, ki je razviden tudi iz lepakov, je izredno pester, zato ste vsi vabljeni!

Prijave za udeležbo proslave 20-letnice Jugo-slavije v Mariboru zbira občinski pripravljalni odbor. Tam se dobe tudi vse druge informacije. Slinavka in parkljevka so je pojavila že v naši najbližji sosesčini. Zvinorejce in kmetovalce na to okolnost resno opozarjamo, naj vsak sumljiv primer nemudoma javijo živinozdravniku. Vsa prometa z živino med litijskim in laškim okrajem je do nadaljnjega prepovedan ter je v izjemnih primerih iskati za to posebnega dovoljenja!

Bojevniki dan na Strmi njivi pri Kolovratu bo dne 7. avgusta. Ker je to dan »splošnega ro-manja na priljubljeno bojo pot, je upati, da bo število bojevnikov in somišljenikov res znatno. Po sv. maši ob 10 bo na prostem zborovanje. Iz Zagorja do Izlake je poskrbljeno za ceno avto-busno vožnjo. Iz Izlake do Strme njive je le pičlo uro hoda! Vsi prijatelji bojevnike misli vabljeni.

Rajhenburg

V celjski »Novi dobi« z dne 2. t. m. je bil pri-občen dopis iz Rajhenburga, v katerem dobro znani dopisnik napada novega rajhenburskega g. kaplana. Dopisniku ne gre v glavo, da je dolžnost katoliškega duhovnika ljudi vabiti v cerkev in jih poučevati o krščanskih resnicah. Svoje očitno protiverje in protikrščansko stališče poudarja v zaščito nekega hlapca ter nekih Sokolov, s kate-rih maniro se ne bomo ukvarjali. Tudi z rajhen-burskim dopisnikom celjske »Nove dobe« se ne spuščamo v razgovor. Iskreno pa sočustvujemo z urednikom »Nove dobe«, prvič: da nima boljših dopisnikov; drugič: da zagovarja stvari, ki so proti najprimitivnejši olici, obenem pa ne ve, da je med službo božjo po veljavnih predpisih kaznivo etati pri cerkvi in imeti debate, pa najsi bo o kravih kupcih in tudi o »ekolskih zadevah«. Tudi tega ne ve, da če bi vsi oblastni organi postopali po veljavnih odredbah, bi že davno bile pometene smeti izpred cerkvenih pragov.

Oplošnica

Naš kraj je bil hudo prizadet od nevihte. po-vodnji in toče. V noči od 23. na 24. julija je ogro-men naliiv razdeljal ceste in poti ter odnesel veči-noma vse brvi. Oplošnica je s svojimi pritoki tako narasla, da tudi najstarejši ljudje ne pomnijo tako visokega vodnega stanja. Na mnogih krajih je voda prodrla v kleti in hleve ter tudi povzročila obsežno razdejavanje občinskih cest, na katerih so nastale velike globeli. V nedeljo popoldne se je zmrčilo nebo in okoli 6 se je med silnim viharjem usula toča, ki je napravila ogromno škodo po nji-vah in vinogradih, katere znaša po dosedanjih oce-nitvi 50 do 75% uničenje kmetijskih pridelkov. Posebno prizadeta so bile vasi Kovaški vrh, Ko-rino in Brezje.

Dotpela mi je dobra mama, gospa

Terezija Mally

vdova po nadučitelju

Pokopali jo bomo v soboto, dne 30. julija ob pol 16 na frančiškanskem pokopališču na Pobrežju

Maša zadušnica se bo darovala v Mariboru v frančiškanski baziliki v ponedeljek, 1. avgusta ob sedmih zjutraj, v Ljubljani pa ob sedmini.

Prosimo, molite zanjo!

Maribor-Ljubljana, dne 28. julija 1938.

Štefanija Pošak, hčerka — in ostalo sorodstvo.

Trboveljske novice

Boj za elektrarno. Namesto stvarnih odgovorov prihajajo osebni napadi in blatenja po letakih in »Jutru«. Tistemu P., ki odhaja iz Trbovelj in ne najdejo danes na njem ničesar dobrega, so pred 2 letoma na obnem zboru »Jutro« in njegovi peli slavo, da je saniral elektrarno, znižal cene toku kljub novim davčinam. Na zadnjem obnem zboru so se molče vzeli na znanje, da se je na ta način prihranilo zadržnikom poldrug milijon dinarjev. Glavno besedo na obnem zboru pa eta hotela imeti tista dva, ki ne plačala niti pare za tok. Ali je odhajajoči P. kriv, če mu je na skupni seji 8. junija načelstvo in nadzorstvo izreklo zaupnico, takratni načelnik Plavšek pa sam prizna, da je nepravilno ravnal in zato dva dni pozneje odstopil in dal častno besedo, da se ne bo pri elektrarni več udeleževal. Kljub odstopu pa je nekaj dni pozneje dal zapreti zadržno pisarno in odslovil tajnika. Od načelstva in nadzorstva, ki šteje 14 članov, je pridobil 4 osebe, ki so odobrile preklic njegovega odstopa. Nato je hotel preprečiti občni zbor, ki je bil pravilno sklican in se je po zaslugi nadzorstva tudi vršil in na katerem je kljub svojočasni izjavi kandidiral. Po obnem zboru je preprečil pravilno sklicanje seje načelstva in nadzorstva, zabranil spisati zapisnik obnega zbora za v to določeno knjigo in s tem onemogočil vpis novo izvoljenih odbornikov pri sodišču, dal je še razveljaviti poslovnik zadrge, za kar je po pravih upravičen le občni zbor ali pa skupna seja nadzorstva in načelstva. S tem je bilo onemogočeno redno poslovanje zadrge. O tem razpravljati in vse urediti mora izredni občni zbor elektrarne, ki bo v nedeljo ob devetih v Društvenem domu. Nadzorstvo je svoje delo vršilo po predpisih zakonov in pravil, ne more pa dopustiti, da bi par ljudi svojevoljno odločalo o vseh zadevah v Trbovljah.

V 26 metrov globok jašek je padel pri porivanju vozičkov na vzhodnem obratu Koritnik Jožef. Voziček za premož ga je potegnil za seboj v globino. Pobrli so ga vsega močno zbitega in odnesli v bolnišnico, kjer upajo, da ga bodo ohranili pri življenju.

Pet pogrebov na en dan je bilo v četrtek, medtem ko je prej smrt napravila daljši presledek. Pokopani so bili Škofca Ivan, 33 let stari rudniški elektrikar. Izbral je za jetiko. V Celju je umrl in bil prepeljan danes v Trbovlje 14-letni učenec meštanske šole Moll Mojmir zaradi pljučnice in gnojjenja rebre mrene. Zaradi nahuhe je

V nedeljo, 31. julija vsi na tabor v Hotedršico!

umrla vdova po rudarju Košec Apolonija, stara 68 let, vodenica pa je vzela upokojenega rudarja Pobjlšaj Martina v 67. letu starosti. En otrok pa je bil mrtvorjen. Rajnim daj Bog svoj mir, prizadetim ostalim pa naše sožalje.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 29. julija: 12 Odmevi z naših livad (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Šrاملi Igrajo (plošče) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Bolgarska književnost po vojni (St. Atanasov, stud. med., Ljublj.) — 19.50 Zanimivosti: Moji vtisi iz Slovenije (esperanto) g. Blažer Vilmoš — 20 B. Smetana: Dve vdovi, fantazija (plošče) — 20.10 Ženska ura: Vse vesela v družini (gđ. M. Kovarčeva) — 20.30 Prenoč promenade koncerta iz ogaške Slatine. Dirigent: A. Neffat — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Angleške plošče. Sobota, 30. julija: 12 Plošča za ploščo pisana zmes, godba vesela in pesmice vmes — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Plošča za ploščo, pisana zmes, godba, vesela in pesmice vmes — 18 Zbor delopust Igra Rad. ork. — 18.40 Socialno skrbstvo v Franciji (gđ. Zlata Pirančeva) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Sport kot važen faktor nacionalne propagande (Z. Bogdanovič, publ., Belgrad) — 19.50 Pregled sporeda — 20 O znanosti politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Večer za naše dni — Izvajajo člani rod. igr. druž., vmes plošče. Sestava in vodstvo Jožek in Jožek — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Koncert vesele glasbe (Igra Radijski orkester).

Drugi programi

Petek, 29. julija: Belgrad: 20 Zagreb: 21 Ork. koncert, 22.15 Igra — Zagreb: 20 Sopran, 20.30 Laska glasba, 21 Mandoline, 21.30 Ruske romane, 22.30 Laska glasba — Praga: 19.25 Korčnice in narodni plesi, 20.05 Ob tabornem ognju, 20.35 Zbor moravskih učiteljev, 21.35 Forsterjeva I. simfonija, 22.30 Dvorakovi slovanški plesi — Varšava: 19.30 Zahar. koncert, 21.10 Stare pesmi, 22 Komorna glasba ob Haydna do Ravela — Sofija: 20.30 Puceljova opera — La Boheme — Budimpešta: 20.25 Verdijeva opera — Otello, 23.30 Cigan. orkester — Trst-Milano: 21 Pihala, 22 Zbor — Rim-Bari: 21 Opereta — Dunaj: 20.10 Zab. koncert, 21.30 O športnih prireditvah (iz Bratislave), 23.30 Plesna in zabavna glasba, 24 Nočna glasba — Stuttgart: 20.10 Orkester in zbor, 21.10 Letalska godba — Monakovo: 20.10 Brucknerjeva VII. simfonija — Beromünster: 20 Ameriška glasba, 21.40 Studio Curih se poslavlja — Strasbourg: 20.30 Komorna opera.

Sobota, 30. julija: Belgrad: 20 Nar. pesmi, 21 Ork. koncert, 22.15 Nar. pesmi, 23 Ruske romane, 20.30 Plesna glasba — Zagreb: 20 Violina, 20.30 Slagerji in popevke, 21 Pihala, 22.15 Kvariet — Praga: 19.20 Beneševa opereta — Pod to goro zeleno, 21.05 Serenade, 22.30 Plesna glasba — Varšava: 20 Za Poljake v tujini, 21.10 Poljska glasba, 22 Ura presenečenj — Sofija: 19.45 Narod. glasba, 21 Vok. koncert, 22.45 Laska in plesna glasba — Budimpešta: 19.30 Madžarske narodne, 20.30 Igra, 21.35 Ork. koncert, 23.10 Plesna glasba — Trst-Milano: 21 Simf. koncert — Rim-Bari: 21 Giordanova opera — Andre Cheniers — Dunaj: 20.10 Vesel štajerski večer (iz Graden), 21 Veliki koncert, 24 Pestrta glasba — Köln: 20.30 Virtuozji Igrajo — Frankfurt: 20.15 Vojaska godba — Strasbourg: 20.45 Mestni orkester.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; žentovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Izvežbano servirko takoj sprejme Hotel »Jelen«, Kranj. (b)

Kleparskega pomočnika

takoj sprejme M. Sodnik, Klanc, Senčur pri Kranju. (b)

Hotelsko kuharico

perfektno, za letovišče — isčem. Služba stalna. Naslov takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11789.

Mlekarja ali sirarja

mladega, samskega, takoj sprejemem. Vsa oskrba v hiši. — Ponudbe na Mlekarstvo Horvatič, Zagreb, Illica 69. (b)

Zelo dobro kuharico

z izvrstnimi spričevaji, v svoji stroki preizkušeno. isčem. Začetnice naj se ne javijo. Nasloviti je: Francoski konzulat — Ljubljana, Beethovnova ulica št. 4. (b)

Vnajem

Malo posestvo s kovačijo se vzame v najem. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Ptuj. (n)

Posedstva

Štiristanovanjska hiša

s trgovskim lokalom, zidana l. 1931, zelo ugodno naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 11.798. p

Hiša s pekarijo

ob glavni cesti. 10 minut od postaje Bled-Jezero, po ugodnih plačilnih pogojih naprodaj. — Polzve se v pisarni Konzuma, Ljubljana, Kongresni trg št. 2. (p)

Parcela

skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², naprodaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod poleg. Polzve se: Vižmarje 100.

Rodovitno posestvo

krasno, v bližini zdravilišča Rimske toplice — takoj prodam z inventarjem. Lahko se redi dve glavi živine. Poleg gozd in ca 250 lepih sadnih dreves. Cena 30.000 din. Primerno za upokojenca. Ponudbe na: Ulaga, Sv. Jurij ob Taboru. (p)

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Slovinci v Italiji pozor!

Kdor želi v Italiji prejemati »Slovenca« po pošti na svoj dom, naj sporoči trditi Giovanni Parovel, Trieste, Via fr. Denza 3. Mesečna naročnina za Italijo znaša lit 16,50 in naj se nakaže vnaprej na čekovni račun g. Giovanni Parovela števil. 11-1649. S tem se prihranijo stroški, naročniku pa takoj lahko postrežejo z listom. Seveda se mora pripomniti, da je poslan denar namenjen za naročnino »Slovenca«.

[Pohištvu]

Stole
dobite od 18 din dalje
in pohištvo po najnižjih cenah pri Josip Zorman, Breg št. 14. (b)

Prodamo

Pisalne mize
rabljene, prodam. Trgovina, Gospodarska c. 11

Sveža jabolka

kisla, sladka, debele hruške, slive kg po 3,25 din, franko voznina razpošilja po 50 kg G. Drechsler, Tuzla. (1)

KOLESA

najnovejši letošnji model v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Plinski štedilnik

kombiniran za kurjavo s plinom in premogom, se ugodno prodaja. Vprašati pri hišniku, Slomškova ulica 9. (1)

Original. francoska kolesa

AIGLON

Najboljši material, prvovrstno izdelana, fino in trpežno lakirana ter pokromana. Najlažji tek.

Model: Tour de France.

Viktor Bohinec, Ljubljana

Tyrševa c. 12 (dvorišče)

Najboljši trboveljski premog

brez prahu

koks, suha drva

L. Pogačnik

Behorčeva 3 Telefon 20-39

Konči Ahačič:

Trije tički

Luksov napad je naredil veliko zmedo.

Tako nemilo iz najlepših deteljnih sanj prebujena gospa županja je na vso moč cvčila. Gospa profesorjeva ji je usmiljeno obrisala in obvezala ranjeni smrček. Vsa preplašena gospodinja pa je urno prinesla posodo, v katero so lovili županjine solze. Nato je še vsa razburjena spravila črno zverinco v klet.

Prijateljice so se gostile z županjinimi solzami.

ki so jih med prijetnim kramljanjem natočile v čase in kupice nagnile prav do dna. Solze so namreč v Zajčiji najbolj čislana pijača. — Tudi Luksi si je v kletki pazljivo in zadovoljno oblikoval svoj smrček, da ne bi izgubil niti kapljice dragocene županjine krvi.

Stefan Zeromski:

27

Zvesta reka

Vse te okoliščine so ga odevale s čarobno kopreno in neodoljivo mamečim vonjem. Če je morala iz njegove sobice drugam, jo je obšlo takoj neizbežno hrepenenje. Kadar pa je morala k njemu, jo je nosilo kot vihar v sobico. Ko se mu je začelo povračati zdravje, se je vzdajala tudi v njenem telesu njegova moč. Tudi tudi skrbi zaradi nevarnosti so se povečale. Vsa duša je bila polna sladkih občutkov in hrepenenj, nenavadnega ognja, ki je plamtel iz dna srca. — sreče! Preživljala je svojo srečo in jo ljubkovala kot mati otroka. Stiskala je na srce, ki je gorelo v plamenih, te trenutke, ki so bežali; v svojem naročju jih je zibala in prosila, naj trajajo čim dalje, naj se nikdar ne končajo! Toda spoznanje sreče jo je še bolj vznemljalo in ji razodelo brezobzirno resnico, da čas poteka; še dan — noč, in jutrišnji dan bo morda že poslednji. Pa je spet planila izpodbuditi: kaj storiti? Kako bi našla rešitev? Spomnila se je očeta, in srce je zamrlo v nji. In pretehtala je tisočkrat ljubezen do očeta s točno mero svoje nove, nesrečne ljubezni. Ta povsem nepojmljiva sila, ta nič, se je pretvoril v vse in je vse požiral vase. Slišala je ljudi, kako so govorili o nji: ta Mija! Tako je končala! Stara, že znana stvar, običajna zgodba. Spetala se je z vstašem, ki se je vtihotapil na dvorec. Ničesar ni pazil nanjo, pa je porabila priliko. Brezdanja, neskončna muka, strašna sila ljubezni — in ta moč javnega mnenja, ki so jo imela v sebi te besede in reči! Kakšna okrutnost! Kakšna brezčutnost ljudi! Ogenj je butal v glavo, srce je kipeło kot divje.

Kaj storiti? — »Molči, pozabi! kakor učijo navadno starejše ženske. Vedela je, da ne bo

pozabila, ne našla izhoda. Ko pridejo ti dnevi, ki jih je zrla v mračni daljini, jo zadusi trpljenje. To najbrž znači zapoved: »molči, pozabi!« Kako naj pozabi to glavo, oči, ta nasmeh in zvok njegovih besed! Kje je moč, kje način, da bi pozabila? Vedela je, da ni take sile in je ne more nič na svetu ustvariti. Kajti kdo in kako naj iztrga iz srca ves njej svet, izruje vse, kar vlada temu svetu?

Sklepala je dalje... Čudežni načrti, docela neverjetni, zaradi katerih jo je malo prej spreletavala zana, so se ji zazdeli naravni, lahko izvedljivi. Toda še preden je potekel hip, je že zrasel in se dvignil zid resnice. Zaklepala so se vrata z desne in leve, in gluhi ječar, življenje, je metal okove na roke.

Kaj naj počne z ljubeznijo do očeta? Naj jo potepta, zavre? Pride ponoči in je ne najde več. Šečpan pa mu sporoči: tako in tako. Niso je ubili sovražniki in tudi vojaki je niso mučili — to bi prebolel oče v svoji vojaški naravi zaradi svete stvari in izročil Bogu v razsodbo, — marveč se je tako grdo spozabila z vstašem. Z njim je pobežala in se vlačila po svetu. In očetovska ljubezen, to globoko prirodno čustvo, enostavno kot dih — se je prikazala v tem hipu kot zlo, nasilje, tiranstvo! O, človek bi obupal, obupal! Kako naj sama razsodi o tem in razume! Zaletavala se je ob ta strašni privid, hoteč ga raztrgati in poteptati. Tedaj pa jo iznenada objame spomin in zagledala se je vanj. Divni vidiki so se prikazali. Odpotovala je z njim, s svojim možem, v daljine, tufe, srečne kraje. Ni več tistih ostudnih zločinov, ki se motajo ponoči po cestah, poljih in domovih teptane domovine, ter butajo ob okna in uničujejo ljudem spanje! Ni več ni izročena mukam ponižanja, prešlo je trpljenje zaradi sramote, nič več ne trepeče pred očmi tujih vojakov! In izprožila je roke v temo proti sreči, ki je bila tam za lahno priprti vrati.

Toda razširjene roke je lovila in lomila

usoda... Morala jih je povesti. Trenutno sanjarjenje, omama srečnih občutkov, slabost volje — so jo ponesli v carstvo polsanj, kjer se izpreminjajo neverjetne dozdevke in misli v resnico. Videla je ljudi, ki so govorili tuji jezik, zgodbe, neznane duši, zagonetke, ki se jih še nikdar ni dotaknila misel, je gledala. In človeške obraze, načine zgradb, barve poljan, drevede in gaje je zrla v solnčnem, zaslanjem kraju. Tja — daleč — jo je vodila pot z njenim gospodom knezom...

Vse bolj jasno in blizu ji je postalo nocojšnji pomladni večer. Ko da je sapica lovila besede iz stisnjenih ustnic, jih prenašala in jim dajala zvoke, ki jih ni bilo v stisnjenih prsih. Knez je ležal napol na oknu in zrl preko zapuščene vrta. Z blaženim nasmehom je izpregovoril:

»Če bi ne bilo vas, bi že ležal pod to mokro zemljo. Preko mene bi zrastle mlada trava.«

»Bi bilo vsaj nekaj haska od vas. Tako pa ni drugega ko sama pokora in križ z vami.«

»Res je. Moskovski zrebec bi se vsaj nagrizel, napasel. Tako pa res ni drugega z menoj kot križ. Sicer sem vas pa dostikrat prosil, da me odpravite na drugi svet. Pa ni hotel nihče. Še tisti dragonski poročnik ne.«

»Gotovo ste namenjeni za višje svrhe, name ne in cilje.«

»Za višji cilj — in sicer leseni.«

»Oh, spet pričujete s tistimi svojimi marjami! Vedno kažete s prstom na ta vaš slavo-lok.«

»Jaz? Kako?«

»To bi pretakale solze razne kneginje, če bi izvedele, da ste se kuhali v kadi na suhem. Sreča, da ne bodo tega nikdar izvedele, ker bi se vtopleli v potokih solza...«

»Komur je usojeno, da bo visel, se ne utopi.«

»Oh, vešala pa vešala! Saj smrt sploh ne mara za vas; sicer pa naj bo, kakor hoče, vendar pa ne bo nič z vešali.«

»Ako me boste še naprej ščitili tako pred smrtjo, se me res ne bo lotila.«

»Naprej! Ta vaš »naprej« bo trajal še — morda dan, dva, morebiti še teden dni, ali celo dva. Kako pa naj vas potem ščitim, ker se odpravljate od nas.«

»Z besedami me ne prestanite silite z dvorca.«

»Kakopa. Pa sem res zelo negotoljubna ženska. V jedilni shrambi vse prazno, da kar tuli, in glej ga izenada gosta — in povrh še knezal«

Odrowaž je trudoma dvignil glavo, se okrenil in se zagledal v drugo smer. Dobro je vedela, da so se mu vdrla debele solze iz oči na hrupavi zid pod oknom. In stisnilo jo je v grlu. Njene neoprezne besede so se zasekale v prsa kot zobci žage. Sprva se je nekoliko zlobno nasmehnila, potem pa ga je, ko sama ni vedela, kaj bi počela, v zadregi pogledala. In obšlo jo je silno genjenje; zazdelo se ji je, da je notranji žar objemal celo lase nad čelom, pa je položila svojo roko na njegovo ramo. Ni se ga dotaknila s prsti, pa je že spoznala, da jih ne more več umakniti. Potresla ga je malo za ramo, pa ni okrenil glave. Solze so mu še neprestano kapale iz oči. Tedaj pa ni mogla več premagati, in dvignila je drhtečo roko in ga začela gladiti po dolgih, svetlih, črnih lasih. Tolažila ga je kot razjokanega otročka in mu šepetala polno blagih, plašnih in tihih besed. Pa se je sklonila, se spretnila vsa v smeh in ga začela poljubljati po belem čelu rahlo in nežno kot cvet, ki se ga človek ne more ne nagledati, ne navonjati. Ustnice same so ga naposled privlele k sebi. V ljubavnem vznemljenju so šle ustne po njegovih lasnih kodrih. Dolgo ni okrenil glave, in ga prevzel začudenje in tudi osvojilo ga ni njeno početje. Njegovo srce se je pogrezalo v globoki bridkosti, in ni se začudil, ne razveselil. Ko je dvignil oči, so bile še vedno polne solz.

Št. Rupert — paradiž Dolenjske

V prelepi Mirenski dolini, dolini gradov, leži starodavni Št. Rupert, paradiž Dolenjske, kakor ga je že Valvazor imenoval, tako zaradi lepote kraja kakor tudi zgodovinske znamenitosti. Obdajajo ga živahno razrezani griči, okraščeni z belimi cerkvami. Z gričev vabijo prijazne zidance, ki nudijo ne le uteho po hudi poletni žej, temveč tudi lep razgled po okolici.

To valovito dolino prerežeta na eni strani reka Mirna, čez sredino pa hitro tekoča Bistrica. Na jugu obsega široko dolinsko dno ob Mirni, pokrito z vlažnimi travniki in logom, na severu pa sega v hribovje do višine 800 m pod široko gozdno Jato.

Št. Rupert, sredi rodovitnega polja, je omejen na ravno in bližnje prisojne griče. Sredi vasi se dviga 70 m visok stolp mogočne 500-letne gotske cerkve. Sedež nekdanje šentrupertske prafare, ki je mati šestih današnjih fara. Pred cerkvijo se razvija prostorni trg, kamor se stekajo okoliške ceste. Ljubkost kraja in vabljivost okolice priključijo vsako leto številne letovišarje, da se tu odpočijejo in naučijo lepote Dolenjske.

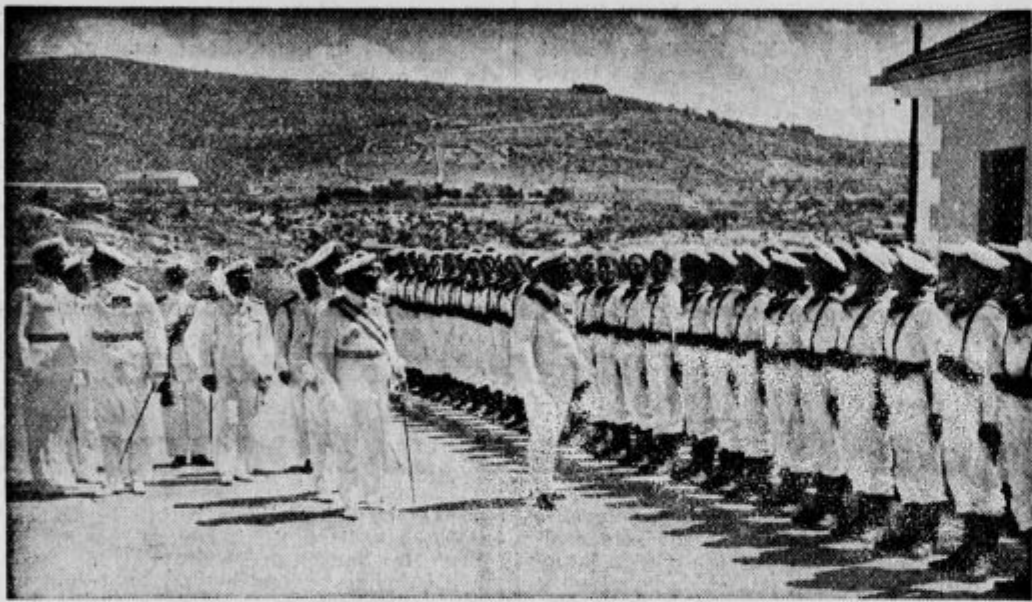
Bližnji grički, posejani s številnimi cerkvami, pričajo o goreči verski prepričanosti naših prednikov. Nad vsemi kraljuje po svoji lepoti baročna cerkev sv. Frančiška Ks. na Veseli gori. Pod oskrbo jezuitov je bila tu sloveča božja pot, kamor so se zatekali romarji iz vse Dolenjske, Stajerske in celo Hrvaške. Za vlade Jožeta II., ki je pregnal jezuite, pa je cerkev izgubljala pomen božje poti. Danes pa se k njej ponovno vijejo številne prošnje procesije. V spomin na kugo, ki je divjala tu v 16. in 17. stol., stoji ob cesti med Trzličem in Št. Rupertom še danes zelo ob-

iskana, sloveča božjepona cerkev sv. Roka, zgrajena v preprostem gotskem slogu. Sredi vinskih gor in dolin pa se dviga mogočna cerkev sv. Barbare, zgrajena že v 15. stoletju.

Kot nam zvoniki teh številnih cerkva pričajo o veseli naši preteklosti, pa nam stolpiči mogočnih gradov govorijo o bolesi in trpljenju naših prednikov. Prav naša dolina se upravičeno nazivlje dolina gradov, dvigajočih se na več ali manj naravno utrjenih gričih in holmih, katerih gospodarji so bili tuji. Zgodovinsko najbolj pomemben je grad Škrlevo, ki se že leta 1044 omenja kot last svete Heme, grofice v Krki na Koroškem. Med poznejšimi gospodarji slove grofje Auerspergi, danes pa je v posesti graščakinje Piesch. Na ravni blizu železniške postaje pa kraljuje že stoletja star grad Rakovnik z Dobom. Med leti 1198—1222 je bil last šentpavelskega samostana na Koroškem, pa je prešel v roke rodovine pl. Barbo. Sredi raztresene vasi Trstenik se na gričku, pol ure oddaljenem od Mirne, dviga grad Kot, nekdanji last vitezov Ravbarjev, katerega je leta 1858 kupil dr. Primož Dolar. Na kraju občine pa se dviga na pobočju na levem bregu Mirne grad Zagorca. Pripadal je prvotno mirenski gospoščini, prešel na stiškega opata, danes pa mu gospodarji daleč na okrog ugledni kmet Andrej Kržič.

Cudovita prirodna urejenost šentrupertskega kraja, tako ljubka okolica, bogata po svojih zelenih gozdovih, polna rodovitnih vinskih gor, je eden najlepših delov slovenske domovine, pa tudi ponos našega ljudstva. Pridite in ogledajte si Št. Rupert v nedeljo, 31. julija, ko bo tam velik jubilejni prosvetni tabor.

Italijansko vojno brodovje v naših vodah

Poveljnik italijanskega brodovja, viceadmiral g. Ricardi s poveljnikom naše mornarice viceadmiralom g. Poličem v spremstvu častnikov ob častni četi mornarjev v Šibeniku

Slovenj Gradec napreduje

Dne 24. julija je praznično lice Slovenjegrada v zastavah, cvetju in zelenju pričalo, da doživlja nekaj izrednega. Po težkem naporu in žrtvah pionirjev naše, zaradi zadnje komasacije znatno povečane občine s predsednikom občine gospodom dr. J. Picejem na čelu, se je končno vendarle uresničila ideja, imeti lepo kopališče. Na ta dan se je odprlo kopališče in še nekaj, kar je za naš kraj prav tako važno: blagoslovljen je bil nov most čez Mislinjo.

Ob pol sedmih je mariborska železnižarska godba zaigrala budnico in naznanjala prebivalstvu veliki dan ko ima Slovenj Gradec sprejeti po enem letu zopet odličnega pokrovitelja teh svečanosti, g. bana dr. M. Natlačen. Po sv. maši je bil pred mestno občino godbeni koncert. Do desetih je že zagnala glavni trg in Cesto kraljevič Andreja tisočglava množica domačinov, okoličanov in tujecev-letoviščarjev. Ob pol 11 je bil pred mestno občino sprejem g. bana. Godba je zaigrala državno himno. Nato je deklica Slivnikarjeva po priručnem pozdravu izročila pokrovitelju šopek lepih rdečih nageljev. V iskrenih in jedrnatih besedah je mestni župan g. dr. Picej pozdravil g. bana in se mu zahvalil za tako izdatno pomoč. V znak hvaležnosti mu je poklonil lep album slik. G. ban se je po zahvali za pozdrave posebno pohvalno izrazil o g. dr. Piceju, ki je s svojo vztrajnostjo in uvidenostjo oživil 60-letni sen Slovenjegrada.

Nato je bila blagoslovitev mosta čez Mislinjo na severnem delu mesta. Most je krasna zgradba in je veljal nad 400.000 din. Po svoji konstrukciji in lepi izdelavi se res lahko kosa z najlepšimi mostovi naših mest. Ponosni mlaji in zeleni venci so ga krasili. G. Ivan Smolčnik, trgovec in odbornik mestne občine, se je v imenu okr. cest. odbora priručno zahvalil pokrovitelju in tudi vsem, ki so k temu kaj pripomogli. Nato je dekan msgr. Fr. Kr. Meško, naš veliki pisatelj, s toplimi besedami polagal vsem prisotnim zavest skupnosti. Tudi na g. bana je naslovil prav iskrene besede. On je vodil tudi duhovna opravila. Preden je g. ban dr. Natlačen odprl most, je spregovoril bodrilne besede, ki naj bi res zgradile trden duhovni most tudi med nasprotnimi bregovi našega prebivalstva, most ljubezni in bratske skupnosti. Naglasil je velik pomen te zgradbe tudi z ozirom na našo severno mejo, od katere smo oddaljeni le 13 km.

Otvoritev kopališča

Po slovenski blagoslovitvi mostu je vse občinstvo hitelo na kopališče. Tudi tu so nas pozdravili mlaji in venci. V državnih barvah okrašena tribuna za častne goste je nudila krasen razgled po vseh kopaliških prostorih. Po blagoslovitvi je govoril o pomenu in važnosti kopališča mestni svetnik g. Jakob Soklič, župnik v Slovenjem Gradcu. Zdrav duh v zdravi telesu se mora vzgajati v naši mladini, ki bo obiskovala to kopališče. Nato je v zahvalo dobrotnikov tega kopališča spregovoril obč. svetnik g. M. Tome. Posebno naklonjenost je pokazal za to zgradbo pok. Fr. Ks. Potočnik, tovarnar usnja. On je dal po svoji oporoki brezplačno zemljišče. G. Tome se je zahvalil tudi vsem ostalim, ki so pripomogli do uresničenja naših idej: g. ban. inž. dr. Mačku, ki je izdelal načrt, dalje podjetniku g. Greinu, ki je vodil ta dela, in vsem ostalim. Poudaril je, da je to za naš kraj velik korak naprej v zgodovini Slovenjegrada.

Nato je kot zadnji govoril pokrovitelj g. ban. Poudaril je, da je vse to res plod dela neumorne in podjetnega gospoda župana in občinskega ter cestnega odbora. Orisal je položaj kopališča — pod smrekovim gozdičem, med travniki na levo in desno, ob vznožju zelenega Pohorja. Lepšega prostora si ne bi mogli misliti. Nato je podal tehnično poročilo o tem kopališču, ki je združeno z najmodernejšimi športnimi in kopalnimi napravami. V svoji velikosti odgovarja potrebam Slovenjegrada. Narejeno je po vseh pravilih športa in higijene in je zgrajeno po najmodernejših načelih. Oris tega kopališča je v kratkem: dolžina 33,33 m, širina 12,5 m, globina 1—3 m. Zelenobetonski bazen je preplešan z vodno barvo. Je to prvi bazen v Sloveniji, ki je zgrajen tako, da se lahko kosa z najlepšimi kopališči naše širne domovine. Na zadnji strani kopališča so skupne garderobe, celice za preoblačenje. Ob vodu je blagajna in restavracija. Ob bazenu je betonski tlak v širini 2 m. Na gornjem koncu pa je majhen otroški bazen z globino 40—50 cm. To bo ena najbolj privlačnih naprav za tujece. G. ban je končal s besedami: Želim, da bi ta naprava koristila mladini, prinašajoč ji telesnega okrepitja, razvijajoč duhovne sile, da pa ne bi nikdar eluzija nemoralni.

Popoldne je bila ob kopališču veselica, kjer so domačini in okoličani dajali duška svojemu navdušenju in zadovoljstvu.

Slovenski inteligent!

Če ljubiš narod, iz katerega si izšel, izkaži mu spoštovanje, ki mu ga dolguješ! — Zato pridi tudi ti v nedeljo, dne 31. julija 1938, v Šoštanj na narodni tabor!

Pogled na pristavo Zavetišča sv. Jožefa. Na desni gošpodarsko poslopje, v sredi upravno poslopje, prav na levi vogal drugega gošpodarskega poslopja.

† Lovro Horvat

V sredo ob pol 10 dopoldne je v Kamniku umrl v 75. letu starosti znani koroški rodoljub in zaslužni javni delavec g. Lovro Horvat. Rojen je bil v Bistrici v Rožu, po starših pa je bil kranjskega rodu. Pri stricu Zornanu, župniku v Nevljah, se je v dijaških letih navdušil za narodno stvar in je vztrajal na učiteljsku kljub temu, da je zaradi ustanovitve slovenskega pevskega društva in razširjanja Einspielerjevega »Mirac« dohival ukore. Služboval je v Kosezah ob Zili, v Gorjah in Čačah, kjer je posvetil svoje moči in znanje ljudstvu in ga učil sadjarstva, vrtnarstva in čebelarstva. Povsod je tudi ustanavljal pevske zbornice in zbiral narodne pesmi ter jih pošiljal zbirateljem za njihove zbirke. Tako ima na primer Oskar Dev nekaj biserov svojih zbirk vprav od Lovra Horvata.

Nemško-nacionalni krogi so mu neprestano delali težave, posebno odkar je po smrti Fr. Ellerja, župnika na Zili, ostal edini slovensko misleči učitelj med Slovenci na Koroškem. Nemško-nacionalno časopisje se je zaletavalo vanj in doseglo, da je bil od Zile, kjer je deloval 23 let, premeščen v nemški Pontafel ob italijanski meji, tam pa so Nemci spet zahtevali njegovo premestitev, češ da slovenski učitelj ne more vzgajati nemških otrok v nacionalnem duhu. Šolski nadzornik mu je ponujal razna dobra mesta v nemškem delu Koroške, a jih ni hotel sprejeti. Končno je le dobil mesto nadučitelja v slovenski Globasnici. Leta 1918 je bil imenovan za nadučitelja v Prevaljah ter je nastopil službo že pod jugoslovansko vlado ter je tam preosnoval šestrazredno nemško šolo v slovensko. Pa tudi tu ga je dosegel poslednji udarec nemških nasprotnikov. V maju leta 1919 je udril Volkswehr v Prevalje in oropal šolo in stanovanje. Leta 1922 je bil upokojen, nato pa se je naselil v Kamniku, kjer je na svojem posestvu gospodaril, vrtnaril in pisal. Izdal je tudi zbirko koroških narodnih pesmi.

Ob krsti vzornega slovenskega rodoljuba in dobrega družinskega očeta žalujejo soproga ga. Terezija roj. Ušan, sinova Lovro in dr. Mirko ter hčerke Marija, Eml. por. Michaelis-Farrington in Rezika por. Bravard.

Pogreb zaslužnega šolnika in kulturnega delavca Lovra Horvata bo v petek, 29. julija ob 5 popoldne na farno pokopališče na Zalah. Naj mu bo ohranjen trajen spomin, Zalujočim naše iskreno sožalje!

Smrt domačega umetnika

Mošnje, 27. julija. Včeraj smo izročili materi zemlji truplo 76-letnega uglednega posestnika, svoječasnega župana bivše občine Mošnje in veččega kiparja g. Janeza Resmana p. d. Reznikovega očeta iz Gorice. Rajni je bil oče radovljiskega župana in ravnatelja mestne hiralnice g. Franca Resmana in brat pred par leti umrlega g. Vinka Resmana v Radovljici. Kako zelo je bil priljubljen in spoštovan, je pričal njegov pogreb, kakršnega Mošnje še niso doživeli. Častna četa gasilcev iz Mošenj in Radovljice ga je spremljala na zadnji poti, dalje mošenjska šolska mladina, ki ji je bil kot skrbni oče, zastopniki Prosv. društva Mošnje, čigar edini še živeči ustanovni član in do 40-letni velezaslužni predsednik mu je bil, v vseh zadevah najboljši svetovalec. Za kredo pa je šla velikanska množica njegovih prijateljev in znancev ob blizu in daleč, saj ga brez dvoma ni imel sovražnika. Pogrebne obrede je opravil radovljiški dekan g. Jakob Fatur ob asistenci 7 duhovnikov. Združeni pevski zbori iz Radovljice, Mošenj in Brezja pa so mogočno zapeli pred hišo zalošci, v cerkvi in na pokopališču, saj je bil pokojnik velik ljubitelj lepe pesmi. Ob odprtem grobu so se od njega v lepih besedah poslovili radovljiški dekan g. Fatur, ki je orisal življenje pokojnika kot zgled skrbnega gospodarja svojim občanom, velikega kulturnega delavca na vseh poljih, skratka človeka, ki je bil vsem vse. V imenu krajevnega šolskega odbora v Mošnjah je spregovoril šolski upravitelj g. Dacar, za njim pa pokojnikov ožji prijatelj g. Jan iz Podhoma pri Gorjah, poudarjajoč njegove zasluge in splošna prizadevanja za blagor svojih občanov, zlasti v najtežjih vojnih letih. Res blaga duša je bil naš pokojni Resman, globokoveren mož in veskoki vnet pristaš bivše SLS in sedanje JRN in v tem duhu je vzgojil tudi vseh svojih 7 otrok. Če pa si, dragi bratec, že hodiš križem naše lepe domovine mimo ljubkih križev in kapelic in stopiš se v kako cerkev, zlasti v radovljiški dekaniji, pa si se gotovo zadivil ob lepih kipih in drugih rezbah, ki jih je večinoma ustvaril vse njegova umetniška roka, ki v teh umotvorih nikdar ni mirovala. Vsa kiparska dela v domači župni cerkvi in večina tudi pri njeni podružnici na Brezjah, zlasti krasno rezbana glavna vrata, ki jim daleč naokoli ni enakih, so izpod njegovega diletta. Velik talent je bil v tem poklicu, vse je izdelano tako skrbno in natančno, iz vsakega diha cela njegova duša in ljubezen, ki jo je do vsega gojil. Zda pa je svoje življenjsko delo dokončal in odšel k svojemu nebeškemu Mojstru po plačilo. Nismo v dvomu. Prejel si ga v polni meri, kot si ga zaslužil. Počivaj v miru!

Lepa slovesnost v Mestnem logu

V sredo zjutraj je bila v Mestnem logu priručna slovesnost, katere se je udeležilo tudi lepo število Trnovčanov. Zavetišče sv. Jožefa, ki ima poleg velikega števila hiralcev v svoji oskrbi tudi skoraj 200 umobolnih, mora preživljati vsak dan okrog 600 ljudi. Tako veliko število zahteva seveda veliko gospodarstvo, ki je bilo dole deloma raztreseno po okolici Ljubljane, deloma pa tudi v mestu na Vidovdanski cesti. Brez pritiška mesta pa se je vodstvo zavetišča sv. Jožefa

Jubilej našega zvestega naročnika

višji pol. stražnik v p., ki je hkrati tudi že 20 let naš naročnik. Naš jubilar se je rodil v Družinski vasi pri Beli cerkvi, po dovršeni ljudski šoli je šel v Zagreb, kjer se je izučil za črkostavca pri Schul-tzu, obenem pa je dovršil strokovno šolo.

Danes praznuje na Vinjem vrhu pri Beli cerkvi na Dolenjskem 60-letnico svojega rojstva g. Franc Gričar. Nato je odšel v Trst, kjer je stopil v finančno službo, kjer je služboval tri leta do 1899, nato pa je bil vpoklican k vojakom, in sicer k 17. pp. v Celovec. Dosegel je čin narednika, nato pa jo leta 1902 vstopil v policijsko službo v Trstu. Ko je bila leta 1913 policija v Ljubljani poddržljana, je prišel v Ljubljano. Leta 1923 je bil po starem zakonu upokojen zaradi bolezni kot višji policijski stražnik. Bil je namreč sedemkrat operiran. Leta 1925 mu je umrla žena, s katero je živel dolgo v srečnem zakonu in ki mu je porodila 4 otroke, od katerih je Franciška sedaj uradnica pri Poštni hranilnici v Ljubljani, sinova Rudolf in Josip sta strojna mehanična vodnika pri vojni mornarici, najmlajša hčerka Marija pa je letos maturirala na meščanski šoli v Smibelu. Kljub svoji skromni pokojnini, s katero se težko preživlja, je torej svoje otroke skrbno vzgojil, in sicer v dobrem krščanskem duhu. G. Gričar še danes trdno dela, da se more ob svoji pokojnini vsaj za silo preživeti, je pa vendar naš stalni naročnik in vnet bralec. G. Gričarju ključemo ob njegovem jubileju: »Bog ga živi še dolgo vrsto let«

Jakličev dom

V Dobropoljah nameravamo postaviti Jakličev dom.

Kdo je bil Jaklič? — Vzoren katoličan, plemenit človek, naš priljubljen ljudski pisatelj, znan vsem Slovincem, velik narodni organizator, zlasti odlični posepešatelj združništva, ki je ustanovil skupno z dr. J. E. Krekom prvo rajfajznovo v Sloveniji, in sicer v Dobropoljah. Bil je tudi vzoren krščanski učitelj in vzgojitelj, soustanovitelj Slomškove družbe (zveze). Bil je požrtvovalen in skrben dravni in deželni poslanec.

Temu velikemu in za vse slovenski narod velezaslužnemu možu hočemo postaviti trajen spomenik v njegovem rojstnem kraju v Dobropoljah. Ta spomenik ne bo iz bron, temveč veličastno poslopje, v katerem bodo razne prosvetne, dobrodelne in druge koristne naprave.

Dne 21. avgusta bomo blagoslovili vogelnf kamen Jakličevega doma. S to slovesnostjo bo združen tabor fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Vse prijatelje in znance pokojnega Jakliča in prijatelje naše mladine opozarjamo na to slovesnost in jih vabimo, da se je udeležijo.

Odbor za Jakličev dom.

— Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju z uporabo naravne »Franc-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Gasilska slavnost v Sodražici

V nedeljo, 31. t. m., bo trška gasilska četa v Sodražici praznovala tridesetletni jubilej, kar se je ustanovila na pobudo bivšega župana g. Lovrenčiča Antona. Novo ustanovljena je dala pobudo sosednim občinam in vsem za ustanovitve novih društev, tako da je danes v občini 5 gasilskih čet. V teh tridesetih letih je četa z vso požrtvovalnostjo preprečila večje požare, a vsak požar se ji je posrečilo omejiti. V nedeljo priredi slovesnost s sv. mašo, ki bo ob 10, potem se nadaljuje po programu, ki je prav pestro sestavljen.

Vabimo vse prijatelje, dobrotnike in ustanovitelje na slavnost z željo, da se tudi vsaj bližnje čete udeležijo proslave.

odločilo, da bo umaknilo vso ekonomijo iz mesta že iz higienskih razlogov. Lani in letos se je gradila res vzorna pristava ob cesti v Mestni log, kjer bo združeno vse gospodarstvo zavetišča. Vsa gradbena dela je res solidno in okusno opravil stavbenik M. Cirk v Trnovcu. Prietava sama sestoji iz štirih poslopij. Na razsežnem dvorišču stojita vzporedno drugo ob drugi dve gošpodarski poslopiji, med katerima stoji dvonadstropno upravno poslopje. Vse te zgradbe pa zaključuje remiza. Eno od gošpodarskih poslopij je v pritličju urejeno v vzorne svinjake z vsemi potrebnimi pripravljalnimi prostori in kletmi. V drugem gošpodarskem poslopiju pa je hlev za goveda in konje. Obe gošpodarski poslopiji imata visoko ostrežje, tako da se zdi, da sta enonadstropni. V obeh podstrešjih so razsežne shrambe za krmo in stello. Ličnost zgradb povzdiguje zlasti to, da je ostrežje postavljeno na masivnih betonskih stebrih, ki segajo od pritličja navzgor, medtem ko so vmesne stene izdelane iz lesa, ki je okusno okrašen z odprtiami v narodnem slogu. Velikost obeh gošpodarskih poslopij je precejšnja, saj meri vsako po 70 m v dolžino in 12 m v širino. V upravnem poslopiju, ki je dolgo 40 m in široko 9 m, pa vzbujajo posebno pozornost okusno izdelano stopnišče s stebri. V pritličju so kuhinje in pisarne, jedilnica in druge pritlikline. V prvem nadstropju je jedilna kapela in potrebni stanovanjski prostori. V drugem nadstropju pa so učilnice za slaboumne. Remiza je tudi dolga 70 m in je pritlična, tu so shrambe za vozove in avtomobile, drvarnice in potrebne delavnice.

V sredo dopoldne je škof g. dr. Gregorij Rožman blagoslovil kapelo in ostala poslopja. Vse posestvo je lepo ograjeno in že od daleč s svojo ličnostjo vzbujajo pozornost. Po blagoslovu je škof dr. Rožman opravil v kapeli prvo sv. mašo, pri kateri so bili navzoči tudi številni Trnovčani. Za blagoslovitev so bila vsa poslopja lepo okrašena, kar je še bolj povzdiguvalo vsjo slovesnost.

Kaj pravite?

V času, ko se toliko piše, da smo in da moramo biti vsi enakopravni, pa gotovo krog tega še vedno ne vedo ali, bolje rečeno, ne vedo vedeti. Med te spada tudi »izvršni odbor I. zemaljske znanstvene izložbe u Beogradu«, ki te dni razpisuje obrtnikom v Sloveniji poziv, naj tudi oni pošljejo na razstavo jugoslovanskih obrtnih izdelkov izdelke slovenske obrti in umetnosti ter prilaga prijave, ki jih je treba izpolniti. Ta poziv in te prijave pa so izključno v srbohrvatskem jeziku, čeprav je tudi slovensčina državni jezik in bi se spodobilo, da bi nam gospodje svoje želje sporočili v našem jeziku, če na nas računajo. Jako čudno razumejo gotovo gospodje v naši državni prestolnici enakopravnost, ko prezirajo naš jezik, ki je jezik slovenskega državnega naroda, medtem ko bi bržda napravili zelo začudene, če ne naravnost ogorčene obraze, ako bi jih mi vabili na razstavo v Ljubljano v slovenskem jeziku. Treba bo enkrat v tem oziru napraviti red, da se bo vsakdo v naši državi navadil spoštovati naš jezik in naš narod.

KINO SLOGA Tel. 27-30

Grandiozen film divjega in napetega lova za zločincem, ki je toliko brezobziren in kruten, da izdaja tudi lastne tovariše, če to zahteva plen — Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 uri

POSEBNOST!

Pri vseh predstavah predvajamo 3 žurnale!

POSEBNOST!

Koledar

Petek, 29. julija: Marta, dev.; Beatrika, muš.
Sobota, 30. julija: Abdon in Senen, mučenca; Judita, mučenka.

Novi grobovi

† V Pamežah je umrl Vinko Vrbnjak, edini sinček g. inž. Vinka Vrbnjaka, posestnika, bivšega župana in člana banskega sveta. Naj se veseli med nebeskimi krilatci! Žalujemo staršem ob bridki izgubi naše globoko sožalje!

Dr. Grebenc Anton

zopet ordinira

— Prosimo vse župne urade, da bi nam posredovali čimprej štev. 27. in 28. tednika »Domoljuba«, ako ga jim je kaj ostalo. Pošljite nam, prosimo, gornje številke »Domoljuba« čimprej, da bomo mogli ustrediti novim naročnikom, ki žele tudi »Domoljubove« št. 27. in 28. — Uprava »Domoljuba«.
— Ruska kapelica pod Vršičem. V nedeljo, dne 31. julija, ob 11 dopoldne bo v ruski kapelici pod Vršičem slovesna služba božja. — Odbor Ruske Matice v Ljubljani.

— Radio Ljubljana. V soboto, 30. t. m. bo ob 23. poročala o pripravah za XX. jubilejni mednarodni katoliški kongres gđe. Minka Komanova, nato pa bo režiser g. Milan Skrbinek recitiral »vod« »Krst pri Savici« v esperantu. Celotna pesnitev pa bo izvajana na slavnostni akademiji dne 7. avgusta ob 20.30 v frančiškanski dvorani. Prireditve vodi g. Milan Skrbinek.

— K elektrifikaciji Dolenjske. Skupno s KDE in drugimi dolenjskimi občinami se je udeležila mestna občina Novo mesto akcije za najetje posojila v znesku 7.000.000 din pri Pokojninskem zavodu. Na novomeško občino odpade posojilo 2.180.000 din. S tem posojilom namerava Novo mesto izvesti elektrifikacijo dolenjske metropole.

Brezkonkurenčne Lutz-pečl.

— Vojvoda Kentski obišče Cavitat. Iz Cavitata pri Dubrovniku poročajo, da je prihodnje dni tam napovedan obisk vojvode in vojvodinje Kentske, ki sta zdaj v gosteh pri knezu namestniku na Brdu. Visoka gosta se bosta v Cavitatu nastanila v vili Banac ter se tam nekaj dni zadržala.

HARRY BAUR

SKRIVNOST RDEČEGA MORJA

(Les secrets de la Mer Rouge)

— XVI. višarsko romanje bo v soboto, dne 6. avgusta. Priglasilo se je 560 romarjev, novih ne moremo več sprejeti. Posebni vlak odpelje iz Ljubljane 6. avgusta zjutraj ob 7.30. Romarji potujejo s kolektivnim potnim listom. Zvečer bo pridiga, nato procesija z baklami. Naslednje jutro ob 5 skupno obhajilo, pridiga in sv. maša. Pri verskih svečanostih bo ljudsko petje. Bakle dobijo romarji na vlaku po 1 din. Vrnejo se v Ljubljano 7. avgusta popoldne ob 5. Romarji imajo tudi od vstopne postaje do Ljubljane polovično vozno. Na svoji postaji kupijo celo vozovnico do Ljubljane, katere ne smejo oddati, temveč velja za vožnjo nazaj, kupiti pa morajo tudi rumeno izkaznico na vstopni postaji K 13, ki velja 2 din. Priglasenci naj dvignemo izkaznice, po možnosti naj opravijo tudi spoved že doma.

Gregoričev »Borosan«, najboljši prašek za masažo. Zadrževajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— Aljažev klub obvešča prijatelje planin, da bo v nedeljo 31. julija sv. maša ob 6 na Kredarici, ob 9 v Kamniški Bistrici in na Vel. Planini, ko bo blagoslovljena nova planinska kapela. Stalna služba božja je na Kofcah in na Mrzlem studencu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice.

— Izpred malega senata. Pred malim kazenskim senatom je bil včeraj obsojen zaradi zločina vlogne tatvine v Zg. Bitnjah rojeni 40 letni Polde Debeljak, stanujoč v Primskovem ter v izgubo častnih državljanških pravic za tri leta. Debeljak je 24. junija letos vlomil v Demšarjevo hišo v Logu, občina Zmicec nad škofjo Loko, pri belem dnevu, ko so bili vsi domači z doma pri poljskih delih, ter jim je odnesel 1037 din gotovine. Debeljak je vlom priznal, izgovarjal pa se je, da mu je pri vladu pomagal neki neznan »vandrovec«. Debeljak je kazen sprejel.

— Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani priporoča naslednje knjige po izredno znižanih cenah: Baudrand Barthol. P.: Die innerliche Seele oder Wegweiser zum

Iz veličastne trilogije človeštva: milijonski velefilm

Paul Muni **Dobra zemlja** Luise Reiner
Kino Matica Radi ogromne dolžine filma so predstave ob 16, 19 in 21.30 uri!

wahren Leben in Christo, 189 strani, vez. 20 din; Berg-hofer Andreas Franz Dr.: Edelmann und Gottesknecht, 292 strani, vez. 30 din; Dimmler Emil: Der Orden der frohen Kinder Gottes, 112 strani, vez. 18 din; Hagge-ney Carl P.: Der göttliche Bräutigam, 238 strani, vez. 25 din; Huger Oeorg Sebastian: Vom Christentum zum Reiche Gottes, 175 strani, vez. 18 din; Knapp Otto: Der katholische Mensch, Laiengedanken zur Lebens-führung, 146 strani, vez. 25 din; Dr. M. Kreuser: Gott, Geist und Wahrheit, 227 strani, vez. 18 din; Dr. M. Kreuser: Mensch, Würde und Kraft, 179 strani, vez. 18 din; Küven Carl: Seele in Erwartung, Christliches Stundenbuch, 178 strani, vez. 20 din; Mönnichs Th.: Inneres Leben, Unterrichte und Lesungen, 232 strani, vez. 20 din; Scholl Kaspar Dr.: Jungfräulicheit ein christliches Lebensideal, 237 strani, vez. 15 din.

— Kdo gre še zraven? Izrabite izredno ugodno priliko, privoščite si velezanimivo poučno 9-

dnevno potovanje po Italiji! Samo znamenite kraje omenimo: Trst, Benetke, Padova, Gardsko jezero, Milan, Bologna, Loreto, Neapelj, Rim, Assisi, Firenze, Gorica. 18. do 26. avgusta. Skrbno izbran spored, preizkušen izletni vodja Nov, moderen, udoben izletniški avtobus. Cena 800 din, z brzovlakom 600 din. Vpisovanje do 7. avgusta. Za spored in navodila se prijavite takoj »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Ljubljana

1 V mestni župniji sv. Jakoba bomo praznovali v nedeljo, dne 31. julija župnega patrona sv. Jakoba. Sv. maše se začne ob 5. Ob 6 bo govor in sv. maša pred Najsvetejšim. Ob 10 govor in slovesna sv. maša. Ob 7 zvečer govor in slovesne litanije. Ta dan bo tudi darovanje za cerkvene potrebe. Vabimo vse, da pridete počastiti sv. Jakoba, obenem pa si boste ogledali krasno prenovljeno cerkev od zunaj, ki jo hvalijo in občudujejo vsi, ki so jo videli. Tu v resnici delo hvali mojstra. Ob tej priliki se boste čudili tudi mojstrovini našega Plečnika, ki je tako posrečeno prenovil Marijino znamenje na trgu sv. Jakoba.

1 Maša zadušnica po pok. g. Karli dr. Šaplovi bo jutri, v soboto, ob pol 8 v frančiškanski cerkvi.

Brezkonkurenčne Lutz-pečl.

1 Članice dekliških krožkov ljubljanskega okrožja. V dne 13. in 14. avgusta bo v Mariboru proslava 20 letnice Jugoslavije. Glavni program bo 14. avgusta. Vabimo vse članice k udeležbi in prosimo, da se takoj prijavijo svojim krožkom, ki naj sporoče število in imena udeleženk na naslov: Vodstvo dekliških krožkov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. VDK mora število in imena udeleženk prijaviti Prireditvenemu odboru najkasneje do 1. avgusta. Zadeva je torej nujna! — Članice in mladenke potujejo skupaj 14. avgusta zjutraj. Točna ura bo pravočasno objavljena. — Vodstvo dekliških krožkov.

1 Mojstre in obrtnike kakor tudi vse prijatelje obrtnega in rokodelskega stanu ter pomočnike in razence vabi Društvo rokodel. mojstrov v Ljubljani, da se udeležijo proslave 20 letnice Jugoslavije v Mariboru. Ta proslava je velike važnosti za nas vse, zato je tudi naša dolžnost, da se je udeležimo v kolikor mogoče velikem številu. Vsak, kdor se želi udeležiti te proslave, naj se prijavi pri Društvu rokodelskih mojstrov v Ljubljani in sicer v popoldanskem urah pri Upravi Rokodelskega do-

v edinstveni, močnejši vlogi orjentalnega, mogočnega v fantastični dramli iz kraljevine tajin-skega vzhoda Borja morskih roparjev na življenje in smrt, lov na prekrasne bisere, pustolovščine pod vročim soncem v opojni opija tvorijo ozadje tega napetega in senzacional. filma

KINO UNION

Telefon 22-21

Danes premiera!

Predstave ob

19.15 in 21.15 uri

ma, Komenskega ulica 12. Vsem prijavitelcem bo društvo preskrbelo potrebne izkaznice za znižano vozno in če bo dovolj pripravljen, bo skušalo dobiti tudi ovoj posebnih voz pri vlaku. Odhod bo v nedeljo zjutraj in prihod nazaj isti dan zvečer. Natančnejša navodila dobi vsak ob prijavi. Ne zamudite prilike in takoj se prijavite. Prijave se sprejemajo samo do 1. avgusta zvečer.

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Danes in jutri ob 1/2 9 uri najbolj napet kriminalni velefilm sezone:

Dan plačila

Za dodatek: Film mladih junakov iz neukrotljive džungle **Mladi orli**

1 Slomskova družba. Sestanek članov ljubljanske podružnice Slomskove družbe bo jutri (v soboto) ob 6 popoldne v Rokodelskem domu.

1 Razstava D. Inkiostri, P. Loboda, ki je doživela lep sprejem od strani javnosti in kritike, je povečana z dvema deli, in sicer: D. Inkiostri »Pokrajina« in P. Loboda »Portrete«. Razstava ostane odprta le še čez nedeljo 31. julija.

1 Prijave za narodni tabor v Mariboru sprejemajo vse ljubljanske organizacije, ki so že na seji 27. t. m. na mestnem magistratu dobile posebne tiskovine za vpisovanje imen udeležencev. Kdor na ni član prav nobenega društva ali kakršnekoli organizacije, ki se udeležiti te splošno narodne proslave 20 letnice Jugoslavije, naj se pa zgleda v obrtnem oddelku mestnega poglavarstva, Mestni trg 2-L, da navede svoje ime ter plača 2 din za taborsko knjižico in 2 din za taborski znak. Vse organizacije naj takoj zbere imena udeležencev ter jih do 2. avgusta gotovo dostavi, napisane na prejetih tiskovinah, ljubljanskemu pripravljalnemu odboru v mestnem obrtnem oddelku s pristojbino 4 din vred za taborsko knjižico in znak. Te sezname ljubljanski pripravljalni odbor takoj pošlje pripravljalnemu odboru v Maribor, da ljubljanci čimprej dobe taborske znake in knjižice, ki z njimi na železnici dobe legitimacije za četrtinsko vozno po železnici.

1 Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi člane na ogled preizkušnje betona z Empergerjevimi gredami, ki bo v ponedeljek, 1. avgusta, ob 4 popoldne na zgradbi banke »Slavije« v Gačevi ulici.

1 Plastični ljubljanski grb z letčim zma-jem, simbolom letanja, je izrezljal kipar Tone Kralj iz javarovega lesa. Kipec je visok skoraj 70 cm in je bil zaradi svoje ideje in lepega dela všeč vsem tujcem in domačinom. (Celo »Jutro« ga je posebej omenilo in pohvalilo.) Na črtnem podstavku kipec je napis, ki pravi, da je dr. Juro Adlešič, župan ljubljanski, dal ta kip l. mednarodni tekmi letalskih modelov leta 1938. »Slovenec« je poročal z Bleda, da se je za darilo ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča, ko ga je angleška skupina prejela poleg kraljevega pokala, v izbranih besedah zahvalil Anglež Hurston. Posebno hvalevredno je pa, da je ljubljansko mestno poglavarstvo za take namene pričelo naročati darila pri domačih umetnikih. Z darovanjem izdelkov naše umetnosti in umetnostne obrti podpiramo domače ljudi, hkrati pa obdarovanim tujcem pokazemo visoko stopnjo naših izdelkov na tem polju. (Slika kipa smo objavili včeraj, po ne-ljubi pomoti pa je pod sliko podpis, da je kip poklonjen torpedovki »Ljubljana«. Op. ur.)

1 Danes začne kino Sloga zopet obratovati! Po dvotedenskem odmoru se od danes naprej zopet vrše predstave v kinu Slogi. Uprava kina je porabila odmor za temeljito prečiščenje, elikanje in prenovitev dvorane tako, da bo kino Sloga v novi sezoni eden najlepših in najudobnejših kinematografov v Ljubljani. Prvi program po otvoritvi je napet in silno zanimiv film iz divjega Zapada »Osveta je sladka«. Ta film bo vsem posetnikom kina Sloga v prijetno razvedrilo. Nizke cene kina Sloga omogočajo poset kinematografa najširšim slojem občinstva, ki bodo s skrbno izbranim, lepim in peštrim filmskim sporedom vedno izredno zadovoljni.

1 Strelsko okrožje v Ljubljani poziva vse strel-ske družine da javijo upravi do 2. avgusta število članov, ki se bodo udeležili proslave 20 letnice Jugoslavije dne 14. avgusta v Mariboru.

1 Sprememba posesti. G. Franc Laznik je prodal svojo hišo v Zgornji Šiški št. 153 g. Petru Zamanu.

Sestanki

Fantovski odsek »Ljubljana«-mesto. Drevi ob 8 je v sobi Gospodarske zveze obvezen sestanek

Potovanje predsednika vlade po Dalmaciji:

Od Splita do Dubrovnika

Split, 28. jul. AA. V času svojega potovanja po Primorju se je predsednik vlade zelo zani-mal zlasti za delavska vprašanja. Glede ladjedelnice je dr. Stojadinović izjavil, da bodo dobile nova naročila. Posebno pozornost pa je dr. Stojadinović posvetil vprašanju graditve delavskih stanovanj. Splitski občini je obljubil za ta dela vso pomoč, a obenem je poudarjal, da mora tu-di občina sama začeti misliti na gradbo higie-ničnih delavskih stanovanj. Delavski organizaciji Jugorasu, ki je največja delavska organi-zacija, je tudi obljubil svojo pomoč.

Ladja, s katero potuje predsednik vlade dr. Stojadinović je od Suseda ob 23. t. m. dalje, je snoči odpeljala iz severne splitske luke, to je iz pristanišča jadranskih ladjedelnice, kjer je pred-sednik vlade vse do odhoda sprejemal na ladji

za vse člane. Letotam se vpisujejo novi člani. Fantovski odsek Trnovo ima drevi ob pol 9 sestanek.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmayer, Sv. Petra c. 78.

Pred veliko obrtniško razstavo v St. Vidu

Ljubljana, 29. julija. St. Vid nad Ljubljano se marljivo pripravlja za svojo veliko razstavo lastnih obrtniških izdelkov, ki se bo začela dne 31. julija. To bo že peta obrtniška razstava v St. Vidu. Vse dosedanje razstave so privabile mnogo obiskovalcev, kupcev in interesentov, ki so raznesli glas o izvršnih obrtniških izdelkih v St. Vidu po vsej državi in tudi izven nje. Kakor smo občasno sedaj vse šentviške razstave, posebej pa še sijajno pohištvo, tako bom strmel na letošnji razstavi še bolj. Šentviški obrtniki so v zadnjem letu, ko so srečno prebrodili krizo ter si končno veljavno zopet osvojili zaupanje vseh vrst kupcev, še bolj samozavestni in trdijo, da bodo šele na tej razstavi pokazali, kaj v resnici znajo. Vsa prostorna šentviška šola je že oddana razstavljalcem. Prijave so bile tako številne, kakor do sedaj še nikoli.

Važen poudarek tej razstavi je pokroviteljst-vo, ki ga je prevzel ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ki ga bodo pred šolo sprejeli šentviški predstavniki in občinstvo v nedeljo ob 11 dopoldne. Nato ga bo pozdravil g. župan Karel Erjavec, zastopnik šoleke mladine, predsednik JRZ v St. Vidu g. Anton Briški, predsednik obrt-nega odseka Zbornice za TOI g. Ivan Ogrin, pred-sednik Zveze slovenskih obrtnikov g. Karel Kav-ka, predsednik društva obrtnikov v St. Vidu g. Ivan Vrhovec, nato pa bo govoril g. ban dr. Natla-čen sam. Sledil bo ogled veličastne obrtniške razstave.

Razstava bo trajala od 31. julija do 21. avgu-sta, ko se bo zaključila z domačo zabavo. Tedaj bo tudi zbranje vstopnic obiskovalcev te obrtni-ske razstave. Srečnega udeleženca čaka lepa mo-derna kuhinjska oprema. Poskrbljeno bo tudi, da bodo obiskovalci imeli ugodnosti pri tramvajski vožnji.

Šentviška obrtniška razstava ima že dosedaj lep sloves in nikomur ne bo žal, kdor jo obišče letos, ker bo letošnja najbolj uspeša, kar jih je do sedaj St. Vid priredil.

Velike družabne prireditve

ob obisku italijanskega vojnega brodovja

Split, 28. julija. AA. Poveljnik italijanskega brodovja admiral Riccardi je priredil danes popoldne na ladji »Conte di Cavour« koso v čast jugo-slovanskih častnikov. Kosila so se udeležili med drugim poveljnik mesta general Domjanič, povelj-nik križarke »Dalmacija« kapitan bojne ladje Do-manjko ter drugi častniki. Pred kosilom je godba odigrala naprej jugoslovansko himno, nakar je admiral Riccardi nazdravil našemu kralju Petru II. Nato je bila odigrana italijanska himna. Takoj nato se je dvignil najstarejši častnik, kapitan bojne ladje Domanjko in nazdravil italijanskemu kralju in cesarju Viktorju Emanuelu. Kosila se je udele-žilo 22 oseb.

Snoči pa je bil na admiraliki ladji »Conte di Cavour« velik ples. Povabljeni je bilo 500 ugled-nih oseb, častnikov in zastopnikov krajevnih obla-sti iz Šibenika. Na poveljniškem stolpu so se vile tri velike zastave, angleška, italijanska in jugoslo-vanska.

Italijanske mornarje so pa včeraj popoldne naši mornarji peljali k slapovom reke Krke. Go-stom so tam priredili zakusko.

Italijanski konzul v Šibeniku Arduini je vče-raj zvečer v prostorih italijanskega konzulata pri-redil banket v čast italijanskega admirala Riccar-di.

Cene bencina

Belgrad, 28. julija. m. Včeraj se je sestel od-bor, določen v uredbi o znižanju carine za uvoz nafte s strani kartelov, in maksimalni cene ben-cinu, ki ga bo prodajal kartel. Cene znašajo: v ba-novinskih sedežih in sedežih trgovskih zbornic 5.25 din za liter, v okoliš 50 km imenovanih mest 5.30 din, največ pa sme znašati cena za liter bencina 5.60 din.

Dr. Mladen Horvat umrl

Belgrad, 28. julija. m. V sanatoriju »Vračar« je ponoči podlegel poškodbam, dobljenim pri avto-mobilski nesreči, znani belgrajski odvetnik in pisatelj dr. Mladen Horvat, ki je pred kratkim začel izdajati nov list za književna in ostala kulturna vprašanja »Deset dan«. Napisal je več romanov, od katerih so nekateri prevedeni v nemščino, ita-lijansko in madžarsko. Najbolj znana sta ro-mana »Uri Mula« in »Sončnik moje žene«. — Pokojnik je bil član belgrajskega Pen-kluba.

Ruska slovesnost v Belgradu

Belgrad, 28. julija. m. V znaku »Vladimiro-vega letac« je tukajšnja ruska kolonija ob priliki 950 letnice, odkar so Rusi sprejeli krščanstvo, pri-redila več slavnosti. Dopoldne je bila v ruski cerkvi slovesna arhierejska liturgija, ki jo je slu-žil ruski metropolit Atanasij. Drevi bo v Ruskem domu slavnostna akademija, na kateri bo nasto-pilo več ruskih zborov iz Belgrada, Zemuna in drugih mest. Na sporedu so še druge umetniške točke in govor metropolita Atanasija.

dija. Na banket so bili povabljeni številni jugoslo-vanski častniki, zastopniki krajevnih oblasti ter šibeniški škof dr. Mileta. Vsega je bilo na banketu 60 oseb, med njimi tudi italijanski senator dr. Tacconi. Prvi je dvignil čašo konzul Arduini in nazdravil jugoslovanskemu kralju Petru II. V svojem govoru se je epomnil tudi blagopokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja in poveljeval njegovo delo za zblizanje. Na koncu je knezu namestniku Pavlu ter dr. Stojadinoviću voščil vso srečo v naporih za zblizanje med Jugoslavijo in Italijo. Za zdravico se je kot najstarejši častnik zahvalil poveljnik križar-ke »Dalmacija« kapitan bojne ladje Domanjko, ki je prosil goste, naj poneso pozdrave jugoslovan-skega naroda italijanskemu narodu. Na koncu je dvignil čašo v zdravje kralja in cesarja Emanuela II., predsednika vlade Mussolinija in v napredek italijanskega naroda.

Angleško brodovje odpeluje proti Trstu

Šibenik, 28. julija. AA. Vsi angleški rušilci so danes odpelji iz šibeniškega pristanišča v smeri proti severu. Njihova prihodnja postaja je Trst.

Uspeh italijanskega lad edelstva

Pulj, 28. julija. AA. (Stefani): Parnik »Cezare Battisti«, ki se je meseca decembra 1936 potopil v pristanišču Massaua in katerega so potem apert dvig-nili, so včeraj ladje privlekli v tukašnje pristanišče. Vsi krog priporočajo ta veliki uspeh italijanske indu-strije, ki je toliko večji, kajti tuja podjetja so izjavlja-la, da je ladjo nemogoče dvigniti in jo toliko popraviti, da bi bila zmožna za dolgo potovanje.

Iz Rima v Neapelj v 80 minutah

Rim, 28. julija. AA. (DNB) Današnja poskusna vožnja z novim električnim vlakom na progi Rim—Neapelj se je odlično obnesla. Vlak je odpeljal iz Rima ob 11.20 in privozil v Neapelj ob 12.40. Proga je dolga 214 km. Vlak je vozil s povprečno hitrostjo 150 km na uro.

Velik požar v Pragi

Praga, 28. julija. AA. (ČTK.): Včeraj je izbruh-nil požar v tovarni v Filakovu pri Banskih biserih. Pri gašenju je bilo ranjenih 35 oseb. Škoda znaša nad 40 milijonov Kč. 2500 delavcev in 200 urad-nikov je ostalo brez dela.

V zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je napredoval za računsko inspektorja V. sku-pine Valentin Zambal, dosedanji računski in-spektor VI. skupine.